Strategia rozwoju miasta Mielca na lata 2021-2026 z prognozą do roku 2030

mielec.pl

tu rozwijają się skrzydła!

Spis treści

1. Wprowadzenie ... 4

1.1. Cel, zakres i przesłanki opracowania Strategii ... 4

1.2. Metodyka prac nad Strategią ... 4

1.3. Struktura dokumentu ... 5

1.4. Zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi wyższych szczebli ... 5

Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 ... 6
Założenia do Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027 ... 6
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności ... 7
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 ... 8
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 ... 9
Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 ... 11
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Mielca ... 15
Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Mielca na lata 2016-2023 ... 17
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Mielca ... 18

1.5. Wpływ Strategii na środowisko ... 20

1.6. Włączenie społeczności lokalnej w proces przygotowania i wdrażania Strategii ... 20

2. Podsumowanie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Miejskiej Mielec 22

Uwarunkowania demograficzne ... 22
Mielec – miasto umożliwiające rozwój ... 23
Jakość powietrza ... 23
Poziom wynagrodzeń ... 24
Ceny mieszkań ... 25
Poziom edukacji ... 25
Poziom bezpieczeństwa ... 26
Opieka przedszkolna ... 27
Skomunikowanie miasta ... 28
Tereny rekreacyjne ... 29
Oferta kulturalna ... 30
Oferta dla seniorów ... 31
Oferta dla przedsiębiorców ... 31
Smart City ... 32
Dostępność Miasta dla osób niepełnosprawnych ... 33
Aktywność społeczna mieszkańców ... 34
Aktywność zawodowa mieszkańców ... 35
Wybrane uwarunkowania instytucjonalne ... 36
Analiza budżetu miasta ... 37

3. Analiza SWOT ... 44

4. Wizja rozwoju Gminy ... 60

5. Cele strategiczne i kierunki działań ... 61

Cel główny I. Mielec to miasto pierwszego wyboru ... 62

Cel główny II. Tworzymy dojrzałą społeczność 69
Cel główny III. Stabilna gospodarka i rynek pracy jest podstawą naszego bezpieczeństwa 74

6. System wdrażania Strategii i jej aktualizacji 77

7. Monitorowanie rozwoju Gminy 80

8. Ewaluacja rezultatów wdrożenia Strategii 92

1. Wprowadzenie

1.1. Cel, zakres i przesłanki opracowania Strategii

Strategia Rozwoju miasta Mielca na lata 2021-2026 z prognozą do roku 2030 r. jest kluczowym dokumentem określającym strategiczne cele planowane do realizacji przez wspólnotę samorządową.

Potrzeba opracowania nowej strategii rozwoju związana jest ze zmieniającymi się uwarunkowaniami zewnętrznymi oraz wpływem zmian wdrożonych w Gminie w poprzednich latach. Bezpośrednią przesłankę opracowania dokumentu stanowi zakończenie okresu obowiązywania dotychczasowej strategii. Ponadto nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej obejmująca lata 2021-2027 stwarza szanse na pozyskanie źródeł finansowania na realizację inwestycji rozwojowych, stąd konieczne stało się opracowanie nowych założeń Strategii rozwoju, by ułatwić ten proces.

Podstawą formalnoprawną podjęcia prac nad uchwaleniem niniejszego dokumentu jest art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378).

1.2. Metodyka prac nad Strategią

Proces opracowania Strategii Rozwoju prowadzony był w oparciu o zasadę partnerstwa i partycypacji społecznej. W tworzenie dokumentu zaangażowane były następujące podmioty:

- komórki organizacyjne Urzędu Miasta,
- jednostki organizacyjne samorządu i inne podmioty publiczne,
- interesariusze, tj. mieszkańcy miasta, młodzież, mieleccy przedsiębiorcy, liderzy lokalnej społeczności, liderzy instytucji miejskich oraz pracownicy Urzędu Miasta,
- zespół zewnętrznych konsultantów.

Niniejszy dokument stanowi efekt wieloetapowego procesu realizowanego w okresie od czerwca 2019 r. do marca 2021 r.

Pierwszym etapem prac nad przygotowaniem Strategii było przeprowadzenie procesu diagnostycznego. W tym celu wykorzystano dane zastane zawarte w Monitorze Rozwoju Lokalnego (MRL), Monitorze Miasta (MM), Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (BDL) oraz informacje pozyskane z Urzędu Miejskiego w Mielcu. Istotne źródło wiedzy o mieście stanowiły dane wywołane pozyskane podczas realizacji badań ilościowych i jakościowych oraz warsztatów diagnostycznych, w których łącznie udział wzięły **1 572 osoby**.

Na podstawie diagnozy oraz przeprowadzonych form zaangażowania mieszkańców sformułowano wizję miasta oraz określono cele i kierunki działań. Przeprowadzono także nabór propozycji przedsięwzięć, których realizacja służyć będzie osiągnięciu wyznaczonych celów.

Następnie opracowano projekt strategii, który poddano niezbędnym uzgodnieniom w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235, z późn. zm.).

Biorąc pod uwagę uwarunkowania określone w art. 49 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Podkarpackim

Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym oraz charakter działań przewidzianych w przedmiotowym dokumencie, a także rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu strategii.

1.3. Struktura dokumentu

Strategia podzielona została na trzy zasadnicze części. Wyniki prac prowadzonych we współpracy zespołu zadaniowego z partnerami społecznymi i zewnętrznymi konsultantami znajdują się w głównej mierze w pierwszych dwóch częściach. Część trzecia obejmuje formalny opis procedur monitoringu i ewaluacji, który decydował będzie o stopniu, w jakim dokument zostanie faktycznie wykorzystany.

Pierwsza część Strategii: **Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej miasta Mielca** poświęcona została analizie głównych czynników mających wpływ na aktualną sytuację miasta, ze wskazaniem zidentyfikowanych problemów. Pozwoliło to wyznaczyć zasadnicze kierunki działań, jakie powinny zostać przyjęte do realizacji w ramach strategii rozwoju oraz umożliwiło przygotowanie analizy SWOT.

Część druga: **Wizja rozwoju miasta** zawiera wizję rozwoju Mielca, która stanowi prezentację oczekiwań i dążeń wspólnoty samorządowej. Realizacja wskazanej wizji możliwa będzie poprzez podjęcie konkretnych działań, których wdrożenie przyczyni się do osiągnięcia celów strategicznych oraz kierunków działań.

Trzecia część dokumentu: **Wdrażanie, monitoring i ewaluacja Strategii** przedstawia system wdrażania Strategii i jej późniejszej aktualizacji, procedury monitorowania wykonania zapisów zawartych w dokumencie oraz wskazuje sposób określania wpływu realizowanych w jego ramach zadań na sytuację społeczno-gospodarczą miasta.

1.4. Zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi wyższych szczebli

Strategia Rozwoju miasta Mielca wpisuje się w ogólne kierunki rozwoju miasta sformułowane w dokumentach strategicznych i planistycznych miasta (Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, Lokalnym Programie Rewitalizacji i Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych) oraz wykazuje spójność w zakresie celów i kierunków działań z opracowaniami o randze wspólnotowej, krajowej, makroregionalnej (Polska Wschodnia) i regionalnej (Województwo Podkarpackie). Wspólne cele i kierunki działań zidentyfikowano dla Strategii oraz takich dokumentów strategicznych, jak:

- Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030,
- Założenia do Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030,
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Mielca,
- Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Mielca na lata 2016-2023,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030

Przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 25 września 2015 roku Agenda jest planem działań na rzecz ludzi, planety i dobrobytu. Zakłada realizację 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju i powiązanych z nimi 169 zadań, które stanowią kontynuację Milenijnych Celów Rozwoju. Cele Zrównoważonego Rozwoju i powiązane z nimi zadania są współzależne i niepodzielne oraz zapewniają równowagę pomiędzy trzema aspektami zrównoważonego rozwoju: gospodarczym, społecznym i środowiskowym. Zakładają przestrzeganie praw człowieka w odniesieniu do wszystkich ludzi oraz osiągnięcie równości płci i wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt.

Cele strategiczne i kierunki działań przewidziane w Strategii Rozwoju miasta Mielca wykazują zgodność z następującymi celami przewidzianymi w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030:

Cele Zrównoważonego Rozwoju	Cele strategiczne i kierunki działań Strategii Rozwoju
Cel 4. Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie	Cel szczegółowy II.3. Edukacja jest naszą wspólną sprawą Kierunek działania: Dojrzałe planowanie rozwoju edukacji w Mieście
Cel 8. Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi	Cel szczegółowy III.1. Wzmacniamy sektor przedsiębiorstw Kierunek działania: Prowadzenie działań na rzecz lokowania w Mielcu nowych inwestycji Cel szczegółowy III.3. Z dumą mówimy o dokonaniach naszej gospodarki Kierunek działania Promocja Mielca z wykorzystaniem gospodarczej marki miasta
Cel 9. Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność	Cel szczegółowy III.1. Wzmacniamy sektor przedsiębiorstw Kierunek działania: Prowadzenie działań na rzecz lokowania w Mielcu nowych inwestycji Cel szczegółowy III.2. Wspieramy współpracę lokalnych przedsiębiorstw Kierunek działania: Wspieranie współpracy przedsiębiorców zarówno z przedstawicielami lokalnego biznesu, jak i samorządem
Cel 11. Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego Cel szczegółowy II.4. Widzimy siebie nawzajem Kierunek działania: Promocja współpracy podejmowanej przez grupy użytkowników miasta różniące się wiekiem, zainteresowaniami, rolami społecznymi Kierunek działania: Zwiększanie dostępności dla wszystkich grup społecznych
Cel 13. Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Poprawa jakości środowiska naturalnego

Założenia do Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027

Opublikowane w lipcu 2019 roku Założenia do Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027 zakładają realizację pięciu celów:

- Cel Polityki 1 – bardziej inteligentna Europa (Smarter Europe);
- Cel Polityki 2 – bardziej przyjazna dla środowiska bezemisyjna Europa (a Greener, carbon free Europe);
- Cel Polityki 3 – lepiej połączona Europa (a more Connected Europe);
- Cel Polityki 4 – Europa o silniejszym wymiarze społecznym (a more Social Europe);
- Cel Polityki 5 – Europa bliżej obywateli (a Europe closer to citizens) – zintegrowany i zrównoważony rozwój wszystkich typów terytoriów.

Założenia te są elementem prac nad Umową Partnerstwa na lata 2021-2027, która określi warunki efektywnego i skutecznego korzystania z funduszy na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2027 r.

Strategia Rozwoju miasta Mielca jest zbieżna z następującymi Celami Polityki założeń do Umowy Partnerstwa.

Założenia do Umowy Partnerstwa	Cele strategiczne i kierunki działań Strategii Rozwoju
Cel Polityki 1 – bardziej inteligentna Europa	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Podnoszenie sprawności zarządzania miastem dzięki rozwiązaniom Smart City
Cel Polityki 2 – bardziej przyjazna dla środowiska bez emisyjna Europa	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Cel Polityki 3 – lepiej połączona Europa	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Sprawne usługi publiczne
Cel Polityki 4 – Europa o silniejszym wymiarze społecznym	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Stałe dbanie o wysoką skuteczność polityki społecznej Cel szczegółowy II.2 Potrzebujemy przestrzeni spotkań i dialogu Kierunek działania: Zapewnienie przestrzeni umożliwiających aktywność różnych grup społecznych Cel szczegółowy II.4 Widzimy siebie nawzajem Kierunek działania: Zwiększanie dostępności dla wszystkich grup społecznych
Cel Polityki 5 – Europa bliżej obywateli	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Realizacja działań z zakresu rewitalizacji Cel szczegółowy I.2 Mielec Przyciąga Kierunek działania: Aktywna działalność informacyjna służąca dzieleniu się sukcesami i zwiększaniu poczucia dumy z bycia mielczaninem Cel szczegółowy II.1 Współtworzymy nasze miasto Kierunek działania: Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat możliwych form wpływania na rozwój miasta

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności

Uchwalona w styczniu 2013 roku Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności zakłada realizację celu głównego: poprawy jakości życia Polaków. Głównym sposobem osiągnięcia powyższego celu jest stabilny i wysoki wzrost gospodarczy.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację jedenastu celów szczegółowych. Wykaz zgodności poszczególnych celów szczegółowych z celami Strategii Rozwoju Miasta Mielca wskazano w poniższej tabeli.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030	Cele strategiczne i kierunki działań Strategii Rozwoju
Cel 1. – Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji	Cel szczegółowy III.1 Wzmacniamy sektor przedsiębiorstw Kierunek działania: Prowadzenie działań na rzecz lokowania w Mielcu nowych inwestycji
Cel 3. - Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Sprawne usługi publiczne Cel szczegółowy II.3 Edukacja jest naszą wspólną sprawą Kierunek działania: Dojrzałe planowanie rozwoju edukacji w Mieście
Cel 5. - Stworzenie Polski Cyfrowej	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Podnoszenie sprawności zarządzania miastem dzięki rozwiązaniom Smart City
Cel 7. – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Cel 11. – Wzrost społecznego kapitału rozwoju	Cel szczegółowy II.1 Współtworzymy nasze miasto Kierunek działania: Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat możliwych form wpływania na rozwój miasta Cel szczegółowy II.2 Potrzebujemy przestrzeni spotkań i dialogu Kierunek działania: Zapewnienie przestrzeni umożliwiających aktywność różnych grup społecznych Cel szczegółowy II.4 Widzimy siebie nawzajem Kierunek działania: Promocja współpracy podejmowanej przez grupy użytkowników miasta różniące się wiekiem, zainteresowaniami, rolami społecznymi

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Przyjęta przez Radę Ministrów w grudniu 2011 roku Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 przedstawia wizję zagospodarowania przestrzennego kraju, określa cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju służące jej urzeczywistnieniu oraz wskazuje zasady i mechanizmy koordynacji i wdrażania publicznych polityk rozwojowych, mających istotny wpływ terytorialny.

Koncepcja wyróżnia 6 celów polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności;
- Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się

czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów;

- Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej;
- Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski ;
- Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa;
- Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Strategia Rozwoju miasta Mielca jest zbieżna z następującymi celami zawartymi w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	Cele strategiczne i kierunki działań Strategii Rozwoju
Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Sprawne usługi publiczne
Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Dostępność terenów zielonych, przestrzeni do wypoczynku, infrastruktury rowerowej
Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Poprawa jakości środowiska naturalnego

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Obowiązująca od września 2019 roku Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa. Polityka regionalna związana jest z koordynowaniem działań wszystkich podmiotów na rzecz rozwoju poszczególnych regionów.

W Strategii określono 7 wyzwań dla polityki regionalnej:

- Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie zagrożeń dla środowiska;
- Przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych;
- Rozwój i wsparcie kapitału ludzkiego i społecznego;
- Wzrost produktywności i innowacyjności regionalnych gospodarek;
- Rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność, atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach;
- Zwiększenie efektywności zarządzania rozwojem (w tym finansowania działań rozwojowych) oraz współpracy między samorządami terytorialnymi i między sektorami;

- Przeciwdziałanie nierównościom terytorialnym i przestrzennej koncentracji problemów rozwojowych oraz niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych.

Wyzwania te zostaną osiągnięte poprzez realizację celu głównego: efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągania zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym oraz następujących celów szczegółowych:

- Cel 1. Zwiększanie spójności rozwoju kraju, w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym
  - 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją
  - 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze
  - 1.3. Przyśpieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląską
  - 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych
  - 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów
- Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych
  - 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego
  - 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym
  - 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach
- Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie
  - 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem
  - 3.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym
  - 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych
  - 3.4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej

Strategia Rozwoju miasta Mielca jest zbieżna z następującymi Celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030:

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Cele strategiczne i kierunki działań Strategii Rozwoju
Cel 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze	Cel szczegółowy III.1 Wzmacniamy sektor przedsiębiorstw Kierunek działania: Prowadzenie działań na rzecz lokowania w Mielcu nowych inwestycji
Cel 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Realizacja działań z zakresu rewitalizacji
Cel 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów	Cel szczegółowy III.1 Wzmacniamy sektor przedsiębiorstw Kierunek działania: Prowadzenie działań na rzecz lokowania w Mielcu nowych inwestycji

	Kierunek działania: Rozwijanie systemu wsparcia i obsługi przedsiębiorców oraz inwestorów
Cel 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	Cel szczegółowy I.2 Mielec Przyciąga Kierunek działania: Aktywna działalność informacyjna służąca dzieleniu się sukcesami i zwiększaniu poczucia dumy z bycia mielczaninem Cel szczegółowy II.1 Współtworzymy nasze miasto Kierunek działania: Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat możliwych form wpływania na rozwój miasta Cel szczegółowy II.3 Edukacja jest naszą wspólną sprawą Kierunek działania: Dojrzałe planowanie rozwoju edukacji w Mieście
Cel 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym	Cel szczegółowy III.1 Wzmacniamy sektor przedsiębiorstw Kierunek działania: Rozwijanie systemu wsparcia i obsługi przedsiębiorców oraz inwestorów Cel szczegółowy III.3 Wspieramy współpracę lokalnych przedsiębiorstw Kierunek działania: Wspieranie współpracy przedsiębiorców zarówno z przedstawicielami lokalnego biznesu, jak i samorządem
Cel 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Podnoszenie sprawności zarządzania miastem dzięki rozwiązaniom Smart City
Cel 3.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym	Cel szczegółowy II.1 Współtworzymy nasze miasto Kierunek działania: Zaproszenie mieleckich przedsiębiorców do współpracy ze społecznością w usprawnianiu funkcjonowania miasta Kierunek działania: Stałe zwiększenie zaangażowania organizacji pozarządowych w realizację zadań miejskich Cel szczegółowy II.4 Widzimy siebie nawzajem Kierunek działania: Promocja współpracy podejmowanej przez grupy użytkowników miasta różniące się wiekiem, zainteresowaniami, rolami społecznymi
Cel 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Sprawne usługi publiczne

Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

Uchwalona we wrześniu 2020 roku strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 jest dokumentem bazowym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2021-2027, regionalnej strategii innowacji oraz programów rozwoju. Strategia będzie także płaszczyzną współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego oraz z biznesem, nauką i organizacjami społecznymi. Strategia określa także relacje zarówno z innymi samorządami województw, jak i z partnerami zagranicznymi.

Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego dotyczy czterech obszarów tematycznych:

- Obszar tematyczny 1. – Gospodarka i nauka – ujęcie zagadnień kultury innowacyjności, rozwoju Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji, wzmocnienia powiązań nauki i gospodarki, gospodarki bezodpadowej, Przemysłu 4.0, sektorów gospodarki – rolnictwo i turystyka;

- Obszar tematyczny 2. – Kapitał ludzki i społeczny – zawiera zagadnienia w ujęciu horyzontalnym, z ujęciem sektora organizacji pozarządowych i Regionalnej Polityki Imigracyjnej;
- Obszar tematyczny 3. – Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska – dostrzega obecny stan infrastruktury komunikacyjnej oraz konieczność wzmocnienia dostępności w ujęciu zewnętrznym i wewnętrznym, obejmuje zagadnienia elektromobilności, gospodarki wodnej, w tym zapewnienie dostępu do wody, retencji i zapobiegania powodziom, gospodarki wodno-ściekowej, przeciwdziałania zmianom klimatycznym;
- Obszar tematyczny 4. – Dostępność usług – zagadnienia dostępności do e-usług, bezpieczeństwa, współpracy regionalnej, ponadregionalnej i transgranicznej, jak również kompleksowe wsparcie obszarów w planowaniu przestrzennym,

oraz obszaru horyzontalnego – Terytorialny Wymiar Strategii, który obejmuje działania w zakresie równoważenia procesów rozwoju poprzez przedstawienie Regionalnej Polityki Miejskiej w oparciu o bieguny wzrostu i hierarchiczny układ miast, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wskazanie obszarów wymagających szczególnego wsparcia dla pobudzania procesów rozwojowych.

W odpowiedzi na zdiagnozowane wyzwania rozwojowe regionu opracowany został cel główny Strategii: „Odpowiedzialne i efektywne wykorzystanie zasobów endo- i egzogenicznych regionu, zapewniające trwały, zrównoważony i terytorialnie równomierny rozwój gospodarczy oraz wysoką jakość życia mieszkańców województwa. Dla każdego obszaru tematycznego określono także cel główny oraz cele szczegółowe, które przedstawiono w poniżej tabeli wraz z odniesieniem do poszczególnych celów Strategii Rozwoju miasta Mielca.

Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2030	Cele strategiczne i kierunki działań Strategii Rozwoju
Obszar tematyczny 1. Gospodarka i nauka Cel główny: wzmacnianie potencjału regionalnej gospodarki oraz zwiększanie udziału nauki i badań dla innowacyjnego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa Cel szczegółowy 1.1. Nauka, badania i szkolnictwo wyższe wspierające gospodarkę Cel szczegółowy 1.2. Inteligentne specjalizacje województwa Cel szczegółowy 1.3. Konkurencyjność gospodarki poprzez innowacje i nowoczesne technologie Cel szczegółowy 1.4. Gospodarka cyrkularna	Cel szczegółowy III.1 Wzmacniamy sektor przedsiębiorstw Kierunek działania: Spójna, rzetelna i aktualna polityka informacyjna miasta dla przedsiębiorców i osób przedsiębiorczych Kierunek działania: Prowadzenie działań na rzecz lokowania w Mielcu nowych inwestycji Kierunek działania: Rozwijanie systemu wsparcia i obsługi przedsiębiorców oraz inwestorów
Obszar tematyczny 2. Kapitał ludzki i społeczny Cel główny: wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego jako podstawy umożliwiającej rozwój regionu oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców Cel szczegółowy 2.1. Edukacja Cel szczegółowy 2.2. Regionalna polityka zdrowotna	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Sprawne usługi publiczne Kierunek działania: Dostępność terenów zielonych, przestrzeni do wypoczynku, infrastruktury rowerowej Kierunek działania: Kultura coraz bardziej dostępna i zróżnicowana Kierunek działania: Realizacja działań z zakresu rewitalizacji Cel szczegółowy I.2 Mielec Przyciąga

Cel szczegółowy 2.3. Kultura i dziedzictwo kulturowe Cel szczegółowy 2.4. Rynek pracy Cel szczegółowy 2.5. Społeczeństwo obywatelskie i kapitał społeczny Cel szczegółowy 2.6. włączenie społeczne Cel szczegółowy 2.7. Aktywny tryb życia i sport	Kierunek działania: Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do spędzania czasu wolnego, szczególnie uwzględniających potrzeby ludzi młodych Kierunek działania: Dostosowanie oferty kulturalnej i rozrywkowej do potrzeb mieszkańców Kierunek działania Aktywna działalność informacyjna służąca dzieleniu się sukcesami i zwiększaniu poczucia dumy z bycia mielczaninem Cel szczegółowy II.1 Współtworzymy nasze miasto Kierunek działania Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat możliwych form wpływania na rozwój miasta Kierunek działania: Młodzi aktywni Kierunek działania: Rozwój tożsamości lokalnej wśród mieszkańców Kierunek działania: Stałe zwiększenie zaangażowania organizacji pozarządowych w realizację zadań miejskich Kierunek działania: Zaproszenie mieleckich przedsiębiorców do współpracy ze społecznością w usprawnianiu funkcjonowania miasta Cel szczegółowy II.3 Edukacja jest naszą wspólną sprawą Kierunek działania: Dojrzałe planowanie rozwoju edukacji w Mieście Kierunek działania: Promowanie lokalnego rynku pracy wśród uczniów Kierunek działania: Kreowanie postaw sprawczych, przedsiębiorczych i kreatywnych wśród dzieci i młodzieży Cel szczegółowy II.4 Widzimy siebie nawzajem Kierunek działania: Promocja współpracy podejmowanej przez grupy użytkowników miasta różniące się wiekiem, zainteresowaniami, rolami społecznymi Kierunek działania: Docenianie solidarnych postaw mieszkańców względem siebie Kierunek działania: Zwiększanie dostępności dla wszystkich grup społecznych Cel szczegółowy III.3. Z dumą mówimy o dokonaniach naszej gospodarki Kierunek działania Promocja Mielca z wykorzystaniem gospodarczej marki miasta
Obszar tematyczny 3. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska Cel główny: Rozbudowa infrastruktury służącej rozwojowi oraz optymalizacji wykorzystania zasobów naturalnych i energii przy zachowaniu dbałości o stan środowiska przyrodniczego Cel szczegółowy 3.1. Bezpieczeństwo energetyczne i OZE Cel szczegółowy 3.2. Rozwój infrastruktury transportowej oraz integracji międzygałęziowej transportu Cel szczegółowy 3.3. Poprawa dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwój transportu publicznego	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Poprawa jakości środowiska naturalnego Kierunek działania: Sprawne usługi publiczne Kierunek działania: Dostępność terenów zielonych, przestrzeni do wypoczynku, infrastruktury rowerowej Cel szczegółowy I.2 Mielec przyciąga Kierunek działania: Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do spędzania czasu wolnego, szczególnie uwzględniających potrzeby ludzi młodych

Cel szczegółowy 3.4. Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej w regionie Cel szczegółowy 3.5. Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki Cel szczegółowy 3.6. Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi Cel szczegółowy 3.7. Zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych Cel szczegółowy 3.8. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu	
Obszar tematyczny 4. Dostępność usług Cel główny: zwiększenie dostępu obywateli do usług publicznych i podniesienie standardu ich świadczenia dla poprawy jakości życia i wzmacniania procesów rozwojowych Cel szczegółowy 4.1. Poprawa dostępności do usług publicznych poprzez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych Cel szczegółowy 4.2. Planowanie przestrzenne wspierające aktywizację społeczności i aktywizacja obszarów zdegradowanych Cel szczegółowy 4.3. Wsparcie instytucjonalne i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Cel szczegółowy 4.4. Budowanie i rozwój partnerstwa dla rozwoju województwa Cel szczegółowy 4.5. Współpraca ponadregionalna i międzynarodowa	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Sprawne usługi publiczne Kierunek działania: Podnoszenie sprawności zarządzania miastem dzięki rozwiązaniom Smart City Kierunek działania:. Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego Kierunek działania:. Realizacja działań z zakresu rewitalizacji Cel szczegółowy II.1 Współtworzymy nasze miasto Kierunek działania: Stałe zwiększenie zaangażowania organizacji pozarządowych w realizację zadań miejskich Kierunek działania: Zaproszenie mieleckich przedsiębiorców do współpracy ze społecznością w usprawnianiu funkcjonowania miasta Cel szczegółowy II.4 Widzimy siebie nawzajem Kierunek działania: Promocja współpracy podejmowanej przez grupy użytkowników miasta różniące się wiekiem, zainteresowaniami, rolami społecznymi Kierunek działania: Docenianie solidarnych postaw mieszkańców względem siebie Kierunek działania: Zwiększanie dostępności dla wszystkich grup społecznych
Obszar horyzontalny Terytorialny wymiar Strategii Cel główny: wzmacnianie terytorialnej spójności województwa podkarpackiego Cel szczegółowy 1. Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego Cel szczegółowy 2. Funkcje metropolitalne Rzeszowa oraz jego obszaru funkcjonalnego Cel szczegółowy 3. Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Realizacja działań z zakresu rewitalizacji Cel szczegółowy III.1 Wzmacniamy sektor przedsiębiorstw Kierunek działania: Prowadzenie działań na rzecz lokowania w Mielcu nowych inwestycji

Cel szczegółowy 4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku	

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Mielca

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Mielca przyjęte uchwałą nr XXI/186/2000 Rady Miejskiej w Mielcu z dnia 28.09.2000 r. z późn. zm. określa politykę przestrzenną miasta przy uwzględnieniu uwarunkowań, celów i kierunków polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa. Studium obejmuje rozpoznanie stanu istniejącego zagospodarowania i zainwestowania miasta oraz problemów i uwarunkowań związanych z jego rozwojem, określa kierunki zagospodarowania i zasady polityki przestrzennej. Nadrzędny cel rozwoju miasta określony w dokumencie stanowi zapewnienie mieszkańcom wzrostu poziomu życia poprzez: umacnianie pozycji miasta w regionie jako znaczącego ośrodka przemysłu wymiany handlowej, usług ponadlokalnych i ośrodka mieszkaniowego, sprzyjającego inicjowaniu i rozwijaniu przedsiębiorczości oraz dążenie do zrównoważonego rozwoju funkcji i racjonalnego zagospodarowania przestrzeni zgodnie z wymogami ochrony środowiska i ładu przestrzennego. Wśród głównych celów strategicznych znalazły się:

1. Systematyczna poprawa warunków i poziomu życia mieszkańców oraz łagodzenie negatywnych skutków transformacji systemowej poprzez:
   - zmniejszenie i przeciwdziałanie dalszemu bezrobociu oraz przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej,
   - podnoszenie poziomu wykształcenia oraz przystosowanie go do aktualnych potrzeb rynku pracy,
   - modernizację infrastruktury społecznej,
   - zaktywizowanie rozwoju budownictwa mieszkaniowego;
2. Ochrona środowiska naturalnego i łagodzenie wpływu skutków rozwoju zainwestowania miasta na środowisko naturalne;
3. Stymulowanie trwałych tendencji rozwojowych gospodarki poprzez:
   – wspomaganie jej przekształcenia i przystosowania do potrzeb gospodarki rynkowej,
   – tworzenie warunków do restrukturyzacji i unowocześnienia przemysłu,
   – podniesienie atrakcyjności miasta dla lokalizacji nowych inwestycji;
4. Tworzenie warunków dla rozwoju miasta jako ośrodka usług ponadlokalnych;
5. Tworzenie warunków dla dostosowania sprawności w funkcjonowaniu układów komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej do wzrastających potrzeb społeczności miejskiej;
6. Doskonalenie struktury przestrzennej miasta pod kątem jej funkcjonalności oraz racjonalne jej przekształcenie w dostosowaniu do potrzeb dalszego rozwoju.

Cele zawarte w Strategii Rozwoju miasta Mielca przyczynią się do realizacji celów strategicznych zawartych w Studium. Powiązania dokumentów przedstawiono w poniższej tabeli.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Mielca	Cele strategiczne i kierunki działań Strategii Rozwoju
Cel strategiczny 1. Systematyczna poprawa warunków i poziomu życia mieszkańców oraz łagodzenie negatywnych skutków transformacji systemowej Cel szczegółowy: podnoszenie poziomu wykształcenia oraz przystosowanie go do aktualnych potrzeb rynku pracy Cel szczegółowy: modernizacja infrastruktury społecznej Cel szczegółowy: zaktywizowanie rozwoju budownictwa mieszkaniowego	Cel szczegółowy III.1 Wzmacniamy sektor przedsiębiorstw Kierunek działania: Prowadzenie działań na rzecz lokowania w Mielcu nowych inwestycji Cel szczegółowy I.2 Mielec Przyciąga Kierunek działania: Zaplanowanie i realizacja polityki mieszkaniowej gminy Kierunek działania: Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do spędzania czasu wolnego Kierunek działania: Dostosowanie oferty kulturalnej i rozrywkowej do potrzeb mieszkańców Cel szczegółowy II.2 Potrzebujemy przestrzeni spotkań i dialogu Kierunek działania: Zapewnienie przestrzeni umożliwiających aktywność różnych grup społecznych Cel szczegółowy II.3 Edukacja jest naszą wspólną sprawą Kierunek działania: Dojrzałe planowanie rozwoju edukacji w Mieście Cel szczegółowy II.4 Widzimy siebie nawzajem Kierunek działania: Zwiększanie dostępności dla wszystkich grup społecznych
Cel strategiczny 2. Ochrona środowiska naturalnego i łagodzenie wpływu skutków rozwoju zainwestowania miasta na środowisko naturalne	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Poprawa jakości środowiska naturalnego
Cel strategiczny 3. Stymulowanie trwałych tendencji rozwojowych gospodarki Cel szczegółowy: wspomaganie jej przekształcenia i przystosowania do potrzeb gospodarki rynkowej, Cel szczegółowy: tworzenie warunków do restrukturyzacji i unowocześnienia przemysłu, Cel szczegółowy: podniesienie atrakcyjności miasta dla lokalizacji nowych inwestycji	Cel szczegółowy III.1 Wzmacniamy sektor przedsiębiorstw Kierunek działania: Spójna, rzetelna i aktualna polityka informacyjna miasta dla przedsiębiorców i osób przedsiębiorczych Kierunek działania: Prowadzenie działań na rzecz lokowania w Mielcu nowych inwestycji Kierunek działania: Rozwijanie systemu wsparcia i obsługi przedsiębiorców oraz inwestorów
Cel strategiczny 4. Tworzenie warunków dla rozwoju miasta jako ośrodka usług ponadlokalnych	Cel szczegółowy III.1 Wzmacniamy sektor przedsiębiorstw Kierunek działania: Prowadzenie działań na rzecz lokowania w Mielcu nowych inwestycji
Cel strategiczny 5. Tworzenie warunków dla dostosowania sprawności w funkcjonowaniu układów komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej do wzrastających potrzeb społeczności miejskiej	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Sprawne usługi publiczne
Cel strategiczny 6. Doskonalenie struktury przestrzennej miasta pod kątem jej funkcjonalności oraz racjonalne jej	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone

przekształcenie w dostosowaniu do potrzeb dalszego rozwoju	Kierunek działania: Dostępność terenów zielonych, przestrzeni do wypoczynku, infrastruktury rowerowej Cel szczegółowy I.2 Mielec przyciąga Kierunek działania: Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do spędzania czasu wolnego, szczególnie uwzględniających potrzeby ludzi młodych

Zaplanowane do realizacji w ramach Strategii działania w sposób bezpośredni i pośredni odpowiadają wyznaczonym w Studium celom, dzięki czemu zapewniona została zgodność dokumentu z omawianym Studium.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Mielca na lata 2016-2023

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Mielca na lata 2016-2023 przyjęty uchwałą Nr XXVIII/282/2016 Rady Miejskiej w Mielcu z dnia 19 grudnia 2016 r. to wieloletni program działań zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Wyznaczony obszar rewitalizacji podzielony został na dwa podobszary: Podobszar A „Centrum Niepodległości" oraz Podobszar B „Stare Miasto". Dla każdego z nich określono odrębną wizję rozwoju:

- Podobszar A: Obszar stanowiący atrakcyjne centrum miasta szanujące potrzeby lokalnej społeczności;
- Podobszar B: Staromiejski obszar miejscem wypoczynku i prowadzenia działalności gospodarczej oraz przestrzenią przyjazną mieszkańcom.

Dokument formułuje sześć głównych celów rewitalizacji, wspólnych dla obu podobszarów:

1. Poprawa stanu, rozwój infrastruktury mieszkaniowej i sieciowej oraz poprawa estetyki przestrzeni miejskiej.
2. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury komunikacyjnej oraz parkingowej.
3. Rozwój infrastruktury społecznej oraz podnoszenie jakości przestrzeni publicznych.
4. Wzrost aktywności gospodarczej i zawodowej.
5. Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych oraz zwiększenie aktywności społecznej.
6. Poprawa jakości środowiska.

Każdemu z nich przypisano odpowiadające kierunki działań rewitalizacyjnych.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Mielca na lata 2016-2023	Cele strategiczne i kierunki działań Strategii Rozwoju
Cel główny 1. Poprawa stanu, rozwój infrastruktury mieszkaniowej i sieciowej oraz poprawa estetyki przestrzeni miejskiej	Cel szczegółowy I.2 Mielec przyciąga Kierunek działań: Dostosowanie oferty kulturalnej i rozrywkowej do potrzeb mieszkańców Kierunek działań: Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do spędzania czasu wolnego Cel szczegółowy II.2 Potrzebujemy przestrzeni spotkań i dialogu Kierunek działań: Zapewnienie przestrzeni umożliwiających aktywność różnych grup społecznych

Cel główny 2. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury komunikacyjnej oraz parkingowej	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Sprawne usługi publiczne
Cel główny 3. Rozwój infrastruktury społecznej oraz podnoszenie jakości przestrzeni publicznych	Cel szczegółowy I.2 Mielec przyciąga Kierunek działań: Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do spędzania czasu wolnego Kierunek działań: Dostosowanie oferty kulturalnej i rozrywkowej do potrzeb mieszkańców Cel szczegółowy II.2 Potrzebujemy przestrzeni spotkań i dialogu Kierunek działań: Zapewnienie przestrzeni umożliwiających aktywność różnych grup społecznych Cel szczegółowy II.4 Widzimy siebie nawzajem Kierunek działania: Zwiększanie dostępności dla wszystkich grup społecznych
Cel główny 4. Wzrost aktywności gospodarczej i zawodowej	Cel szczegółowy III.1 Wzmacniamy sektor przedsiębiorstw Kierunek działania: Spójna, rzetelna i aktualna polityka informacyjna miasta dla przedsiębiorców i osób przedsiębiorczych Kierunek działania: Prowadzenie działań na rzecz lokowania w Mielcu nowych inwestycji Kierunek działania: Rozwijanie systemu wsparcia i obsługi przedsiębiorców oraz inwestorów
Cel główny 5. Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych oraz zwiększenie aktywności społecznej	Cel szczegółowy I.2 Mielec Przyciąga Kierunek działań: Dostosowanie oferty kulturalnej i rozrywkowej do potrzeb mieszkańców Kierunek działania: Realizacja działań z zakresu rewitalizacji Cel szczegółowy II.1 Współtworzymy nasze miasto Kierunek działania Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat możliwych form wpływania na rozwój miasta Cel szczegółowy II.2 Potrzebujemy przestrzeni spotkań i dialogu Kierunek działań: Zapewnienie przestrzeni umożliwiających aktywność różnych grup społecznych Cel szczegółowy II.3 Edukacja jest naszą wspólną sprawą Kierunek działania Dojrzałe planowanie rozwoju edukacji w Mieście
Cel główny 6. Poprawa jakości środowiska	Cel szczegółowy I.1 Stawiamy na miasto zrównoważone Kierunek działania: Poprawa jakości środowiska naturalnego Cel szczegółowy I.2 Mielec przyciąga Kierunek działań: Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do spędzania czasu wolnego

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Mielca

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Mielca na lata 2014-2021 przyjęta uchwałą nr XLIII/379/2014 Rady Miejskiej w Mielcu z dnia 26 września 2014 r. to dokument stanowiący długofalowy plan działań w zakresie polityki społecznej, określający najważniejsze działania, które

należy zrealizować, aby zapewnić mieszkańcom miasta warunki sprzyjające rozwojowi społecznemu oraz wzrostowi poczucia bezpieczeństwa w wymiarze społecznym. Zgodnie z zapisami strategii *misją Miasta Mielca jest przeciwdziałanie wykluczeniu i marginalizacji społecznej osób korzystających z form zabezpieczenia społecznego oraz zapewnienie mieszkańcom optymalnej jakości życia, rozwijanie nowych usług i form oparcia społecznego realizowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne, grupy samopomocy, wysokokwalifikowaną kadrę i wolontariat*. Głównym celem strategii jest sprawne funkcjonowanie systemu zabezpieczenia społecznego we współpracy z organizacjami pozarządowymi, zapewniającego komplementarną sieć usług w ramach nowoczesnego modelu pomocy społecznej. Jego realizację umożliwi wdrożenie 9 wyznaczonych celów strategicznych, dla których wskazano cele operacyjne i kierunki działań. Działania zaplanowane do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Lokalnego wykazują zgodność z poniższymi celami:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Mielca	Cele strategiczne i kierunki działań Strategii Rozwoju
4. Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych, długotrwale lub ciężko chorych, zapewniającego im właściwą opiekę 4.2. Cel operacyjny 2. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych oraz długotrwale lub ciężko chorych w środowisku lokalnym 4.2.1. Działanie 1. Integracja osób niepełnosprawnych i długotrwale lub ciężko chorych w środowisku lokalnym 4.2.2. Działanie 2. Likwidowanie barier społecznych, psychologicznych i fizycznych dyskryminujących osoby niepełnosprawne	Cel szczegółowy, I.2. Mielec przyciąga Kierunek działań: Zaplanowanie i realizacja polityki mieszkaniowej gminy, Kierunek działań: Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do spędzania czasu wolnego, Kierunek działań: Dostosowanie oferty kulturalnej i rozrywkowej do potrzeb mieszkańców Cel szczegółowy II.2. Potrzebujemy przestrzeni spotkań i dialogu Kierunek działań: Zapewnienie przestrzeni umożliwiających aktywność różnych grup społecznych) Cel szczegółowy II.4. Widzimy siebie nawzajem Kierunek działań: Zwiększanie dostępności dla wszystkich grup społecznych
7. Zwiększenie aktywności życiowej ludzi starszych poprzez pomoc w łagodzeniu trudności wynikających z wieku i stworzenie możliwości uczestnictwa w życiu społecznym 7.1. Poprawa jakości życia ludzi starszych. Wspieranie aktywności tych osób i ich rodzin 7.1.1. Działanie 1. Stworzenie optymalnych warunków do godnego starzenia się i aktywizacji osób w podeszłym wieku	Cel szczegółowy I.2. Mielec przyciąga Kierunek działań: Zaplanowanie i realizacja polityki mieszkaniowej gminy Kierunek działań: Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do spędzania czasu wolnego Kierunek działań: Dostosowanie oferty kulturalnej i rozrywkowej do potrzeb mieszkańców Cel szczegółowy II.2. Potrzebujemy przestrzeni spotkań i dialogu Kierunek działań: Zapewnienie przestrzeni umożliwiających aktywność różnych grup społecznych Cel szczegółowy II.4.Widzimy siebie nawzajem Kierunek działań: Promocja współpracy podejmowanej przez grupy użytkowników miasta różniące się wiekiem, zainteresowaniami, rolami społecznymi, Kierunek działań: Zwiększanie dostępności dla wszystkich grup społecznych

Cele oraz działania zaplanowane w ramach Strategii rozwoju miasta Mielca sprzyjają zatem realizacji celów strategicznych określonych w strategii rozwiązywania problemów społecznych, wykazując zgodność ww. dokumentów.

1.5. Wpływ Strategii na środowisko

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.) organ opracowujący projekt dokumentu może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Na tej podstawie Prezydent Gminy Miejskiej Mielec w dniu 9 lutego 2021 r. wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z wnioskiem o wyrażenie zgody na odstąpienie od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem znak: WOOŚ.410.1.8.2021.AP.2 z dnia 22 lutego 2021 r. po zapoznaniu się z projektem dokumentu uznał, iż dla projektu Strategii nie jest wymagane przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem znak: SNZ.9020.1.43.2021.RD z dnia 18.02.2021 r. po zapoznaniu się z projektem dokumentu uzgodnił w zakresie sanitarno-higienicznym odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu pn. „Strategia rozwoju miasta Mielca na lata 2021-2026 z prognozą do roku 2030 r.”.

1.6. Włączenie społeczności lokalnej w proces przygotowania i wdrażania Strategii

Proces partycypacji stanowił istotny element prac nad Strategią Rozwoju. Przed przystąpieniem do prac nad dokumentem wytypowano kluczowe grupy interesariuszy (dorosłych mieszkańców miasta, mielecką młodzież, przedsiębiorców, liderów lokalnej społeczności oraz liderów instytucjonalnych i pracowników UM), które powinny zostać zaangażowane w planowanie rozwoju Mielca. Następnie zapewniono udział zainteresowanych jednostek i grup w pracach nad dokumentem poprzez różnorodne formy włączenia i współdecydowania – w tym w badaniach społecznych, warsztatach, debacie, naborze pomysłów na działania rozwojowe, opracowaniu planowanych do podjęcia działań (współdecydowanie) oraz konsultacjach społecznych dokumentu (konsultowanie). Ponadto na bieżąco informowano interesariuszy o przebiegu prowadzonych prac poprzez publikowanie informacji na stronie www miasta, w prasie lokalnej oraz mediach społecznościowych (informowanie).

Pierwszą z form zaangażowania lokalnej społeczności była realizacja badań społecznych i warsztatów diagnostycznych, w których wzięli udział przedstawiciele różnych środowisk (w tym NGO, animatorzy społeczni, reprezentanci instytucji pomocowych, spółdzielni mieszkaniowych, rad osiedli, seniorów, młodzieży, przedsiębiorców, niepełnosprawnych). Badania pozwoliły na określenie głównych problemów i niekorzystnych zjawisk oraz potencjałów rozwojowych obserwowanych w Mielcu, a ich wyniki uzupełniły diagnozę opartą o analizę danych zastanych, wskazując kluczowe aspekty rozwoju istotne z punktu widzenia społeczności lokalnej.

W okresie luty-sierpień 2020 r. przeprowadzono dziewięć badań ilościowych i jakościowych oraz warsztat diagnostyczny z wykorzystaniem autorskich narzędzi badawczych. Łącznie w badaniach wzięły udział 1 572 osoby.

Po opracowaniu części diagnostycznej na stronie www miasta opublikowano raport z przeprowadzonych badań i streszczenie diagnozy z zaproszeniem interesariuszy do zapoznania się z ich treścią oraz wzięcia udziału w debacie. Debata pn. „Porozmawiajmy o przyszłości Mielca" z udziałem władz miasta, radnych oraz wszystkich zainteresowanych (liczba uczestników – 50 osób) odbyła się 14 lipca 2020 r. w Centrum Wystawienniczo-Promocyjnym Domu Kultury SCK i była transmitowana online na profilu facebookowym Urzędu Miejskiego w Mielcu, dzięki czemu każdy mógł obserwować przebieg spotkania oraz wziąć aktywny udział w dyskusji.

Po wprowadzeniu i krótkim przedstawieniu wniosków z diagnozy aktualnej sytuacji Mielca debata toczyła się wokół najistotniejszych problemów, które wymagają rozwiązania oraz wizji i kierunków rozwoju miasta. W wymianie spostrzeżeń wzięli również udział obserwujący transmisję internauci (ich wypowiedzi były prezentowane w trakcie debaty przez moderatora i poddane dyskusji przez panelistów). Żywa dyskusja z uczestnikami doprowadziła do sformułowania wstępnej wizji i priorytetów rozwojowych miasta na najbliższe lata. Te z kolei zostały przekute przez zespół miejski w cele tworzące nową ścieżkę rozwoju Mielca, która stała się podstawą do planowania konkretnych działań.

Przedstawiciele różnych środowisk, zarówno instytucji publicznych, jak i podmiotów prywatnych czy organizacji pozarządowych oraz wszyscy mieszkańcy dwukrotnie zostali zaproszeni do zgłaszania swoich pomysłów na rozwój miasta. Mogli oni również zgłosić propozycje zmian w brzmieniu wizji i celów. W trakcie naborów pracownicy UM i doradcy udzielali informacji związanych z naborem i weryfikowali pomysły pod kątem ich wykonalności. W celu zachęcenia do aktywnego włączenia jak najszerszej grupy interesariuszy prowadzono działania informacyjne za pośrednictwem strony www Urzędu Miejskiego, profilu miasta na portalu Facebook oraz w mediach lokalnych. Spośród zgłoszonych propozycji wybrano te, których znaczenie dla rozwiązania zidentyfikowanych problemów jest największe, a jednocześnie są możliwe do realizacji.

Ostatnim etapem włączenia interesariuszy w proces powstania Strategii Rozwoju Miasta były zorganizowane konsultacje społeczne projektu dokumentu oraz Prognozy Oddziaływania na Środowisko.

Rozbudowana forma współpracy z interesariuszami na etapie opracowywania Strategii miała na celu zwiększanie ich zaangażowania w działania realizowane na rzecz najbliższego otoczenia, poczucia przywiązania do miejsca zamieszkania i budowania wspólnoty wśród lokalnej społeczności.

Wdrożenie Strategii Rozwoju miasta Mielca zakłada także konsekwentne i systematyczne zwiększanie zaangażowania mielczan w decydowanie o sprawach rozwoju miasta. By wspierać respektowanie tej wartości, podmioty realizujące Strategię będą zapraszać do:

- konsultowania planów realizacji konkretnych przedsięwzięć rozwojowych,
- współpracy przy wdrażaniu wybranych przedsięwzięć rozwojowych,
- przejmowania odpowiedzialności za realizację przedsięwzięć rozwojowych w zgodzie z przepisami krajowymi i unijnymi.

2. Podsumowanie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Miejskiej Mielec

W celu przygotowania diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Miejskiej Mielec wykorzystano zarówno dane zastane dostępne w Monitorze Rozwoju Lokalnego, Monitorze Miasta, Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędzie Miejskim w Mielcu, jak i pozyskano opinie dotyczące stanu miasta od przedstawicieli lokalnej społeczności – dorosłych mieszkańców, mieleckiej młodzieży, przedsiębiorców, liderów lokalnej społeczności oraz liderów instytucjonalnych i pracowników UM. W tym celu przeprowadzono szereg badań ilościowych i jakościowych oraz zorganizowano warsztaty diagnostyczne. Łącznie w przeprowadzonych w okresie luty-sierpień 2020 roku działaniach partycypacyjnych wzięły udział 1 572 osoby.

Szczegółowa diagnoza (wraz z odwołaniem sytuacji Mielca do wyników uzyskanych przez miasta z tzw. grupy porównawczej, tj. Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Stalowa Wola) została zaprezentowana w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Miejskiej Mielec. Poniżej przedstawiono natomiast kluczowe wnioski dotyczące aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej miasta.

Uwarunkowania demograficzne

Według stanu na koniec 2018 roku w Mielcu mieszkało 60 478 osób, podczas gdy 20 lat wcześniej było to niemal 64,5 tys., co oznacza, że przez jedno pokolenie Mielec „stracił" ponad 6% mieszkańców. Wpływ na to ma przede wszystkim **ujemne saldo migracji oraz malejący przyrost naturalny**. Również prognozy demograficzne przygotowane dla Mielca nie napawają optymizmem. Według GUS przyrost naturalny w Mielcu, podobnie jak saldo migracji, w kolejnych latach przyjmował będzie wartości ujemne, w efekcie czego **liczba mieszkańców liniowo będzie się zmniejszać** i w 2030 roku osiągnie poziom ok. 56 tys. osób (spadek o około 7,3% w porównaniu do 2018 roku).

Saldo migracji w Mielcu w latach 2009-2018 według grup wieku

Grupy wieku	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
0-14 lat	-70	7	-28	-40	-62	-42	-19	-52	-38	-33
15-24 lata	-47	-28	-51	-43	-35	-23	-12	-19	-27	-16
25-34 lata	-136	-111	-121	-110	-101	-112	-77	-36	-65	-86
35-49 lat	-66	-44	-31	-40	-66	-55	-46	-49	-37	-51
50 lat i więcej	-32	-37	-18	-49	-39	-50	-39	-37	-55	-42

Z Mielca **emigrują przede wszystkim ludzie młodzi**. Ponad 37% mielczan, którzy w latach 2009-2018 wyjechali z miasta, było w wieku 25-34 lata (osoby z tej grupy wiekowej odpowiadają za niemal 2/5 salda migracji). Taka struktura wieku migrantów jest tym bardziej niekorzystna, że w przyszłości przekładać się będzie na pogłębiający się problem ujemnego przyrostu naturalnego.

Zmiany te wpływają na postępujący proces **starzenia się mieleckiego społeczeństwa**, co jest szczególnie widoczne w zmieniającej się strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku. Na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat wyraźnie wzrósł udział osób w wieku poprodukcyjnym (z 16% w 2009 do 23% w 2018 roku), przy jednoczesnym istotnym spadku udziału osób w wieku produkcyjnym (z 66% w 2009 do 60% w 2018 roku) i niewielkim zmniejszeniu odsetka mieszkańców w najmłodszej grupie wiekowej.

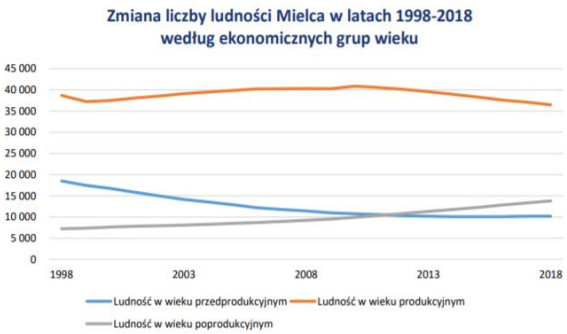

Warto zauważyć, że Mielec charakteryzują takie same problemy demograficzne, jakie obserwuje się w innych miastach o zbliżonej charakterystyce. Jak dotąd jednak pod wieloma względami negatywne tendencje są w Mielcu łagodniejsze. Zarówno spadek liczby ludności, jak i proces starzenia się społeczeństwa przebiegają tu nieco wolniej. Relatywnie korzystniejsza sytuacja Mielca nie oznacza jednak, że działania ograniczające skutki niepożądanych trendów można odkładać w czasie. Dane historyczne pokazują bowiem, że zmiany zarówno w Mielcu, jak i w innych miastach postępują bardzo szybko i niosą za sobą szereg negatywnych konsekwencji. Przede wszystkim rodzą ryzyko braku zastępowalności pokoleń, a dla samorządu – konieczności ponoszenia coraz większych wydatków na politykę senioralną.

Mielec – miasto umożliwiające rozwój

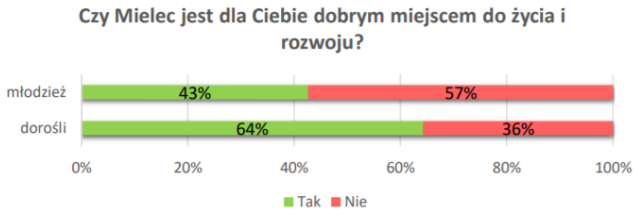

Mimo iż Mielec mierzy się z problemem wysokiego poziomu migracji, warto zwrócić uwagę na fakt, iż przekonanie o tym, że jest to dobre miejsce do życia i rozwoju wyraża dwóch na trzech dorosłych mieszkańców miasta. Jednocześnie prawie 60% badanych, mając możliwość wyboru miejsca zamieszkania, pozostałoby w Mielcu (37%) lub przeprowadziłoby się do bliskiej okolicy „pod miasto" (22%), zostawiając w Mielcu większość swoich życiowych spraw. Opinii dorosłych mielczan nie podzielają jednak ludzie młodzi, którzy w większości (57%) wyrażają odmienne zdanie. Na uwagę zasługuje również fakt, że młodzi mielczanie raczej nie wiążą swojej przyszłości z miastem. Zaledwie co 10. badany planuje w Mielcu zamieszkać, tyle samo chciałoby tu pracować. Prowadzi to do pogłębiającego się problemu emigracji młodych.

Jakość powietrza

Głównym czynnikiem skłaniającym do opuszczenia Mielca, zdaniem mieszkańców, jest **zła jakość powietrza**. Uważa tak blisko 85% przedstawicieli mieleckiej młodzieży i 90% dorosłych mieszkańców miasta. Jednocześnie źródeł tego problemu upatrują oni przede wszystkim w przemyśle, dopiero na drugim miejscu wskazując smog generowany przez indywidualne źródła ciepła. Z kolei dane dotyczące poziomu zanieczyszczeń pyłowych jednoznacznie wskazują, że to nie przemysł w głównej mierze odpowiada za złą jakość powietrza w Mielcu, lecz sami mielczanie. Do obniżenia jakości powietrza w mieście w największym stopniu przyczynia się tzw. niska emisja pochodząca ze źródeł powierzchniowych, tj. z zabudowań mieszkalnych z indywidualnym ogrzewaniem. Co więcej, w ostatnim czasie znacząco zmniejszył się poziom emisji zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych w przeliczeniu na 1 km2 powierzchni powiatu mieleckiego, a niemal 100% zanieczyszczeń jest zatrzymywanych lub neutralizowanych w urządzeniach służących do ich redukcji, co tylko potwierdza tę tezę. Warto również podkreślić, że sytuacja w Mielcu pod tym względem w ostatnim czasie uległa poprawie, co wynikało

m.in. z proekologicznych inwestycji zakładów przemysłowych, termomodernizacji budynków w mieście oraz odpowiednich warunków pogodowych (stosunkowo wysokie temperatury zimą 2018/2019).

Poziom wynagrodzeń

Mielczanie nie są także zadowoleni z poziomu wynagrodzeń w swoim mieście. Większość uznaje, że jest to czynnik skłaniający raczej do opuszczenia miasta niż do zamieszkania w nim. Nieznacznie lepiej oceniają oni natomiast atrakcyjność ofert pracy. Mielecka młodzież ma jednak małą wiarę w to, że w mieście znajdzie dla siebie pracę, a za atrakcyjnych pracodawców uważa przede wszystkim międzynarodowe firmy. Opinie te mogą wpłynąć na decyzje dotyczące opuszczenia miasta i związania swojej kariery zawodowej z większymi ośrodkami miejskimi.

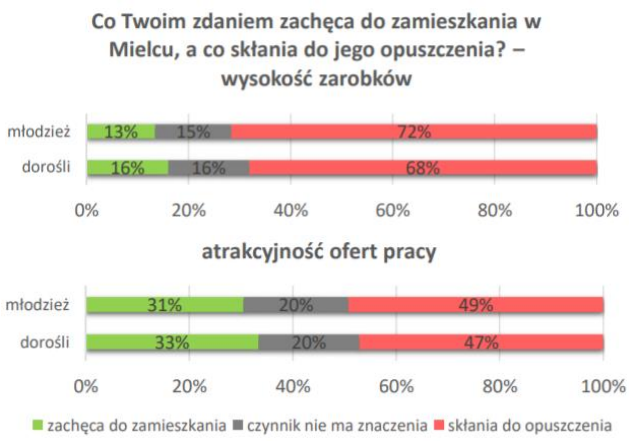

Odczucia w zakresie wysokości zarobków w Mielcu wynikają jednak w znacznej mierze z porównania średniej płacy brutto w Mielcu z poziomem wynagrodzeń w gospodarce narodowej. W 2018 roku mieszkańcy powiatu mieleckiego zarabiali przeciętnie 4 289,29 zł, tj. mniej niż wynosi średnie wynagrodzenie brutto w kraju. Powiat mielecki wypada pod tym względem gorzej także w zestawieniu ze średnią dla grupy porównawczej, ale jednocześnie lepiej niż w województwie podkarpackim. Co więcej, wzrost płac w powiecie mieleckim postępuje szybciej niż ma to miejsce w skali całego kraju. Trzeba dodatkowo zaznaczyć, że przeciętne wynagrodzenie podawane przez GUS dotyczy płac w przedsiębiorstwach zatrudniających min. 10 pracowników i osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, więc nie oddaje poziomu średnich zarobków całości społeczeństwa.

Z kolei dane o dochodach mieszkańców z tytułu stosunku pracy pokazują, że zarobki mielczan w ostatnich latach nie tylko były wyższe niż w podobnych wielkościowo miejscowościach regionu (jak Krosno, Przemyśl, Tarnobrzeg czy Stalowa Wola), ale także w odniesieniu do miast zaliczanych wraz z Mielcem zgodnie z opracowaną w 2013 roku klasyfikacją gmin Polski do grupy „Rdzenie obszarów funkcjonalnych miast subregionalnych".

Widać zatem, że mielczanie mają wysokie oczekiwania co do zarobków i porównują swoje wynagrodzenia raczej do danych ogólnopolskich niż regionalnych.

Ceny mieszkań

Mielczanie bardzo krytycznie oceniają dostępność oraz ceny mieszkań w swoim mieście. Według opinii ponad 60% mieszkańców jest to czynnik skłaniający do opuszczania miasta.

Odczucia mieszkańców potwierdzają konkretne dane przedstawione w Monitorze Rozwoju Lokalnego, dotyczące średniej ceny za m^2 lokali mieszkalnych. Wskazują one, iż **mieszkania w powiecie mieleckim są** rzeczywiście **droższe niż w nieodległych powiatach**, np. stalowowolskim czy dębickim. Dodatkowo **przeciętne wynagrodzenie pozwala na zakup mniejszej powierzchni mieszkania niż w miastach z grupy referencyjnej**. Świadczy to o ogólnie mniejszej sile nabywczej mieszkańców podkarpackich miast na rynku nieruchomości. Dodatkowo obserwowany w Mielcu szybki wzrost cen mieszkań niewątpliwie pogłębia wrażenie mielczan o nieadekwatności stawek za m^2 do zarobków w mieście.

Powierzchnia mieszkania (w m^2), jaką można kupić za przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto

Miasto	Powierzchnia
Stalowa Wola	1,36
Krosno	1,32
Dębica	1,20
Tarnobrzeg	1,20
Mielec	1,17
Rzeszów	1,02

Mielec w odniesieniu do grupy porównawczej charakteryzuje się ponadto mniejszą liczbą mieszkań przypadającą na 1 tys. mieszkańców oraz powierzchnią mieszkania przypadającą na jedną osobę. Dane te potwierdzają przekonania mieszkańców, że **dostępność i ceny mieszkań w Mielcu są czynnikiem negatywnie wpływającym na warunki życia w mieście, zwłaszcza dla młodych osób i rodzin, które chcą się usamodzielnić**.

Na uwagę zasługuje jednak fakt, że liczba oddawanych w ostatnich latach do użytku mieszkań w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców jest w Mielcu wyższa niż średnio w grupie porównawczej. Warto docenić także wysoką jakość mieszkań w Mielcu. Ponad 96% z nich wyposażonych jest w centralne ogrzewanie (przy 90% w grupie porównawczej) oraz gaz sieciowy (78% w grupie porównawczej).

Jeżeli chodzi o liczbę mieszkań, sytuacja w Mielcu stopniowo się poprawia, natomiast ich przystępność cenowa nie ulega większym zmianom od kilku lat. Istotne jest zatem podjęcie działań, które ułatwią zarówno aktualnym, jak i potencjalnym mieszkańcom nabywanie lub wynajmowanie lokali mieszkalnych.

Poziom edukacji

W 2018 roku w Mielcu funkcjonowało 15 szkół podstawowych oraz 19 szkół ponadpodstawowych, w tym cztery technika. W wojewódzkim rankingu techników 2020 aż trzy mieleckie szkoły znalazły się w pierwszej dwudziestce zestawienia (najwyżej sklasyfikowane Technikum nr 1 zajęło 7. lokatę). **Wysoki poziom szkół technicznych i zawodowych** wskazywany jako atut przez samych uczniów, przekłada się na częstsze wybieranie tego typu szkół przez młodych mielczan w odniesieniu do ich

rówieśników z miast referencyjnych. Uczniowie za najmocniejszą stronę tego typu placówek w Mielcu uważają możliwość zdobycia w nich praktycznej wiedzy za sprawą organizowanych staży czy praktyk. Duża w tym zasługa tworzonych klas patronackich, które ułatwiają uczniom kontakt z lokalnymi przedsiębiorcami i wpływają na zdobycie pierwszego zawodowego doświadczenia. Pozytywnie oceniane przez uczniów tego typu placówek są także stypendia, wyjazdy zagraniczne oraz, co istotne, doradztwo zawodowe.

W wojewódzkich rankingach nieco gorzej wypadają natomiast mieleckie licea ogólnokształcące. W 2020 roku zaledwie trzy placówki znalazły się w pierwszej pięćdziesiątce zestawienia najlepszych liceów na Podkarpaciu (najlepsze II LO im. Mikołaja Kopernika – 10. miejsce). Sami uczniowie doceniają w tych szkołach przede wszystkim wysoki poziom nauczania przedmiotów ścisłych i humanistycznych, zaś uczestnicy warsztatu diagnostycznego wskazywali na możliwości elastycznego doboru rozszerzeń przedmiotów i dostosowywanie kierunków kształcenia do potrzeb uczniów.

Dość dobrze mieleccy licealiści oceniają również inicjatywy i aktywności pozalekcyjne. Uczestnicy warsztatu diagnostycznego wskazywali jednak, że nie we wszystkich szkołach działania oddolne, których organizatorami są uczniowie, znajdują aprobatę kadry pedagogicznej.

Na opinię mielczan, iż możliwości kształcenia i jakość edukacji stanowią czynnik skłaniający raczej do opuszczenia miasta niż do zamieszkania w nim, wpływ mają przede wszystkim **ograniczone możliwości studiowania w Mielcu**. Ponad 71% uczniów szkół ponadpodstawowych uważa, iż w celu kontynuowania nauki z Mielca trzeba wyjechać. Na terenie miasta funkcjonuje jedynie Zamiejscowy Wydział Ekonomii w Mielcu Wyższej Szkoły Gospodarki i Zarządzania w Krakowie.

Poziom bezpieczeństwa

Mielec jest miastem bezpiecznym – opinię taką wyraża ponad 80% dorosłych mielczan i prawie 60% uczniów mieleckich szkół ponadpodstawowych. Wysoki poziom bezpieczeństwa stanowi tym samym ich zdaniem jeden z głównych aspektów zachęcających do zamieszkania w Mielcu.

Znajduje to swoje odzwierciedlenie w danych statystycznych, w świetle których powiat mielecki cechuje się relatywnie niskim poziomem przestępczości zarówno pod względem przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko mieniu, jak również przestępstw drogowych. Nad bezpieczeństwem w Mielcu czuwa Policja oraz Straż Miejska, która obsługuje również system monitoringu miejskiego składający się z 44 kamer. Warto przy tym docenić starania Miasta o poprawę bezpieczeństwa drogowego, w szczególności zaś niechronionych uczestników ruchu – zarówno pieszych, jak i rowerzystów. Służy temu rozbudowa ścieżek rowerowych oraz specjalne oznaczenia przejść dla pieszych.

Mielecka młodzież zwraca jednak uwagę, iż w dalszym ciągu istnieje w tym zakresie pewne pole do poprawy. Jak bowiem wskazywali uczestnicy warsztatu diagnostycznego, w mieleckich klubach czy dyskotekach nie jest bezpiecznie.

Opieka przedszkolna

Dobra dostępność żłobków i przedszkoli sprawia, że w Mielcu dobrze żyje się rodzinom z małymi dziećmi. Ponad połowa respondentów wskazuje, iż jest to czynnik zachęcający do zamieszkania w mieście. To właśnie dostępność podmiotów świadczących usługi opiekuńczo-wychowawcze pozwala rodzicom na szybszy powrót do pracy, ogranicza koszty zatrudnienia opiekunek lub konieczność zaangażowania członków rodziny w opiekę nad dziećmi.

Opinie mieszkańców w tym zakresie potwierdzają także dane. W 2018 roku w Mielcu działało 10 żłobków i klubów dziecięcych (w tym trzy żłobki miejskie), w których przebywało niemal 900 dzieci oraz 24 placówki przedszkolne (w tym 12 przedszkoli miejskich), do których uczęszczało 2 340 dzieci. Tym samym co piąty najmłodszy mielczanin (w wieku 0-2 lata) może zostać objęty opieką żłobkową (średnia dla grupy porównawczej kształtuje się zaledwie na poziomie ok. 8%), zaś liczba miejsc w przedszkolach przekracza sumę wszystkich mieleckich dzieci w wieku 3-6 lat (108% w porównaniu do średniej grupy porównawczej na poziomie 99%). Mielec osiąga jedne z najlepszych wyników w odniesieniu do całej grupy porównawczej.

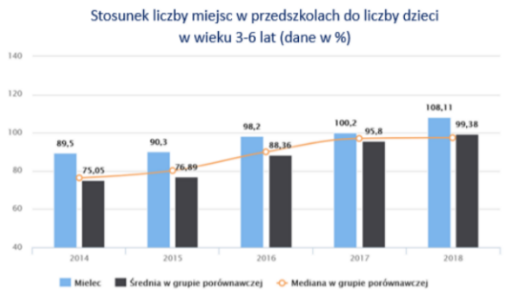

Skomunikowanie miasta

Mielczanie pozytywnie oceniają komunikację w mieście. Według 47% dorosłych mieszkańców oraz 54% uczniów szkół ponadpodstawowych jest to czynnik zachęcający do zamieszkania w Mielcu.

Nieco gorzej oceniane jest natomiast skomunikowanie Mielca z większymi miastami: w tym wypadku większa część mieszkańców uważa, iż jest to powód zachęcający bardziej do wyjazdu (40%) niż do zamieszkania w Mielcu (32%).

Kluczową rolę w zapewnieniu dostępności komunikacyjnej miasta pełni transport drogowy. Mielec znajduje się w odległości ok. 20 km od autostrady A4, a dojazd samochodem do Rzeszowa zajmuje ok. godziny przy niewielkim natężeniu ruchu. Z uwagi na fakt, iż zakłady przemysłowe przyciągają pracowników z pobliskich miejscowości, z których znaczna część dojeżdża do pracy samochodami, w mieście w godzinach szczytu powstają zatory i zwiększa się zanieczyszczenie powietrza. Jest to główny czynnik wpływający na negatywne oceny dotyczące skomunikowania miasta. Przeciwdziałać obecnej sytuacji mają realizowane w ostatnich latach inwestycje drogowe (m.in. wybudowanie wschodniej obwodnicy Mielca) oraz przedsięwzięcia planowane do realizacji (m.in. północna obwodnica miasta).

Na jakość komunikacji wewnętrznej wpływa natomiast przede wszystkim dobrze funkcjonująca komunikacja miejska, która składa się obecnie z 32 linii (25 miejskich oraz 7 podmiejskich). Za sprawą gruntownie zmienionego w 2019 roku rozkładu jazdy, który to pozwolił wydłużyć całkowitą długość linii autobusowych z 353 km do 441 km, zaobserwowano zarówno wzrost liczby pasażerów (o 10%), jak i wykonanych wozokilometrów (o 14%) w stosunku do roku wcześniejszego. Na rozwój transportu publicznego w Mielcu wpływ mają niewątpliwie wprowadzane nowoczesne rozwiązania, takie jak elektroniczna Mielecka Karta Miejska czy system dynamicznej informacji pasażerskiej. Istotnym czynnikiem wpływającym na odbiór komunikacji publicznej w mieście jest także stopniowo wymieniany tabor (w 2017 roku zakupiono 14 nowych autobusów marki Solaris).

Mielec na tle podobnej wielkości ośrodków miejskich zlokalizowanych w województwie podkarpackim wyróżnia się także pod kątem rozbudowanej sieci ścieżek rowerowych. Za sprawą zrealizowanych w ostatnich latach inwestycji długość ścieżek rowerowych w Mielcu to obecnie ponad 68 km, tj. aż 145 km w przeliczeniu na 100 km^2. Dla porównania, w podobnych ośrodkach miejskich województwa podkarpackiego, jak Stalowa Wola, Krosno, Dębica czy Tarnobrzeg wartość tego wskaźnika nie przekracza 60 km/100 km^2.

Opinie mieszkańców wskazują jednak, iż miasto powinno kontynuować obraną politykę rozbudowy systemu ścieżek rowerowych, umożliwiając tym samym bezpieczne poruszanie się rowerem po mieście.

Tereny rekreacyjne

O swoją sprawność fizyczną mielczanie mogą zadbać m.in. dzięki rozbudowanej infrastrukturze sportowo-rekreacyjnej. W mieście funkcjonuje jedna kryta pływalnia oraz kompleks basenów otwartych. Do dyspozycji mieszkańców jest też m.in. 12 siłowni na świeżym powietrzu, ogólnodostępny stadion Gryfu Mielec, dwa skateparki oraz ponad 68 kilometrów ścieżek rowerowych. Fani tenisa mogą natomiast doskonalić swoje umiejętności na jednym z trzech kompleksów kortów tenisowych.

W tym kontekście niezwykle ważna jest **dostępność atrakcyjnych terenów rekreacyjnych doceniana przez samych mieszkańców**. Niemal połowa mielczan (48,3%) uważa, że jest to czynnik zachęcający do zamieszkania w Mielcu, a 29% osób jest zdania, iż skłania on raczej do opuszczenia miasta.

Opinie mieleckiej młodzieży są w tym zakresie bardziej podzielone – niemal tyle samo osób atrakcyjność terenów rekreacyjnych ocenia negatywnie co pozytywnie. Jak wskazują jednak uczestnicy warsztatu diagnostycznego, w Mielcu jest „ładnie, czysto i zielono oraz występuje tu wiele atrakcyjnych miejsc wypoczynku (np. bulwary czy Górka Cyranowska)". Zwrócono jednocześnie uwagę, iż **brakuje miejsc, gdzie młode osoby mogłyby spędzać czas, a Miasto powinno bardziej inwestować w rozwój terenów zielonych**. Na problem ten wskazała również znaczna część dorosłych mieszkańców Mielca, którzy mogąc decydować o dysponowaniu pieniędzmi miasta, środki służące jego rozwojowi przeznaczyliby na zagospodarowanie terenów zielonych (29,5%) oraz na tworzenie miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (32,5%).

Potencjał Mielca w zakresie terenów zielonych tworzy przede wszystkim siedem parków o charakterze spacerowo-wypoczynkowym o łącznej powierzchni 39,2 ha. Należy jednak zwrócić uwagę, iż **w ostatnich latach udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni miasta zmniejszył się** (spadek z 2,8% w 2017 roku do 2,6% w 2018 roku) i był niższy od średniej dla grupy porównawczej (3,05%). W okolicy miasta znajduje się ponadto kilka rezerwatów przyrody, a lasy zajmują 13,5% jego powierzchni, co jest wynikiem zbliżonym do średniej w grupie porównawczej. Tereny leśne znajdują się głównie po wschodniej stronie Miasta, a ich ważną częścią jest Las Cyranowski, stanowiący fragment Puszczy Sandomierskiej.

Oferta kulturalna

Za ofertę kulturalną w Mielcu odpowiada Samorządowe Centrum Kultury, które zarządza Domem Kultury, Muzeum Regionalnym, kinem „Galaktyka" oraz Miejską Biblioteką Publiczną. Choć mielczanie wykazują stosunkowo wysoki poziom uczestnictwa w kulturze, to ich opinie na temat jakości oferowanych w mieście usług w tym zakresie są podzielone. Oferta kulturalna i sportowa negatywnie oceniana jest przez 2/5 respondentów. Niemal tyle samo wyraża zdanie odmienne. Znacznie gorzej pod tym względem kształtują się opinie (w szczególności mieleckiej młodzieży) o dostępnej ofercie rozrywkowej i komercyjnej – większa część respondentów wskazała, iż jest to czynnik skłaniający raczej do opuszczenia miasta niż do zamieszkania w nim. Co więcej, zapytani o największe marzenie dotyczące miasta, uczniowie mieleckich szkół ponadpodstawowych jako jedną z najczęstszych odpowiedzi wskazywali potrzebę tworzenia miejsc rozrywkowych i kulturalnych oraz organizację większej liczby wydarzeń, imprez i atrakcji dla młodzieży.

Można więc przypuszczać, iż **organizowane w mieście koncerty, imprezy** (m.in. Dni Mielca) **czy festiwale** (np. Mielecki Festiwal Muzyczny) **nie zaspakajają odpowiednio potrzeb wszystkich mieszkańców w zakresie dostępu do rozrywki, co podkreśla zwłaszcza młodsza część społeczeństwa**. Warto zatem włączyć młodzież w tworzenie oferty kulturalnej i rozrywkowej, tak aby odpowiadała ona jej rzeczywistym zainteresowaniom. Uwzględnienie głosu młodych może przynieść bardzo dobre rezultaty, ponieważ to młodzież najlepiej wie, jakie są ich potrzeby w tym zakresie. Organizacja ciekawych festiwali, zlotów, imprez czy innych wydarzeń kulturalnych może być okazją nie tylko do lepszego zaspokojenia potrzeb lokalnej młodzieży, ale ma również szansę ściągnąć zainteresowanych daną tematyką z okolicznych miejscowości lub nawet regionu.

Niewątpliwym potencjałem Mielca w staraniach dotyczących zmiany postrzegania oferty kulturalnej jest zrealizowany w latach 2018-2019 projekt pt. „Poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielec poprzez rozbudowę i modernizację Miejskiej Biblioteki Publicznej w Mielcu", w ramach którego powstała nowoczesna biblioteka, charakteryzująca się bogatą ofertą kulturalną dla wszystkich grup wiekowych, znacznie wykraczającą poza ofertę czytelniczą. W budynku zlokalizowano dwukondygnacyjną przestrzeń wystawienniczą, Centrum Informacji o Regionie, czytelnię czasopism bieżących, czytelnię naukową, e-czytelnię i e-bibliotekę, Kącik Dziecka oraz Strefę Nastolatka.

Oferta dla seniorów

Zarówno w opinii ludzi młodych, jak i dorosłych mieszkańców miasta **Mielec jest atrakcyjnym miejscem do życia dla osób starszych**. Dodatkowo ponad połowa mielczan uważa, iż to właśnie seniorzy są najbardziej aktywną grupą społeczną w mieście. Przejawia się to m.in. przez działalność Mieleckiej Rady Seniorów czy Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Mielecka Rada Seniorów działa od 2015 roku i pełni funkcję doradczą, konsultacyjną oraz inicjatywną wobec organów Gminy Miejskiej Mielec. Jej celem jest zapewnienie seniorom wpływu na sprawy dotyczące społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem przedstawicieli najstarszego pokolenia.

Nieco dłuższą tradycję w zakresie aktywności seniorów w mieście ma działający od 2007 roku Mielecki Uniwersytet Trzeciego Wieku. W 2019 r. w organizowanych przez MUTW zajęciach uczestniczyło 446 słuchaczy i było to o blisko 50% więcej niż 5 lat wcześniej. MUTW organizuje Mieleckie Dni Seniora, podczas których przyznawane są nagrody dla aktywnych i zaangażowanych w sprawy lokalne osób starszych, odbywa się wystawa osiągnięć artystycznych mieleckich seniorów oraz dzień twórczości literacko-poetyckiej. Przeprowadzana jest także spartakiada seniorów. Celem organizacji tego wydarzenia jest pobudzenie mieleckich seniorów do aktywnego trybu życia oraz pokazanie, jak osoby starsze mogą aktywnie i twórczo funkcjonować w Mielcu oraz co mogą zrobić dla swojego zdrowia i utrzymania dobrej kondycji fizycznej i odpowiedniego samopoczucia.

Wszelkie działania na rzecz seniorów w Mielcu mają szczególne znaczenie w kontekście starzejącego się społeczeństwa. Równocześnie ogromne wyzwanie stojące przed władzami Miasta stanowi nie tylko pobudzanie aktywności osób starszych, ale również rozwijanie usług opiekuńczych dla seniorów wymagających wsparcia. Ważne jest przy tym odpowiednie dostosowywanie infrastruktury miasta w celu zwiększania dostępności poszczególnych miejsc dla osób mających trudności z poruszaniem się.

Oferta dla przedsiębiorców

Zaledwie ¼ dorosłych mieszkańców miasta i co piąty uczeń szkół ponadpodstawowych jest zdania, że Mielec jest dobrym miejscem do życia i rozwoju dla osób przedsiębiorczych. Przedstawiciele przedsiębiorców uważają natomiast, iż **w mieście panują dogodne warunki do prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej**. Doceniają oni przede wszystkim infrastrukturę techniczną miasta, dostępność komunikacyjną oraz zasób terenów inwestycyjnych i bazę lokalową umożliwiającą prowadzenie biznesu. Jest to tym istotniejsze, że dostępność oraz ceny nieruchomości uznawane są przez nich za kluczowe dla możliwości rozwoju firmy.

Opinie przedsiębiorców znajdują odzwierciedlenie w statystykach – **mieleckie firmy osiągają ponadprzeciętnie wysokie dochody w porównaniu do przedsiębiorstw zlokalizowanych w innych podobnych miastach**. W 2018 roku łączna kwota dochodów, stanowiących podstawę opodatkowania osób prawnych w Mielcu wyniosła prawie 360,76 mln zł i była niemal dwukrotnie wyższa niż średnia

miast w grupie porównawczej. Mielec wypadł pod tym względem również lepiej od innych ośrodków miejskich województwa podkarpackiego, jak Przemyśl, Tarnobrzeg, Stalowa Wola czy Krosno.

Warto także zwrócić uwagę na fakt, iż relatywnie mało mieleckich przedsiębiorstw jest likwidowanych. Średnia liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2015-2018 w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wyniosła 6,03 i był to najniższy wynik w całej grupie porównawczej.

Dogodne warunki dla przedsiębiorców tworzy przede wszystkim Specjalna Strefa Ekonomiczna „Euro-Park Mielec", gdzie swoją działalność prowadzą największe mieleckie zakłady działające głównie w branży lotniczej, motoryzacyjnej, drzewnej, a także spożywczej. W strefie rozwijają się także firmy z branż wysokich technologii (IT). Przedsiębiorcy rozpoczynający działalność w SSE mogą ubiegać się o wsparcie w postaci zwolnienia z podatku dochodowego. Decyzję o wsparciu wydaje zarządzający obszarem, tj. Agencja Rozwoju Przemysłu. Dotychczas udzielono ponad 400 zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej w Strefie, co przełożyło się na powstanie ok. 46 tys. miejsc pracy.

W przeprowadzonym wśród mieleckich przedsiębiorców badaniu ankietowym **nieco gorzej ocenione zostały instytucjonalne aspekty prowadzenia biznesu w Mielcu**. Co czwarty badany określił wsparcie informacyjne Gminy w zakresie warunków prowadzenia działalności gospodarczej w mieście jako złe lub bardzo złe. Jednocześnie to właśnie dostępność informacji ze strony JST dotyczących zasobów nieruchomości, przetargów i procedur została uznana za jeden z czynników o kluczowym znaczeniu dla rozwoju biznesu. Niemal tyle samo respondentów negatywnie oceniło działania promujące lokalną gospodarkę ze strony władz miasta.

O ile zatem badani przedsiębiorcy dostrzegają wiele pozytywów w obszarze infrastrukturalnym, to jednak **poprawy wymagają aspekty związane ze wsparciem ze strony samorządu**. Jednocześnie stosunek władz lokalnych do przedsiębiorców i inwestorów jest dobrze oceniany – według niemal $^{2}/_{3}$ respondentów jest on życzliwy lub bardzo życzliwy. Co więcej, przedsiębiorcy chętnie wzięliby aktywny udział we współpracy z administracją lokalną m.in. w obszarach dotyczących podnoszenia kwalifikacji zawodowych obecnych i potencjalnych przyszłych pracowników. Stwarza to duże pole do współpracy samorządu z lokalnym biznesem.

Smart City

Mielecki samorząd charakteryzuje się dużą otwartością na e-usługi, które ułatwiają załatwianie spraw urzędowych zarówno przez mieszkańców, jak i przedsiębiorców. Warto zwrócić uwagę, iż jeszcze w 2016 roku miasto nie dysponowało centralnym systemem informatycznym, a stosowane rozwiązania były niewydajne oraz nieergonomiczne w świetle rosnącej liczby usług świadczonych w UM.

W ostatnich latach w Mielcu zrealizowano jednak takie rozwiązania z zakresu smart city, jak:

- projekt „Inteligentny Mielec – eMiasto Przyszłości", w efekcie którego 44 jednostki organizacyjne miasta korzystają z dzierżawionej sieci światłowodowej;
- stworzenie platformy e-usługowej w ramach ww. projektu. Powstały portal https://eurzad.um.mielec.pl/ pozwala na realizację usług administracyjnych drogą elektroniczną na wszystkich poziomach dojrzałości. Obecnie UM świadczy łącznie 104 e-usługi;

- wdrożenie rozwiązań wykorzystujących nowoczesne technologie informacyjne w komunikacji publicznej;
- zakup przez Urząd Miejski czujników badających poziom zanieczyszczenia powietrza oraz mobilnej stacji pomiarowej jakości powietrza.

Wprowadzony **system e-usług przyczynia się do zwiększenia możliwości zdalnego kontaktu klientów z urzędem oraz wpływa na skrócenie czasu ich obsługi**, co należy ocenić zdecydowanie pozytywnie.

W dalszym ciągu **istnieją jednak istotne obszary, w których brakuje rozwiązań w tym zakresie**. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy oświetlenie uliczne (m.in. zastosowanie technologii pozwalających na obniżenie zużycia energii, np. poprzez automatyczne dopasowywanie jasności oświetlenia do warunków atmosferycznych), usługi administracyjne (brakuje możliwości rezerwacji wizyty przez Internet czy systemów kolejkowych, nie ma też urządzeń umożliwiających dokonywania elektronicznych płatności na rzecz JST bez obecności urzędnika) czy gospodarka wodno-ściekowa (brak wykorzystania inteligentnych systemów pomiarowych czy sterujących).

Brakuje także uznania realizacji założeń miasta inteligentnego za strategiczny cel Mielca. Nie można zapominać również, że Smart City 3.0 wymaga szerokiego włączenia społeczności lokalnej w planowanie rozwoju. Celem powinno być stworzenie miasta, w którym potencjał ludzki i technologiczny będzie jak najlepiej wykorzystywany do tworzenia bezpiecznej, wygodnej i przyjaznej przestrzeni dla mieszkańców. W tym kontekście najważniejszym zadaniem stojącym przed władzami Mielca w zakresie rozwoju smart city jest stworzenie kompleksowej strategii, polegającej nie tylko na wdrażaniu pojedynczych rozwiązań, ale całościowym planowaniu rozwoju zgodnie z tą koncepcją.

Dostępność Miasta dla osób niepełnosprawnych

Powód udzielenia wsparcia MOPS	2016	2017	2018
Niepełnosprawność	317	310	304
Długotrwała lub ciężka choroba	279	256	255
Ubóstwo	363	288	244
Bezrobocie	334	244	219

Niepełnosprawność stanowi główną przyczynę korzystania ze wsparcia instytucjonalnego w Mielcu, a tym samym jest najczęstszym powodem trudnej sytuacji życiowej mielczan. Według danych MOPS w Mielcu w 2018 roku aż 304 mieleckie rodziny uzyskały pomoc z tego tytułu. Osoby te wymagają zatem szczególnego wsparcia, ale również zapewnienia dostępu do różnego rodzaju usług publicznych i rynkowych w miarę możliwości na równi z osobami w pełni sprawnymi. W tym celu Gmina Miejska Mielec oraz inne podmioty (w tym organizacje pozarządowe) podejmują działania mające na celu ułatwienie osobom z niepełnosprawnościami zarówno codziennego funkcjonowania, jak i korzystania przez nie z usług publicznych. Miasto bierze udział w realizowanym ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych Programie „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Osoby niepełnosprawne mogą także skorzystać z wprowadzonej w 2020 roku przez Miejską Bibliotekę Publiczną usługi „Książka na telefon”. W latach 2018-2019 realizowany był także projekt „Nie MIGaj się od biblioteki”, którego celem była aktywizacja czytelnicza środowiska osób niesłyszących oraz podnoszenie świadomości społecznej mieszkańców Mielca i powiatu mieleckiego w zakresie dysfunkcji narządu słuchu. Od 2015 roku istnieje możliwość skorzystania z pomocy tłumacza języka migowego w Urzędzie Miejskim, zaś od roku 2019 również podczas rozmów z psychologiem i prawnikiem realizowanych w ramach dyżurów w punkcie konsultacyjnym ds. uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Choć **mielczanie w większości pozytywnie oceniają dostępność UM dla osób starszych i niepełnosprawnych, to należy zauważyć, że nie wszystkie mieleckie obiekty użyteczności publicznej są w pełni dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami** (m.in. budynek Domu Kultury). Także **w przestrzeni miejskiej występują bariery architektoniczne, które ograniczają możliwość swobodnego poruszania się osobom niepełnosprawnym**. Do miejsc często uczęszczanych przez mielczan, które charakteryzują się znaczącymi problemami w zakresie dostępności z powodu występowania wysokich krawężników, należą:

- przejście dla pieszych przy skrzyżowaniu ul. Grunwaldzkiej z ul. Solskiego,
- przejście dla pieszych przy skrzyżowaniu ul. Kusocińskiego z ul. Staffa,
- przejście dla pieszych w ciągu chodnika ul. Szafera z ul. Raciborską.

Aktywność społeczna mieszkańców

Mielczanie samych siebie postrzegają jako raczej bierną społeczność. W ocenie 2/3 badanych rzadko podejmują działania w zakresie zaangażowania w rozwój miasta, aktywne są tylko wybrane jednostki/grupy (69%). Jednocześnie aż 80% respondentów uważa, że lokalna społeczność powinna w większym stopniu angażować się w sprawy miasta. Przyczyną takiego stanu rzeczy może być niska świadomość społeczna w zakresie możliwych sposobów zaangażowania. **Większość mielczan uważa** bowiem, **że nie ma realnego wpływu na rozwój miasta** – opinię taką wyraziło 3/4 badanych. Z drugiej strony niemal połowa uczestników badania zauważa, że w Mielcu działa wiele nieformalnych grup, których aktywność pozytywnie wpływa na rozwój miasta, zaś w ocenie 2/5 badanych dobrze rozwinięty jest również sektor pozarządowy. Dostrzegalna jest jednak **potrzeba współdziałania lokalnych środowisk na rzecz rozwoju Mielca**.

Dostępne dane pokazują, że mieleckie społeczeństwo potrafi być zaangażowane i aktywne. Jedną z najpopularniejszych form zaangażowania mieszkańców stanowi głosowanie w budżecie obywatelskim, który stosunkowo niedawno został reaktywowany i już cieszy się powodzeniem porównywalnym do tego obserwowanego w największych miastach w Polsce. W zeszłorocznej jego edycji udział wzięło ponad 11 tys. osób, co oznaczało frekwencję na poziomie 19%.

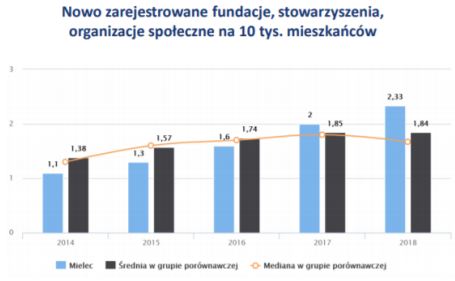

Niewątpliwym potencjałem miasta jest wiele prężnie działających organizacji pozarządowych, których stale i stosunkowo szybko przybywa. Według danych UM w Mielcu aktywnie działają 93 organizacje pozarządowe. Liczba nowo zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń, organizacji społecznych przypadających na 10 tys. mieszkańców w 2018 roku wyniosła 2,33, podczas gdy w 2014 było to 1,1 (dla porównania średnia wartość wskaźnika w grupie porównawczej wyniosła odpowiednio 1,38 w 2014 i 1,84 w 2018 roku).

Na szczególną uwagę zasługuje aktywność społeczna dwóch grup – młodzieży oraz seniorów. Niemal 2/3 mielczan uważa, że młodzież w ich mieście jest aktywna i realizuje wiele ciekawych inicjatyw.

Wśród urzędników jednak opinie o mieleckiej młodzieży były inne – 40% nie potrafiło jednoznacznie stwierdzić, czy faktycznie jest ona zaangażowana w sprawy lokalne, zaś ponad 30% nie zgodziło się z tym stwierdzeniem.

Aktywność zawodowa mieszkańców

Mielczanie są coraz bardziej aktywni zawodowo. Widać to zarówno w **rosnącej liczbie podatników czerpiących dochody z różnego rodzaju form aktywności ekonomicznej**, jak i **spadającym bezrobociu**.

Liczba mielczan, którzy uzyskują dochody z pracy, obejmującej zarówno prowadzenie własnej działalności gospodarczej, jak i pracę najemną (na podstawie umowy o pracę oraz umów cywilnoprawnych) z roku na rok rośnie. Liczba mielczan uzyskujących dochody z tytułu działalności gospodarczej w 2018 roku wyniosła 4 254 i była o ponad 7% wyższa niż 2 lata wcześniej. Mielec odnotował tym samym znacznie większy wzrost niż wyniosła średnia dla całej grupy porównawczej (4,8%). Jednocześnie łączna kwota dochodu, jaki osiągnęli mieleccy przedsiębiorcy, wzrosła w tym samym czasie o blisko 22%. Ponadto osoby w wieku poprodukcyjnym coraz częściej decydują się na wydłużenie swojej aktywności zawodowej w miejsce należnych im świadczeń emerytalnych. Mielczanie osiągają także coraz wyższe dochody, co korzystnie wpływa na ich sytuację materialną.

Liczba podatników ogółem	2016	2017	2018	Zmiana 2016/2018
Osoby młode	3 678	3 525	3 577	-2,7%
Osoby w wieku przedemerytalnym	2 965	2 958	3 041	2,6%
Osoby w wieku emerytalnym	1 810	1 999	2 212	22,2%
Razem	**8 453**	**8 482**	**8 830**	**4,5%**

Choć maleje liczba osób młodych osiągających dochody z różnych form aktywności ekonomicznej, to pozytywnym aspektem w tym zakresie jest fakt, że **młodzież już w wieku szkolnym wykazuje aktywność na rynku pracy**. Aż 4/5 uczniów szkół ponadpodstawowych podjęło już kiedykolwiek pracę zarobkową. W zdecydowanej większości (67%) była to praca dorywcza w okresie wolnym od nauki. Blisko 2/5 osób pracowało dorywczo w trakcie roku szkolnego. Przeprowadzone badania wykazały, iż młodzi mielczanie poważnie myślą o prowadzeniu własnej działalności gospodarczej. Aż 44% badanych rozważa prowadzenie własnej firmy. Warto przy tym dodać, że własna działalność gospodarcza jawi się młodym jako jedno z najbardziej atrakcyjnych miejsc pracy, zaś 1/3 badanych, by znaleźć dla siebie dobrą pracę, potrzebuje pogłębić swoją wiedzę w zakresie planowania i prowadzenia własnej firmy. Jednocześnie do założenia firmy skłoniłoby ich posiadanie dobrego pomysłu na biznes, dysponowanie odpowiednimi środkami finansowymi na start, wyposażenie w odpowiednie predyspozycje, umiejętności, odpowiednia wiedza i doświadczenie zawodowe, niskie podatki i koszty prowadzenia działalności, jak również dotacje na założenie firmy. Aktywność na rynku pracy mieleckiej młodzieży stanowi potencjał, bowiem osoby te wkrótce będą mogły zastąpić pracujących seniorów, zaś ich przedsiębiorcza postawa świadczy o dążeniu do jak największej samodzielności i niezależności. Ważne jest jednak, by młodzi ludzie chcieli podjąć zatrudnienie w firmach zlokalizowanych w Mielcu lub założyć własny biznes w mieście.

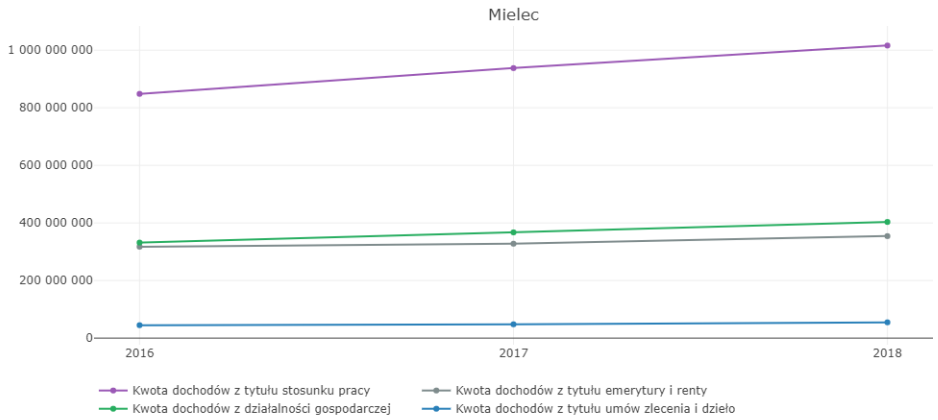

Wzrost liczby osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę o 2,4% w latach 2016-2018 oraz zwiększenie się w tym samym czasie o 7% liczby osób uzyskujących dochody z działalności gospodarczej świadczą o **dobrej kondycji lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości mielczan**.

Wybrane uwarunkowania instytucjonalne

Zarządzanie strategiczne

W Mielcu nadzór nad zarządzaniem strategicznym sprawuje Prezydent Miasta, który deleguje część uprawnień z tym związanych na odpowiednich zastępców. Prace na poszczególnych etapach koordynuje Biuro Pozyskiwania Funduszy. Poszczególne **procedury związane z procesem zarządczym nie zostały jednak spisane**, co może stanowić barierę efektywnego zarządzania strategicznego. Zarówno strategia rozwoju, jak i strategie sektorowe poddawane są systematycznemu monitoringowi i ocenie stopnia osiągnięcia celów. Wyniki tego procesu stanowią podstawę podejmowania ewentualnych działań korygujących i aktualizacji dokumentów strategicznych. Za proces ten odpowiada Biuro Pozyskiwania Funduszy lub w przypadku strategii sektorowych odpowiednie wydziały merytoryczne urzędu lub kierownicy miejskich jednostek organizacyjnych.

Przejrzystość, partnerstwo i aktywność społeczna

Działania mieleckiego samorządu prowadzone są w sposób transparentny. Dodatkowo Gmina Miejska Mielec współpracuje z innymi samorządami oraz organizacjami samorządowymi. Nieco słabiej sytuacja wygląda w zakresie **kooperacji z przedsiębiorcami, która wymaga zdecydowanej poprawy**. Niedomagania widoczne są także w zakresie **integracji i współpracy lokalnego środowiska przedsiębiorców oraz wspierania przez nich lokalnych inicjatyw społecznych**. **Niewystarczający** jest również **stopień włączania społeczności lokalnej w rozwój miasta**, co potwierdzają sami mieszkańcy, wskazując, że nie mają realnego wpływu na rozwój Mielca.

Współpraca Gminy Miejskiej Mielec z zewnętrznymi interesariuszami

Ocena partycypacji lokalnej społeczności przez pracowników Urzędu Miejskiego jest niejednoznaczna. Mimo iż 2/5 ankietowanych uważa, że mieszkańcy chętnie biorą udział w konsultacjach społecznych i innych formach zaangażowania, tyle samo badanych nie potrafiło jednoznacznie tego stwierdzić. Co do jednego przedstawiciele Urzędu Miejskiego są zgodni – lokalna społeczność powinna w większym stopniu angażować się w sprawy Miasta. Sami **mieszkańcy zauważają, że obecne narzędzia angażowania lokalnej społeczności są niewystarczające**.

Z drugiej strony przedstawiciele lokalnej społeczności w badaniach ankietowych wskazali na **potrzebę zwiększenia możliwości współdecydowania o mieście przez mieszkańców poprzez organizowanie spotkań informacyjnych i konsultacyjnych**, które stanowiłyby płaszczyznę do dyskusji o bieżących sprawach ważnych dla lokalnej społeczności. Władze miasta dążą do wzmocnienia dialogu z mieszkańcami, czego wyrazem są np. spotkania z Prezydentem organizowane w osiedlach.

Od 2015 r. w Mielcu działa Mielecka Rada Seniorów. Jej celem jest zapewnienie seniorom wpływu na sprawy dotyczące społeczności lokalnej. Dodatkowo w przeszłości działała również Młodzieżowa Rada Miejska, jednak z uwagi na niski poziom zaangażowania młodzieży jej działalność została zawieszona. Miasto Mielec dostrzega także istotność kwestii dostępności usług publicznych dla osób niepełnosprawnych. W związku z powyższym Prezydent Miasta Mielca powołał koordynatora ds. dostępności. W mieście od 2016 r. działa również Mielecka Rada Działalności Pożytku Publicznego.

Istotny problem stanowi **brak reprezentacji interesów ogółu przedsiębiorców w relacjach z samorządem**. Brakuje także **platformy łączącej wszystkich przedsiębiorców**, która umożliwiłaby wymianę doświadczeń oraz dobrych praktyk.

Jedną z form prowadzenia dialogu między lokalną społecznością a samorządem są konsultacje społeczne. Jednak zasady i tryb ich prowadzenia w Mieście nie zostały ujednolicone. **Brak jednolitych zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych** w postaci odrębnej uchwały stanowi utrudnienie w zakresie włączenia lokalnej społeczności w proces współdecydowania o mieście i może być przyczyną przekonania mieszkańców, że nie mają realnego wpływu na rozwój miasta.

Projekty aktów prawa miejscowego i zarządzeń ustalających sposób świadczenia usług administracyjnych/komunalnych/społecznych współtworzone są z interesariuszami tylko wtedy, gdy jest to wymagane przepisami prawa. Gmina Miejska Mielec **nie gromadzi opinii interesariuszy do samooceny i doskonalenia sposobu świadczenia usług publicznych, nie analizuje również na bieżąco potrzeb w zakresie dostępności**. W sytuacji wprowadzenia nowej usługi nie jest przeprowadzany audyt dostępności z udziałem reprezentantów odbiorców usług.

W Mielcu funkcjonuje budżet partycypacyjny (obywatelski), a zasady jego prowadzenia i ewaluacji określa *Regulamin Mieleckiego Budżetu Obywatelskiego*. Dokument był poddany opiniowaniu mieszkańców, jednak udział lokalnej społeczności w procesie opracowania zasad i ewaluacji nie został ujęty w trwałą procedurę. W Gminie Miejskiej Mielec mieszkańcy mają również prawo do zgłaszania własnych projektów ustaw. Zasady realizacji obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej określono Uchwałą. Przysługuje ona grupie co najmniej 300 mieszkańców miasta posiadających czynne prawo wyborcze do Rady Miasta. W Mielcu nie przyjęto jednak uchwały określającej tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

Analiza budżetu miasta

Mielec charakteryzuje się stabilną sytuacją finansową. Świadczy o tym m.in. fakt, iż w latach 2014-2019 generowana była nadwyżka operacyjna, która zapewniała zdolność Miasta do spłaty zaciąganych zobowiązań oraz umożliwiała finansowanie inwestycji.

W latach 2014-2019 w Mielcu rokrocznie zwiększał się poziom całkowitych dochodów budżetu (łączny wzrost o 73%). Wynika to m.in. z wdrożenia w 2016 roku programu Rodzina 500+, który w następnych

latach był dodatkowo rozszerzany i wpływał na zwiększenie dotacji celowych przyznawanych Miastu. Z uwagi na redystrybucję tych środków w niewielkim stopniu wpływały one jednak na jego finanse.

W analizowanym okresie zwiększał się także poziom dochodów własnych (całkowity wzrost o 50%), na co wpływ miał wzrost dochodu Miasta z tytułu podatku od nieruchomości oraz udziału we wpływach z tytułu PIT. Wzrost sumy dochodów z podatku od nieruchomości wynikał głównie ze zwiększenia całkowitej wartości należności z tego tytułu od osób prawnych z poziomu 32,27 mln zł do 43,19 mln zł. Natomiast w przypadku podatku dochodowego od osób fizycznych nastąpiło zwiększenie sumy dochodu z 42,4 mln zł do 69,5 mln zł, co wynikało ze wzrostu przeciętnego wynagrodzenia brutto oraz spadku bezrobocia na terenie miasta.

Dochody własne w latach 2014-2019 stanowiły ponad 50% całkowitych dochodów, co stanowiło gwarancję zaspokajania przez Miasto koniecznych do ponoszenia wydatków.

Subwencja ogólna otrzymywana przez Mielec zwiększyła się w latach 2014-2019 o 32%, ale w dalszym ciągu środki przyznane przez Ministerstwo Finansów nie były wystarczające do pokrycia wydatków Miasta na oświatę i wychowanie. Dodatkowo nastąpiło zmniejszenie z poziomu 53% do 47% stosunku otrzymanych subwencji do wydatków miasta na te cele.

Tabela 1: Dochody budżetowe Mielca (tys. zł)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dochody ogółem	**187 605,26**	**196 279,49**	**231 057,08**	**255 662,52**	**300 299,56**	**326 352,41**
I Dochody własne, w tym	122 629,00	126 422,95	139 288,43	149 840,55	174 883,20	184 326,32
1. Dochody z podatków i opłat, w tym:	58 453,35	55 605,87	64 442,56	66 427,61	70 424,77	62 594,96
- podatek od nieruchomości	38 226,48	35 458,95	42 377,45	43 695,23	46 717,28	51 423,68
2. udział w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych	45 797,41	50 489,44	56 106,66	61 987,52	70 580,94	75 939,26
II Subwencja ogólna	35 374,06	37 941,77	39 482,90	40 928,53	43 007,40	46 897,08
III Dotacje	29 602,20	31 914,77	52 285,75	64 893,43	82 408,97	95 129,01

Źródło: dane UM

W latach 2014-2019 całkowite roczne wydatki Gminy Miejskiej Mielec zwiększyły się o 78% i w 2019 roku kształtowały się na poziomie 313,86 mln zł. W znacznym stopniu przełożyło się na to wprowadzenie w 2016 roku wspomnianego wcześniej programu Rodzina 500+.

Dodatkowo Mielec zwiększył wydatki m.in. w takich dziedzinach jak:

- transport i łączność – wzrost o 31%, wynikający m.in. ze zwiększenia wydatków bieżących na lokalny transport zbiorowy (14,6 mln zł w 2019 roku w porównaniu do 4,4 mln zł w 2014 roku) oraz z realizowanych w poszczególnych latach wydatków inwestycyjnych jednostek budżetowych;
- administracja publiczna – wzrost o 76%, na co wpływ miało m.in. zwiększenie wydatków bieżących dotyczących utrzymania urzędu gminy, wynikające ze wzrostu łącznego poziomu wynagrodzeń osobowych pracowników;

- bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – wzrost o 64%, wynikający m.in. ze zwiększenia zarówno wydatków bieżących, jak i wydatków majątkowych na działalność straży miejskiej;
- obsługa długu publicznego – z uwagi na wyemitowane w 2017 i 2018 roku obligacje pojawiły się koszty dotyczące spłacanych odsetek od samorządowych papierów wartościowych;
- oświata i wychowanie – wzrost o 48%, wynikający m.in. ze zwiększenia kosztu bieżącego utrzymania publicznych szkół podstawowych;
- gospodarka komunalna i ochrona środowiska – wzrost o 62%, wynikający głównie ze zwiększenia wydatków bieżących w takich pozycjach jak: gospodarka odpadami komunalnymi, oczyszczanie miasta czy utrzymanie zieleni w Mielcu;
- kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego – wzrost o 156%, wynikający z realizowanych inwestycji, m.in. w latach 2018-2019 rok Mielec wydał ok. 23,3 mln zł na projekt „*Poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielec poprzez rozbudowę i modernizację Miejskiej Biblioteki Publicznej w Mielcu*”;
- kultura fizyczna – wzrost o 148%, wynikający głównie z ponoszonych wydatków majątkowych na instytucje kultury fizycznej.

W analizowanym okresie zmniejszyły się natomiast wydatki dotyczące gospodarki mieszkaniowej. Ponad 50% spadek wynikał głównie ze zmniejszenia wydatków majątkowych na wykupy gruntów (3,30 mln zł w 2019 roku w porównaniu do 6,6 mln zł w 2014 roku).

Warto podkreślić, iż Mielec w 2019 roku w porównaniu do roku wcześniejszego zanotował obniżenie wydatków ogółem. Wpływ na to miało obniżenie wydatków majątkowych, m.in. dotyczących pozycji transport i łączność.

Tabela 2: Wydatki budżetowe Mielca według działów (tys. zł)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wydatki ogółem	**175 550,12**	**196 867,77**	**230 736,43**	**277 017,29**	**319 344,52**	**313 855,07**
Rolnictwo i łowiectwo	531,84	457,44	212,96	294,75	242,37	283,01
Transport i łączność	17 756,85	13 181,93	15 557,27	25 240,97	55 372,54	23 330,19
Gospodarka mieszkaniowa	9 096,72	4 965,66	7 181,73	11 839,63	5 365,95	4 325,04
Działalność usługowa	297,55	264,52	659,36	363,16	160,37	249,11
Informatyka*	1 217,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Administracja publiczna	10 007,70	10 956,21	13 415,26	16 697,45	24 075,61	17 617,80
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	352,31	361,55	44,83	33,58	433,93	366,11
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	623,54	845,52	826,68	909,68	1 050,83	1 055,46
Obsługa długu publicznego	0,00	0,00	0,00	26,00	346,64	761,92
Różne rozliczenia	450,64	1 147,43	215,42	164,24	2,02	1,91
Oświata i wychowanie	67 170,30	73 232,36	81 912,06	86 190,64	86 086,58	99 537,12
Szkolnictwo wyższe**	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ochrona zdrowia	1 152,38	1 179,04	2 006,87	1 475,99	2 077,31	1 501,17
Pomoc społeczna***	23 855,28	24 650,21	51 187,97	15 288,77	13 176,87	14 636,95
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 837,34	4 064,66	4 515,57	211,56	225,33	217,43
Edukacyjna opieka wychowawcza	3 030,63	2 913,37	2 623,30	2 926,19	3 348,61	4 158,37
Rodzina***	0,00	0,00	0,00	55 276,65	56 875,82	72 231,40
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	19 586,84	41 108,56	29 123,33	26 755,54	26 146,11	31 733,55
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	7 612,99	7 945,81	8 841,35	9 756,94	23 465,82	19 533,02
Kultura fizyczna	8 969,92	9 543,49	12 412,44	23 565,55	20 891,83	22 315,51

** Dział „Informatyka" dotyczył zrealizowanych w 2014 roku wydatków majątkowych na projekt „Podkarpacki System e-Administracji Publicznej"*

*** Dział „Szkolnictwo wyższe" dotyczył incydentalnych wydatków związanych z działalnością edukacyjną realizowaną przez Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny Akademii Górniczo-Hutniczej w Mielcu*

****Dział „Rodzina" obowiązuje od dnia 1 stycznia 2017 roku w związku ze zmianą Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 lipca 2016 roku i obejmuje m.in. świadczenia wychowawcze, świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, które w latach poprzednich były zaliczane do działu „Pomoc Społeczna"*

Źródło: dane UM

W latach 2014-2019 Mielec trzykrotnie zakończył rok budżetowy z deficytem. Największa nadwyżka wydatków nad dochodami miała miejsce w latach 2017-2018 i wynikała z realizowanych w tym czasie przez Miasto inwestycji.

Tabela 3: Budżet Mielca (tys. zł)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dochody ogółem	187 605,26	196 279,49	231 057,08	255 662,52	300 299,56	326 352,41
- dochody bieżące	174 651,18	178 309,17	217 451,03	238 539,49	264 731,01	294 345,71
- dochody majątkowe	12 954,07	17 970,33	13 606,06	17 123,03	35 568,56	32 006,69
Wydatki ogółem	175 550,12	196 867,77	230 736,43	277 017,29	319 344,52	313 855,07
- wydatki bieżące	149 206,80	161 186,27	196 515,59	223 822,55	241 167,49	272 878,09
- wydatki majątkowe	26 343,32	35 681,50	34 220,84	53 194,74	78 177,03	40 976,98
Nadwyżka operacyjna	25 444,38	17 122,90	20 935,44	14 716,94	23 563,51	21 467,62
Wolne środki*	38 398,46	35 093,22	34 541,49	31 839,97	59 132,07	53 474,31
Nadwyżka/niedobór	12 055,14	-588,28	320,65	-21 354,77	-19 044,96	12 497,33

** nadwyżka dochodów ogółem nad wydatkami bieżącymi*

Źródło: dane UM

W latach 2014-2019 całkowity deficyt budżetowy wyniósł 16,1 mln zł i był w znacznym stopniu pokrywany przychodami z obligacji wyemitowanych w latach 2017-2018.

Mielec w latach 2014-2019 generował nadwyżkę dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi – tzw. nadwyżkę operacyjną. Jej występowanie wskazuje na zdolność Miasta do spłaty zobowiązań.

Wykres 1: Nadwyżka operacyjna w Mielcu w latach 2014-2019

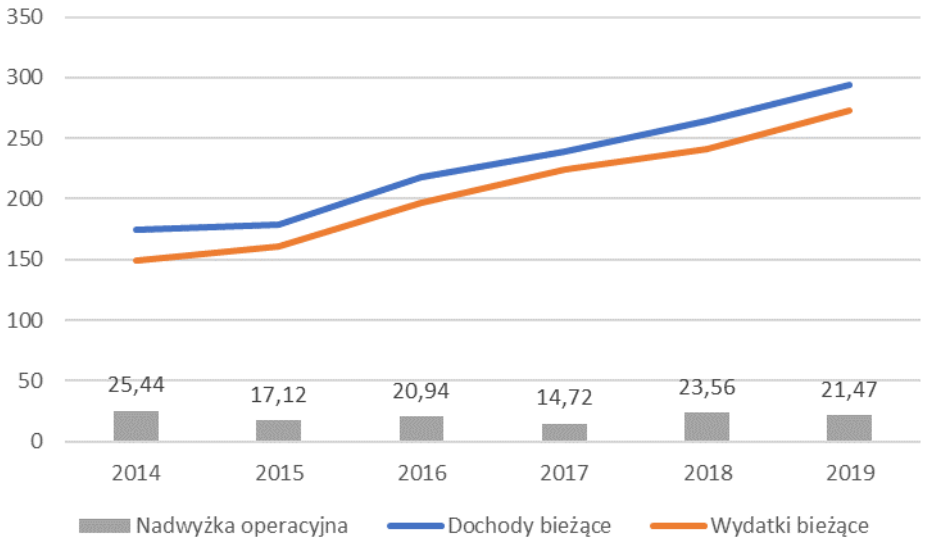

Źródło: dane UM

Nadwyżka operacyjna umożliwiała w znaczącym stopniu pokrywanie różnicy między wydatkami oraz dochodami majątkowymi miasta.

Zobowiązania Gminy Miejskiej Mielec na koniec 2019 roku wynosiły 27 mln zł i wynikały tylko z tytułu wyemitowanych w poprzednich latach obligacji.

Tabela 4: Zadłużenie budżetu Mielca (tys. zł)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zadłużenie budżetu z tytułu wyemitowanych obligacji	0,00	0,00	0,00	13 000,00	28 000,00	27 000,00
Obsługa długu publicznego	0,00	0,00	0,00	26,00	346,64	761,92
Wykup papierów wartościowych	0,00	0,00	0,00	0,00	1 000,00	1 000,00

Źródło: dane UM

Zgodnie z Uchwałą nr LI/515/2018 Rady Miejskiej w Mielcu z dnia 27 września 2018 roku obligacje wpływające na obecne zadłużenie budżetu miasta będą wykupywane stopniowo do 2036 roku.

Powyżej przedstawione dane wskazują, iż Mielec charakteryzuje się stabilną sytuacją finansową, która umożliwia podjęcie niezbędnych działań inwestycyjnych przewidzianych w wykazie przedsięwzięć do WPF.

Mielec skutecznie pozyskuje środki finansowe z funduszy unijnych zarówno w ramach programów centralnych (Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Program Operacyjny Polska Cyfrowa, Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej), jak i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego.

Uchwalona 23 grudnia 2019 roku Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Miejskiej Mielec wskazuje na znaczący deficyt budżetowy w latach 2020-2021, który będzie wynikał z realizacji miejskich inwestycji strategicznych (m.in. „Budowa hali sportowej przy ul. Solskiego 1" czy „Budowa układów

retencji wód opadowych i roztopowych na terenie Gminy Miejskiej Mielec"). Wspomniany deficyt zostanie pokryty z planowanych emisji obligacji oraz zaciągniętego kredytu bankowego.

Tabela 5: Wybrane dane z Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Mielec (mln zł)

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dochody ogółem	375,17	365,34	342,40	340,56	347,23	354,27	361,46	368,83	376,00	383,51	391,40
Dochody bieżące	325,37	336,06	338,04	339,57	346,45	353,49	360,69	368,05	375,22	382,93	390,82
Dochody majątkowe	49,78	29,28	4,36	0,98	0,78	0,78	0,78	0,78	0,78	0,58	0,58
Wydatki ogółem	437,13	435,44	341,34	338,56	345,23	352,27	357,46	362,83	369,00	375,51	383,40
Wydatki bieżące	324,32	327,39	330,44	332,84	335,04	338,41	340,58	342,78	349,45	356,32	363,39
w tym projekty uwzględnione w Wykazie Przedsięwzięć do WPF	19,34	14,01	14,10	14,54	15,00	15,48	15,97	14,62	-	-	-
Wydatki majątkowe	112,80	108,06	10,90	5,71	10,19	13,86	16,88	20,05	19,55	19,19	20,01
w tym projekty uwzględnione w Wykazie Przedsięwzięć do WPF	103,83	105,52	8,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Wynik budżetu	-61,97	-70,10	1,07	2,00	2,00	2,00	4,00	6,00	7,00	8,00	8,00

Źródło: dane UM

Analiza Wieloletniej Prognozy Finansowej wskazuje na zdolność Gminy Miejskiej Mielec do realizacji planowanych zadań inwestycyjnych. Mielec w latach 2020-2043 będzie charakteryzował się także poziomem indywidualnego wskaźnika zadłużenia JST, spełniającym warunki określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych w całym okresie przewidzianym w WPF. Oznacza to, iż w danym roku budżetowym wartość spłaty zobowiązań wraz z kosztami ich obsługi do dochodów ogółem budżetu nie przekroczy średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących, powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem budżetu.

Wykres 2: Prognozowany indywidualny wskaźnik zadłużenia Mielca na lata 2020-2043

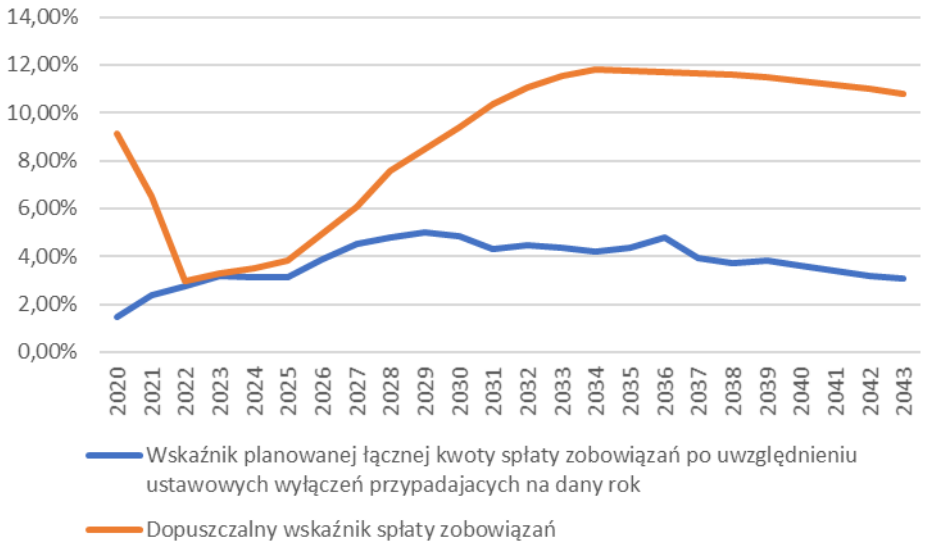

Źródło: dane UM

Sytuacja związana z epidemią COVD-19 może jednak znacząco wpłynąć na obniżenie dochodów wpływających do budżetu, przy jednoczesnym zwiększeniu wydatków na bieżącą działalność Miasta. Wystąpienie recesji w gospodarce może przełożyć się na konieczność ograniczenia planowanych działań inwestycyjnych.

Przedstawione dane wskazują, iż władze Mielca w ostatnich latach wykorzystały korzystną sytuację gospodarczą do intensyfikacji działań inwestycyjnych. Przełożyło się to na zakończenie poszczególnych lat deficytem i koniecznością zadłużania budżetu poprzez emisję obligacji. W najbliższych latach Miasto będzie kontynuować obrany kierunek i w celu dalszego rozwoju jeszcze bardziej nasili swoją politykę dotyczącą realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych.

3. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jednym z podstawowych narzędzi wykorzystywanym w planowaniu strategicznym, ma na celu ocenę mocnych i słabych stron (czynniki wewnętrzne) oraz służy do ewaluacji szans i zagrożeń rozwojowych w otoczeniu zewnętrznym.

Mocne strony Mielca

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla wzmocnienia i wykorzystania czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwiązania zdiagnozowanych problemów
1	Stabilna sytuacja finansowa miasta	Czynnik ma **bardzo duże** znaczenie dla rozwoju miasta. Sytuacja finansowa Mielca przekłada się na jego możliwości finansowania działań rozwojowych.	Miasto jest w **dużym** stopniu odpowiedzialne za zapewnienie stabilne sytuacji finansowej. Sprzyjać temu będzie stała kontrola racjonalności wydatków budżetowych i świadome korzystanie z endogennych potencjałów. Skuteczne pozyskiwanie różnych źródeł zewnętrznego dofinansowania pozwoli wdrażać działania rozwojowe prowadzące do poprawy jakości życia w Mieście.	Bezpieczna sytuacja finansowa sprzyja rozwiązaniu problemu zmniejszenia zdolności miasta do realizacji działań inwestycyjnych
2	Bardzo dobre warunki do rozwoju przedsiębiorstw i gospodarki	**Bardzo duży** wpływ na rozwój Miasta. Korzystne warunki sprzyjają rozwojowi istniejących firm, dzięki czemu osiągają one wyższe dochody, a napływ kapitału z odprowadzanych przez przedsiębiorców podatków zwiększa budżet miasta. Powstawanie nowych miejsc pracy sprawia, że rynek pracy zyskuje na atrakcyjności, a dzięki sprzyjającym warunkom możliwy staje się też rozwój przedsiębiorczości mieszkańców oraz przyciąganie nowych firm, co wpływa na poprawę sytuacji finansowej lokalnej społeczności.	Rola Miasta dla wzmocnienia i wykorzystania potencjału jest **bardzo duża**. Koncentruje się ona wokół kontynuowania polityki dotyczącej wsparcia rozwoju przedsiębiorczości w mieście. W celu stałej poprawy warunków rozwoju lokalnej gospodarki Miasto dążyć będzie do poprawy standardów obsługi i wzbogacenia oferty IOB. Istotnym działaniem będzie również zwiększanie dostępnych terenów inwestycyjnych, co pozwoli na przyciąganie nowych firm do miasta. Lokowaniu w mieście nowych biznesów sprzyjać może również wprowadzenie przez Miasto zachęt podatkowych.	Korzystne warunki do rozwoju gospodarki mają szansę wpłynąć na rozwiązanie problemu niskiego poziomu zaangażowania środowiska przedsiębiorców we wspieranie rozwoju miasta
3	Gospodarka oparta na przemyśle wysokospecjalistycznym	Czynnik ma **bardzo duże** znaczenie dla rozwoju miasta. Koncentracja firm z danej gałęzi gospodarczej w mieście sprzyja przyciąganiu wysoko wykwalifikowanych pracowników, ma również szansę wpłynąć na zatrzymywanie młodych mielczan oraz ich powrót do rodzinnego miasta po ukończeniu studiów. Lokalizacja w mieście przedsiębiorstw skoncentrowanych wokół	Miasto ma **niewielkie** możliwości oddziaływania na wzmocnienie potencjału. Może jednak wzbogacać dostępną ofertę dotyczącą zarówno terenów typu brownfield, jak i greenfield oraz promować lokalny rynek pracy wśród młodych mielczan, by chcieli oni podjąć zatrudnienie na lokalnym rynku pracy. Miasto może również promować lokalny przemysł oraz poprawiać jakość usług w zakresie obsługi inwestorów.	Gospodarka oparta na przemyśle wysokospecjalistycznym zapewnia stabilne i korzystne warunki zatrudnienia, co może sprzyjać powstrzymaniu odpływu młodych mielczan i napływowi nowych mieszkańców do Miasta

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla wzmocnienia i wykorzystania czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwiązania zdiagnozowanych problemów
		jednej branży generuje ich kooperację, co wpływa na wzmocnienie lokalnej gospodarki.		
4	Funkcjonowanie Specjalnej Strefy Ekonomicznej	**Bardzo duży** wpływ na rozwój Mielca. Oferta Specjalnej Strefy Ekonomicznej sprzyja zarówno rozwojowi istniejących w mieście przedsiębiorstw, jak i przyciąganiu do Mielca nowych inwestycji, które generują powstawanie nowych miejsc pracy, co ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców. Działalność SSE wpływa na rozpoznawalność miasta i stanowi element promujący.	Wpływ Miasta na wzmocnienie potencjału jest **niewielki**. Miasto może promować działalność SSE poprzez Agencję Rozwoju Regionalnego MARR S.A.	Działalność SSE i sprzyja rozwojowi lokalnych przedsiębiorstw i przyciąganiu nowych inwestycji, dzięki czemu w mieście mogą powstawać nowe miejsca pracy, co może sprzyjać powstrzymaniu odpływu młodych mielczan i napływowi nowych mieszkańców do Miasta
5	Przedsiębiorczość mieszkańców	Czynnik o **bardzo dużym** znaczeniu dla rozwoju miasta. Przedsiębiorczość mieszkańców sprzyja zwiększaniu się liczby dobrze prosperujących firm, co wpływa na lepszą kondycję lokalnej gospodarki. Nowe firmy tworzą nowe miejsca pracy. Napływ kapitału z odprowadzanych przez przedsiębiorców podatków generuje wyższe dochody miasta.	Siła wpływu działań Miasta w tym zakresie jest **duża**. W celu wzmacniania potencjału Miasto powinno kontynuować politykę dotyczącą wsparcia rozwoju przedsiębiorczości, promować postawy przedsiębiorcze wśród dorosłych mieszkańców. Istotnym działaniem jest również wzmacnianie przedsiębiorczości uczniów mieleckich szkół poprzez organizację targów kariery w szkołach, prowadzenie dodatkowych zajęć z przedsiębiorczości ze wskazaniem przykładów dobrych praktyk z udziałem lokalnych przedsiębiorców. Do promocji przedsiębiorczości warto wykorzystać również etos mieleckiego przedsiębiorcy.	Przedsiębiorczość mieszkańców sprzyja rozwiązaniu problemu zmniejszenia zdolności miasta do realizacji działań inwestycyjnych
6	Niski poziom bezrobocia	**Bardzo duże** znaczenie dla rozwoju miasta. Niski poziom bezrobocia przekłada się na poprawę warunków bytowych mielczan oraz wpływa na spadek poziomu ubóstwa. Niska stopa bezrobocia generuje mniejsze środki na pomoc społeczną z budżetu miasta. Większa aktywność zawodowa mielczan, w tym ludzi starszych, sprzyja wzrostowi konkurencyjności lokalnego rynku pracy, co przekłada się na wzrost średniego poziomu wynagrodzeń.	Miasto bezpośrednio ma **bardzo mały** wpływ na wzmocnienie potencjału. Może promować "dobre miejsca pracy".	Niski poziom bezrobocia powoduje, że Miasto przeznacza mniejsze środki na pomoc społeczną, dzięki czemu zwiększa się zdolność miasta do realizacji działań inwestycyjnych
7	Aktywność lokalnych	**Bardzo duże** znaczenie dla rozwoju Mielca. Działania prowadzone przez organizację	Rola Miasta w zakresie wzmocnienia i wykorzystania potencjału jest **bardzo duża**. Samorząd może promować ideę zrzeszania się	Aktywność lokalnych NGO sprzyja zwiększaniu

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla wzmocnienia i wykorzystania czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwiązania zdiagnozowanych problemów
	organizacji pozarządowych	pozarządowe tworzą bogatą ofertę dla mieszkańców (w zakresie kultury, rekreacji, sportu itp.) uzupełniającą ofertę miejską. Działalność lokalnych NGO przyczynia się również do budowania społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększania zaangażowania mieszkańców w działania na rzecz Mielca. Trzeci sektor może być naturalnym recenzentem działań rozwojowych samorządu.	mieszkańców oraz promować lokalne inicjatywy podejmowane w mieście. W celu zwiększania zaangażowania w sprawy Mielca warto również konsekwentnie przekazywać informację dotyczące możliwości realnego wpływu na rozwój miasta dzięki stowarzyszaniu się. Wsparcie skuteczności podejmowanych przez NGO działań może stanowić zapewnienie przez Miasto dotacji działalności organizacji pozarządowych, udostępnienia lokali miejskich na działalność organizacji, świadczenie pomocy w pozyskiwaniu zewnętrznego dofinansowania oraz włączenie trzeciego sektora jako partnera do realizacji prowadzonych przez miasto przedsięwzięć. W celu podnoszenia skuteczności podejmowanych przez NGO działań samorząd może stać się animatorem współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi.	zaangażowania mieszkańców w działania na rzecz Mielca, co pozwoli na rozwiązanie problemu niedostatecznego wsparcia procesów rozwojowych przez aktywność społeczności lokalnej
8	Dostępność komunikacyjna miasta	**Bardzo duże** znaczenie dla rozwoju miasta. Dobre połączenie z większymi ośrodkami miejskimi zachęca do inwestowania oraz zamieszkania w mieście.	Wpływ Miasta na wzmocnienie potencjału jest **niewielki**. Działania samorządu powinny koncentrować się na lobbowaniu za realizacją inwestycji transportowych poprawiających dostępność komunikacyjną Miasta i połączeniem Mielca z korytarzami transportowymi.	Dostępność komunikacyjna miasta sprzyja rozwiązaniu problemu postrzegania Mielca przez osoby młode jako miasta nieprzyjaznego do życia
9	Dostępność żłobków i przedszkoli	**Duże** znaczenie dla rozwoju miasta. Dostęp do opieki żłobkowej i przedszkolnej wpływa na jakość życia i zamieszkania w mieście rodzin z małymi dziećmi.	Miasto ma **bardzo duży** wpływ na wzmocnienie potencjału. Działania samorządu powinny koncentrować się na kontynuowaniu polityki dotyczącej funkcjonowania żłobków i przedszkoli, monitorowaniu potrzeb lokalnej społeczności w tym zakresie, prowadzeniu oceny jakości świadczenia usług opieki żłobkowej i przedszkolnej w mieście i dostosowywaniu oferty do potrzeb mieszkańców.	Dostępność żłobków i przedszkoli sprzyjać będzie rozwiązaniu problemu postrzegania Mielca przez osoby młode jako miasta nieprzyjaznego do życia, odpływu młodych mieszkańców i niedostatecznego napływu nowych mieszkańców do miasta
10	Wysoki poziom bezpieczeństwa	Czynnik o **dużym** znaczeniu dla rozwoju miasta. Poziom bezpieczeństwa wpływa na jakość życia mieszkańców.	Rola Miasta w zakresie wzmocnienia i wykorzystania potencjału jest **duża**. Samorząd może podejmować działania w zakresie dalszej poprawy bezpieczeństwa w mieście poprzez rozbudowę ścieżek rowerowych oraz specjalne oznaczanie przejść dla pieszych w pobliżu wszystkich szkół w Mielcu, jak również prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży.	Wysoki poziom bezpieczeństwa w mieście wpływa na poprawę jakości życia, co sprzyja rozwiązywaniu problemu spadku liczby

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla wzmocnienia i wykorzystania czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwiązania zdiagnozowanych problemów
				ludności i niedostatecznego napływu nowych mieszkańców
11	Duża liczba innowacyjnych przedsiębiorstw	Czynnik ma **duże** znaczenie dla rozwoju miasta. Zwiększająca się liczba innowacyjnych przedsiębiorstw sprzyja generowaniu innowacji w mieście. Firmy te tworzą atrakcyjne miejsca pracy, które przyciągają do miasta wykwalifikowanych pracowników oraz kolejne innowacyjne firmy.	Wpływ Miasta na wzmocnienie potencjału jest **niewielki**. Rola samorządu może obejmować promocję działań i postaw innowacyjnych, utrzymywanie systemu wsparcia dla przedsiębiorstw innowacyjnych oraz tworzenie środowiska przyjaznego innowacjom poprzez udzielanie zamówień publicznych na innowacyjne rozwiązania.	Duża liczba innowacyjnych przedsiębiorstw tworzących atrakcyjne miejsca pracy sprzyjać będzie rozwiązywaniu problemu odpływu młodych mielczan i niedostatecznego napływu nowych mieszkańców
12	Zainteresowanie młodzieży kształceniem zawodowym i technicznym	**Duże** znaczenie dla rozwoju Mielca. Młodzież pobierającą techniczne i zawodowe wykształcenie może w przyszłości w istotny sposób wzbogacić rynek pracy, zdobycie wykształcenia w kierunkach pożądanych na lokalnym rynku pracy sprzyjać będzie pozostawaniu w mieście lub powrotom młodych mielczan po ukończeniu studiów.	Miasto ma **niewielki** wpływ na wzmocnienie potencjału. Działania samorządu powinny koncentrować się na promowaniu kształcenia technicznego i zawodowego wśród uczniów.	Zainteresowanie młodzieży kształceniem zawodowym i technicznym sprzyjać będzie rozwiązywaniu problemu odpływu młodych mieszkańców
13	Niski poziom ubóstwa	**Duże** znaczenie dla rozwoju miasta. Niski poziom ubóstwa wskazuje na wzrost poziomu zamożności mieszkańców, sprzyja minimalizacji zjawiska wykluczenia społecznego w mieście.	Siła wpływu bezpośrednich działań Miasta w zakresie wzmocnienia potencjału oceniona została jako **średnia**. Samorząd może kontynuować działania z zakresu polityki społecznej oraz aktywizacji zawodowej i społecznej mieszkańców.	Niski poziom ubóstwa powoduje, że Miasto przeznacza mniejsze środki na pomoc społeczną, dzięki czemu zwiększa się jego zdolność do realizacji działań inwestycyjnych
14	Wysoka jakość edukacji technicznej w szkołach średnich	Czynnik o **dużym** znaczeniu dla rozwoju miasta. Wysoka jakość kształcenia w kierunkach zbieżnych z profilem przemysłowym miasta zapewni dopływ nowych pracowników na lokalny rynek pracy i zmniejszy presję na przyciąganie pracowników technicznych spoza miasta.	Miasto bezpośrednio ma **niewielki** wpływ na wzmocnienie potencjału. Samorząd może promować kształcenie techniczne i zawodowe wśród uczniów mieleckich szkół.	Wysoka jakość edukacji technicznej sprzyjać będzie rozwiązywaniu problemu niedostatecznego odpowiadania lokalnego systemu edukacji na potrzeby rynku pracy, ma szansę zmniejszyć obawy młodych ludzi przed wybieraniem kształcenia w kierunkach technicznych, szczególnie istotnych dla lokalnej

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla wzmocnienia i wykorzystania czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwiązania zdiagnozowanych problemów
				gospodarki, a w dalszej perspektywie może przyczynić się do minimalizowania problemu odpływu młodych mieszkańców
15	Oferta sportowa i dostęp do terenów rekreacyjnych	**Duże** znaczenie czynnika dla rozwoju miasta. Dostęp do bogatej oferty usług w zakresie sportu i rekreacji wpływa na poprawę jakości życia mieszkańców. Stwarza również szansę na promocję miasta.	Rola Miasta w zakresie wzmocnienia i wykorzystania potencjału jest **duża**. Samorząd może realizować inwestycje dotyczących utrzymania oraz dalszego rozwoju dostępnych terenów rekreacyjnych i infrastruktury sportowej oraz promować miasto poprzez sport.	Oferta sportowa i dostęp do terenów rekreacyjnych sprzyjać będzie rozwiązywaniu problemu niewykorzystanego potencjał terenów rekreacyjnych
16	Komunikacja wewnątrz miasta	Czynnik o **dużym** znaczeniu dla rozwoju miasta. Dostępność komunikacji publicznej w mieście stwarza możliwość usprawnienia przejazdów na terenie Mielca, umożliwia sprawną komunikacja z gminami i terenami ościennymi oraz wpływa na jakość życia mieszkańców. Z kolei dobrze rozwinięta sieć ścieżek rowerowych umożliwia korzystanie z alternatywnych środków transportu.	Wpływ miasta na wzmocnienie potencjału oceniono jako **duży**. Samorząd może cyklicznie monitorować wykorzystanie usług przewozowych i zastosować nowoczesne technologie do racjonalizacji oferty transportowej oraz podejmować starania w zakresie poprawy jakości świadczonych usług. Ponadto miasto powinno podejmować działania w zakresie utrzymania i dalszego rozwoju infrastruktury rowerowej.	Komunikacja wewnątrz miasta sprzyja rozwiązaniu problemu postrzegania Mielca przez osoby młode jako miasta nieatrakcyjnego oraz niedostatecznego napływu nowych mieszkańców do miasta
17	Kompaktowość miasta	**Duże** znaczenie czynnika na rozwój miasta. Na niewielkim terenie skupione są potrzebne do życia funkcje, umożliwia to sprawne poruszanie się (przede wszystkim pieszo) po mieście.	Miasto ma **średni** wpływ na wzmocnienie potencjału. Samorząd może wykorzystywać w debacie publicznej kompaktowości miasta jako atutu Mielca.	Kompaktowość miasta sprzyja rozwiązaniu problemu postrzegania Mielca przez osoby młode jako miasta nieatrakcyjnego oraz niedostatecznego napływu nowych mieszkańców do miasta
18	Wykorzystanie narzędzi informatycznych do sprawnego świadczenia usług publicznych	Czynnik ma **duże** znaczenie dla rozwoju miasta. Otwartość Urzędu Miejskiego na rozwiązania cyfrowe stwarza szansę na usprawnienie jego pracy i wpływa na poprawę jakości świadczenia usług - szybkość załatwiania spraw przez użytkowników	Miasto ma **duży** wpływ na wzmocnienie potencjału. Działania samorządu powinny koncentrować się na wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań informatycznych, rozwijaniu dostępnych e-usług oraz promowaniu ich wśród mieszkańców miasta.	Wykorzystanie narzędzi informatycznych do sprawnego świadczenia usług publicznych sprzyja rozwiązywaniu problemu niedostatecznego poziomu współpracy różnych

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla wzmocnienia i wykorzystania czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwiązania zdiagnozowanych problemów
		miasta (m.in. przedsiębiorców). Czynnik szczególnie istotny w okresie zamknięcia gospodarki spowodowanego stanem epidemicznym.		środowisk w mieście (samorząd-mieszkańcy)
19	Dostępność terenów zielonych	**Duże** znaczenie dla rozwoju miasta. Dostęp do terenów zielonych wpływa na jakość środowiska naturalnego w mieście. Zieleń tworzy również przestrzeń do wypoczynku i rekreacji, co przekłada się na jakość życia mieszkańców.	Wpływ Miasta na wzmocnienie potencjału jest **bardzo duży**. Samorząd może podejmować działania w zakresie zagospodarowania nieurządzonych terenów oraz w taki sposób planować przestrzeń miasta, aby łączna powierzchnia terenów zielonych ulegała zwiększeniu.	Dostępność terenów zielonych sprzyja rozwiązywaniu problemu postrzegania Mielca przez osoby młode jako miasta nieatrakcyjnego
20	Aktywność zawodowa młodzieży	Czynnik o **średnim** znaczeniu dla rozwoju miasta. Aktywność zawodowa młodych ludzi wpływa na zmniejszanie ryzyka wystąpienia efektu niezastępowalności pokoleń na lokalnym rynku pracy. Może również stanowić dodatkowy czynnik zachęcający do pozostania w mieście.	Siła wpływu bezpośrednich działań Miasta w zakresie wzmocnienia potencjału oceniona została jako **niska**. Samorząd może prowadzić akcję informacyjną dotyczącą korzyści wynikających z życia i pracowania w mieście, promować aktywność zawodową młodzieży oraz realizować działania w zakresie poprawy jakości życia, co sprzyjać będzie pozostawaniu w mieście i podejmowaniu tu zatrudnienia.	Aktywność zawodowa młodzieży sprzyja rozwiązywaniu problemu odpływu młodych mieszkańców
21	Tradycje przemysłowe i lotnicze	**Duże** znaczenie czynnika dla rozwoju miasta. Tradycje przemysłowe i lotnicze kształtują tożsamość miasta, mają również wpływ na dominację przemysłu w mieście.	Miasto ma **duży** wpływ na wzmocnienie i wykorzystanie potencjału. Sprzyjać temu może organizowanie przez samorząd wydarzeń i eventów podkreślających tradycje przemysłowe i lotnicze miasta oraz wspieranie oddolnych działań NGO i mieszkańców dotyczących tradycji przemysłowych i lotniczych.	Tradycje przemysłowe i lotnicze stanowią element tożsamości, która może sprzyjać rozwiązaniu problemu odpływu młodych mieszkańców
22	Doświadczenie w pozyskiwaniu zewnętrznego finansowania	**Duży** wpływ czynnika na rozwój miasta. Pozyskiwanie zewnętrznego finansowania pozwala na uzupełnianie środków inwestycyjnych miasta i umożliwia realizację istotnych dla Miasta inwestycji. Zdobyte doświadczenie sprzyja unikaniu błędów, które wpływają na odrzucenie dokumentacji aplikacyjnej.	Rola Miasta w zakresie wzmocnienia i wykorzystania potencjału jest **bardzo duża**. Miasto może wykorzystać zdobyte doświadczenie do ubiegania się o zewnętrzne finansowanie działań rozwojowych oraz dbać o odpowiedni transfer wiedzy pomiędzy pracownikami UM, co ma szansę wpłynąć na zwiększenie skuteczności pozyskiwania środków.	Doświadczenie w pozyskiwaniu zewnętrznego finansowania sprzyjać będzie rozwiązywaniu problemu zmniejszenia zdolności miasta do realizacji działań inwestycyjnych oraz pogarszającej się sytuacji samorządu na skutek epidemii Covid-19 i zmian przepisów podatkowych
23	Dostępność specjalistycznych	Czynnik o **niskim** znaczeniu dla rozwoju miasta. Dostęp do usług w zakresie ochrony	Miasto ma **bardzo mały** wpływ na wzmocnienie potencjału. Samorząd może podejmować działania w zakresie wspierania doposażania szpitala specjalistycznego.	Dostępność specjalistycznych usług z zakresu ochrony zdrowia pozwoli

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla wzmocnienia i wykorzystania czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwiązania zdiagnozowanych problemów
	usług z zakresu ochrony zdrowia	zdrowia wpływa na jakość życia mieszkańców.		minimalizować problemy związane ze starzeniem się społeczeństwa
24	Oferta usług dla osób starszych	**Niskie** znaczenie czynnika dla rozwoju miasta. Bogata oferta usług dla seniorów wpływa na poprawę jakości życia tej grupy mieszkańców.	Miasto ma **duży** wpływ na wzmocnienie potencjału. Samorząd może dostosowywać ofertę do zgłaszanych przez seniorów potrzeb oraz prowadzić działania w zakresie aktywizacji seniorów.	Oferta dla osób starszych pozwoli minimalizować problemy związane ze starzeniem się społeczeństwa

Słabe strony Mielca

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla minimalizacji czynnika i jego skutków
1	Niedobór pracowników	Wyczerpywanie się zasobów kapitału ludzkiego na lokalnym rynku pracy stanowi istotne ograniczenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta. Firmy zmuszone są konkurować o pracowników między sobą, przede wszystkim podnosząc poziom wynagrodzeń, co wpływa na wzrost kosztów zatrudnienia u pracodawców. Niedobór pracowników niesie ze sobą również ryzyko wystąpienia zjawiska ich niezastępowalności. Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta oceniono zatem jako **bardzo duże**.	Bezpośrednia rola Miasta w minimalizowaniu czynnika jest **mała**. Działania samorządu w tym zakresie obejmować mogą m.in. promowanie Mielca jako miejsca atrakcyjnego do pracy oraz dążenia do stałej poprawy jakości życia w mieście.
2	Niska przystępność cenowa mieszkań	Czynnik o **dużym** znaczeniu dla rozwoju miasta. Wysokie ceny mieszkań utrudniają młodym osobom i rodzinom rozpoczęcie samodzielnego życia na terenie miasta i tym samym nie przyciągają nowych mieszkańców oraz skłaniają do wyjazdu z Mielca. Odpływ mieszkańców powoduje zmniejszanie się wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków, co wpływa na zmniejszenie zdolności miasta do realizacji działań inwestycyjnych.	Rola Miasta w pokonywaniu tej bariery jest **duża**. Samorząd może zwiększać podaż komunalnych lokali mieszkalnych, wspierać społeczne budownictwo czynszowe. Miasto może również zachęcać deweloperów do realizacji inwestycji mieszkalnych w Mielcu, m.in. tworząc odpowiednie warunki do realizacji inwestycji mieszkaniowych (np. poprzez mpzp).
3	Niewystarczające działania informacyjne Gminy w zakresie warunków prowadzenia działalności gospodarczej oraz promocji lokalnej gospodarki	Czynnik jest przyczyną niższego tempa rozwoju gospodarki w Mielcu. Niezadowalające wsparcie ze strony miasta powoduje gorsze warunki startowe dla początkujących firm. Może również wpłynąć na osłabienie przedsiębiorczości mieszkańców i niewykorzystanie ich potencjału do rozwoju Mielca. Wpływ tego czynnika na hamowanie rozwoju miasta oceniono zatem jako **duży**.	Rola Miasta w ograniczaniu tej bariery i jej wpływu na rozwój Mielca jest **duża**. Działania samorządu powinny koncentrować się na intensyfikacji działań promocyjno-informacyjnych, dotyczących warunków prowadzenia działalności gospodarczej. Poszerzenie wsparcia powinno obejmować zwłaszcza działalności gospodarcze niezwiązane ze Specjalną Strefą Ekonomiczną.

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla minimalizacji czynnika i jego skutków
4	Brak organizacji zrzeszających przedsiębiorców	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta oceniono jako **duże**. Brak organizacji zrzeszających wpływa na niski poziom integracji i współpracy lokalnego środowiska przedsiębiorców. Powoduje również, że środowisko to nie jest reprezentowane w debacie na temat miasta, przez co nie czuje się współodpowiedzialne za jego rozwój. W konsekwencji przyczynia się to do niezadowalającego poziomu zaangażowania przedsiębiorstw w rozwój Mielca i inicjatywy społeczne na rzecz miasta i jego mieszkańców.	Miasto odgrywa **małą** rolę w minimalizowaniu wpływu czynnika na rozwój. Samorząd może podejmować działania w zakresie animowania współpracy przedsiębiorców.
5	Niska jakość powietrza	Czynnik wpływa na obniżenie jakości życia mieszkańców, przez co skłania do wyjechania z Mielca oraz zniechęca do osiedlenia się w mieście. Wpływ czynnika na rozwój miasta można zatem określić jako **duży**.	Bezpośrednia rola Miasta w pokonywaniu tej bariery i jej wpływu na rozwój Mielca ma **małe** znaczenie. Samorząd może promować ekologiczne źródła energii oraz wspierać działania w zakresie walki ze smogiem (programy dofinansowania wymiany pieców). Miasto może również kontynuować prowadzenie działań w zakresie monitorowania źródeł zanieczyszczeń oraz prowadzić kampanie informacyjne promujące postawy ekologiczne wśród mieszkańców.
6	Zmniejszanie się powierzchni terenów zieleni osiedlowej	Zmniejszanie się powierzchni terenów zielonych wpłynie na pogorszenie się jakości powietrza w mieście. Będzie miało również negatywny wpływ na miejsca wypoczynku i rekreacji, co przełoży się na obniżenie jakości życia w mieście i spowoduje zwiększenie niezadowolenia mieszkańców. Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta oceniono zatem jako **duże**.	W celu minimalizowania problemu samorząd może podejmować starania w zakresie zagospodarowywania niewykorzystanych obszarów miasta na tereny zielone. Rola miasta w ograniczaniu tej bariery i jej wpływu na rozwój Mielca jest **umiarkowana.**
7	Niezadowalający poziom zaangażowania mieszkańców w rozwój miasta	Czynnik o **dużym** znaczeniu dla rozwoju miasta. Niezadowalający poziom zaangażowania mieszkańców w rozwój miasta może spowodować, że wprowadzone zmiany będą niedostosowane do potrzeb i oczekiwań lokalnej społeczności. Zmniejszenie się poziomu zaangażowania może w konsekwencji przyczynić się do obniżenia poczucia przywiązania, tożsamości i patriotyzmu lokalnego, co negatywnie wpłynie na skuteczność podjętych działań rozwojowych.	Miasto odgrywa **dużą** rolę w pokonywaniu tej bariery. Samorząd może prowadzić akcję informacyjną dotyczącą roli działań lokalnych społeczności w procesie rozwoju Mielca. W celu zwiększenia zaangażowania w decydowaniu o sprawach ważnych dla miasta warto promować budżet obywatelski. Miasto może również promować postawy aktywnych obywateli, wspierając realizowane przez nich inicjatywy.
8	Niedostateczny poziom współpracy różnych środowisk (przedsiębiorcy, mieszkańcy, NGO, miasto)	Znaczenie czynnika na rozwój miasta oceniono jako **duże**. Brak współpracy różnych środowisk powoduje brak synergii prowadzonych działań, co uniemożliwia maksymalizację efektów realizowanych przedsięwzięć. Niezadowalający poziom współpracy z lokalnym biznesem wpływa na niski poziom zaangażowania przedsiębiorców w lokalne inicjatywy.	Rola Miasta w minimalizowaniu wpływu czynnika na rozwój jest **duża**. Zadania samorządu w tym zakresie koncentrują się wokół tworzenia klimatu do nawiązywania współpracy oraz promowania partnerstwa m.in. w procesie udzielania dotacji.
9	Niedostosowana do potrzeb młodzieży oferta kulturalna	Czynnik o **umiarkowanym** znaczeniu dla rozwoju miasta. Niewystarczające zaspokojenie potrzeb kulturalnych ludzi młodych wpływa na postrzeganie przez nich Mielca jako miasta nieatrakcyjnego i sprzyja decyzjom dotyczącym wyjazdu z miasta.	Rola Miasta w pokonywaniu tej bariery jest **bardzo duża**. Działania samorządu powinny koncentrować się na zrewidowaniu działalności istniejących jednostek

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla minimalizacji czynnika i jego skutków
			kulturalnych w mieście w celu nakierunkowania ich działań w większym stopniu na młodzież oraz uwzględnieniu zgłaszanego zapotrzebowania młodych osób. Miasto powinno również wspierać inicjatywy podejmowane przez młodzież w zakresie kultury.
10	Nieadekwatny do oczekiwań mieszkańców poziom oferty kulturalnej i rozrywkowej	Czynnik ma **umiarkowany** wpływ na rozwój miasta. Miasto zapewnia dostęp do atrakcyjnych zasobów kultury, jednak potrzeby mieszkańców w tym zakresie nie zostają w pełni zaspokojone. Utrudniony jest dostęp do przestrzeni, w których mieszkańcy mogliby realizować własne inicjatywy kulturalno-rozrywkowe.	Miasto ma **bardzo duży** wpływ na minimalizowanie wpływu czynnika na rozwój. Działania samorządu powinny koncentrować się na rozszerzaniu i udoskonaleniu oferty kulturalnej przy uwzględnieniu zapotrzebowania zgłaszanego przez mielczan, zwłaszcza osób młodych i wsparciu ich w podejmowanych działaniach.
11	Niewystarczająca oferta uczelni wyższych w mieście	Ograniczona możliwość zdobycia wyższego wykształcenia wpływa na decyzję młodych mieszkańców dotyczącą wyjazdu do większych ośrodków miejskich. Znaczenie czynnika na rozwój miasta oceniono jako **małe**.	Miasto odgrywa **bardzo małą** rolę w minimalizowaniu wpływu czynnika na rozwój. Samorząd może jedynie podjąć działania wspierające powstanie uczelni wyższej w Mielcu (badania zapotrzebowania w celu oceny skali zainteresowania studiowaniem w mieście, rozmowy ze szkołami wyższymi zainteresowanymi uruchomieniem w mieście oddziału).
12	Ograniczona dostępność do obiektów użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami	Występujące bariery architektoniczne utrudniają codzienne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w mieście, co przekłada się na ryzyko wystąpienia zjawiska wykluczenia społecznego. Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta oceniono jako **małe**.	Rola Miasta w pokonywaniu tej bariery i jej wpływu na rozwój Mielca ma **duże** znaczenie. Zadania samorządu w tym zakresie koncentrują się wokół realizacji inwestycji służących zniwelowaniu występujących w mieście barier architektonicznych.
13	Niewielka część miasta objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	Brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na dużym obszarze Mielca utrudnia inwestycje i planowanie rozwoju przedsiębiorstw i mieszkalnictwa. Nieobjęcie znacznych terenów miasta MPZP powoduje powstawanie chaosu przestrzennego. Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta oceniono jako **umiarkowane**.	Miasto odgrywa **bardzo dużą** rolę w minimalizowaniu wpływu czynnika na rozwój. Rolą samorządu powinno być intensyfikowanie działań w zakresie objęcia kolejnych terenów miejscowymi planami.

Szanse stojące przed Mielcem

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla wzmocnienia i wykorzystania czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwiązania zdiagnozowanych problemów
1	Wzrost poziomu aktywności lokalnej społeczności	Aktywność mieszkańców - zrzeszonych i niezrzeszonych - jest kluczowym czynnikiem dla realizacji nowej ścieżki rozwoju. Wobec dotychczasowego sprawnego wykorzystywania narzędzi administracyjnych i gospodarczych, aspektem, który może przynieść największą wartość dodaną, jest właśnie potencjał drzemiący w aktywnych i ambitnych mieszkańcach. Czynnik ten ma więc bardzo duże znaczenie dla rozwoju miasta.	Siła oddziaływania Miasta na wzmocnienie i wykorzystanie szansy jest duża. Samorząd może doceniać wartość aktywności mieszkańców, animować powstawanie grup formalnych i nieformalnych, wykorzystywać narzędzia budżetu obywatelskiego do wspierania oddolnych inicjatyw, wspierać aktywność społeczną uczniów. Ponadto Miasto może prowadzić otwartą politykę informacyjną, by zwiększyć poczucie wpływu mieszkańców na sprawy Mielca i przekazywać im odpowiedzialność za część działań rozwojowych. Wpływ Miasta będzie dostrzegalny w długim okresie (zmiana mentalności).	Zwiększenie poziomu aktywności lokalnej społeczności stanowi szansę na rozwiązanie problemu niedostatecznego wsparcia procesów rozwojowych przez aktywność społeczności lokalnej
2	Nowa perspektywa finansowa UE	Nowa perspektywa finansowa UE stwarza możliwość pozyskania środków na działania rozwojowe, co sprzyjać będzie zwiększeniu poziomu inwestycji na terenie miasta. Znaczenie czynnika z punktu widzenia rozwoju miasta ocenić należy zatem jako bardzo duże.	Miasto odgrywa dużą rolę w wykorzystaniu tej szansy. Działania samorządu powinny obejmować poszukiwanie możliwości finansowania działań rozwojowych, pozyskiwanie środków zewnętrznych, w tym środków z funduszy strukturalnych UE oraz zarządzanie nimi.	Nowa perspektywa finansowa UE stanowi szansę na rozwiązywanie problemu zmniejszenia zdolności miasta do realizacji działań inwestycyjnych oraz pogarszającej się sytuacji samorządu na skutek epidemii Covid-19 i zmian przepisów podatkowych
3	Możliwość dostarczenia nowych usług dzięki wykorzystaniu dostępnej miejskiej infrastruktury	W obiektach takich jak SCK mogą być realizowane ciekawe inicjatywy ważne dla różnych środowisk mieszkańców. Podobny potencjał mają niektóre obiekty i tereny rekreacyjne (np. teren Stawów Cyranowskich), których lepsze wykorzystanie jest od lat postulatem i oczekiwaniem lokalnej społeczności. Siłę oddziaływania tego czynnika na rozwój miasta oceniono jako dużą.	Miasto może prowadzić dialog z lokalnymi środowiskami na temat funkcji, jakich dostarczenia oczekują mieszkańcy. Ponadto zadaniem samorządu jest modernizowanie infrastruktury w celu optymalizowania jej pod kątem oczekiwanych funkcjonalności. Zadaniem Miasta jest również poszukiwanie sposobów na angażowanie zewnętrznych partnerów (np. NGO) do realizacji usług, na których zależy przedstawicielom lokalnej społeczności. Rolą samorządu jest również promowanie aktywności mieszkańców, także w ramach grup nieformalnych. Miasto ma więc bardzo duży wpływ na wykorzystanie szansy.	Możliwość dostarczenia nowych usług przy wykorzystaniu potencjału miejskiej infrastruktury stanowi szansę na rozwiązanie problemu nieadekwatnego do oczekiwań mieszkańców poziomu oferty kulturalnej i rozrywkowej, niewykorzystanego potencjału terenów rekreacyjnych i niedostatków obiektów użyteczności publicznej oraz niedostatecznej dostępności atrakcyjnych miejsc aktywności dla młodzieży i osób starszych

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla wzmocnienia i wykorzystania czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwiązania zdiagnozowanych problemów
4	Wykorzystanie nowatorskich form finansowania polityki rozwoju	Środki własne Gminy oraz środki UE powinny być uzupełniane o dodatkowe możliwości finansowania. Mielec poszukuje sposobów na wykorzystanie środków z obligacji, partnerstwa publiczno-prywatnego, dzięki czemu tworzy okazję do zwiększenia tempa pozytywnych zmian. Finansowanie ma duży wpływ na skuteczność realizacji inwestycji, a tym samym na rozwój Miasta.	Wpływ miasta na wykorzystanie szansy jest duży. Samorząd powinien prowadzić staranną ocenę racjonalności wykorzystania różnych form finansowania w celu realizowania polityki rozwoju.	Wykorzystanie nowatorskich form finansowania polityki rozwoju stanowi szansę rozwiązania problemu zmniejszenia zdolności miasta do realizacji działań inwestycyjnych
5	Usprawnienie funkcjonowania miejskich usług publicznych	Czynnik o umiarkowanym znaczeniu dla rozwoju miasta. Opracowanie i wdrożenie przygotowywanego obecnie planu rozwoju instytucjonalnego ma szansę stanowić podstawę usprawnienia funkcjonowania lokalnej administracji i lepszego dostarczania przez nią usług publicznych lokalnej społeczności.	Miasto ma bardzo duży wpływ na wzmocnienie i wykorzystanie czynnika. Samorząd powinien systematycznie dokonywać oceny dojrzałości organizacyjnej instytucji miejskich i stawiać sobie ambitne cele w zakresie usprawniania usług publicznych zgodne z oczekiwaniami użytkowników miasta.	Usprawnienie funkcjonowania miejskich usług publicznych stanowi szansę na rozwiązanie problemu niedostatecznego poziomu współpracy różnych środowisk w mieście oraz niedostatecznego wsparcia procesów rozwojowych przez aktywność społeczności lokalnej
6	Poprawa sytuacji finansowej mieszkańców	Wraz z wydłużaniem się okresu niedoboru pracowników na rynku pracy, zwiększać się będzie presja na wzrost dochodów mieszkańców, co będzie czynnikiem animowania lokalnej gospodarki, wpłynie również pozytywnie na możliwości finansowe miasta. Poprawa sytuacji finansowej mieszkańców ma duże znaczenie dla rozwoju miasta.	Miasto bezpośrednio nie ma wpływu na poprawę sytuacji finansowej mieszkańców	Poprawa sytuacji finansowej mieszkańców sprzyja rozwiązaniu problemu zmniejszenia zdolności miasta do realizacji działań inwestycyjnych
7	Zainteresowanie lokalnych środowisk współpracą na rzecz rozwoju miasta	Zaangażowanie przedstawicieli lokalnej społeczności ma duże znaczenie dla rozwoju miasta. Aktywne społeczeństwo daje szansę na przyspieszenie rozwoju, ważne jednak, by aktywność ta uzupełniała się i tworzyła efekt synergii. Deklarowana gotowość współpracy pomiędzy różnymi środowiskami mieszkańców (przedsiębiorcy, NGO, młodzież, seniorzy) daje szansę na zwiększenie pozytywnych rezultatów współdziałania.	Miasto ma umiarkowany wpływ na wzmocnienie i wykorzystanie szansy. Wśród działań, które może podjąć samorząd, znajdują się tworzenie płaszczyzny współpracy między różnymi środowiskami oraz formułowanie takich zasad finansowania realizacji zadań publicznych, by organizacje pozarządowe skłaniały się ku wzajemnej współpracy.	Zainteresowanie lokalnych środowisk współpracą na rzecz rozwoju miasta sprzyja zwiększaniu zaangażowania mieszkańców w działania na rzecz Mielca, co pozwoli na rozwiązanie problemu niedostatecznego wsparcia procesów rozwojowych przez aktywność społeczności lokalnej
8	Aktywność grup mieleckiej młodzieży	Młodzież jest przekonana, że "dorosłe" społeczeństwo nie jest w stanie dostarczyć jej takich warunków życia w mieście, jakich oczekiwaliby młodzi ludzie. Duży potencjał drzemiący w organizacjach młodzieżowych wiąże się właśnie z tym, że są one w stanie budować przekaz zrozumiały i atrakcyjny dla młodych, skłaniając ich do przyjęcia pozytywnej postawy wobec mieszkania w Mielcu i otwartości oraz zaangażowania	Miasto może prowadzić dialog z organizacjami młodzieży na temat możliwości realizowania przez nie działań rozwojowych na rzecz młodych. Samorząd może również finansować działania skierowane do młodzieży. Jego wpływ na wykorzystanie szansy można zatem określić jako duży.	Aktywność mieleckiej młodzieży sprzyja rozwiązaniu problemu niedostatecznego poziomu współpracy różnych środowisk w mieście (Miasto-młodzież) oraz ma szansę wpłynąć na zmianę postrzegania Mielca przez osoby młode jako miasta

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla wzmocnienia i wykorzystania czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwiązania zdiagnozowanych problemów
		w kształtowanie rozwoju miasta. Ambitni aktywni młodzi to również w długiej perspektywie potencjalni przyszli liderzy odpowiedzialni za miasto. Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta jest zatem duże.		nieatrakcyjnego, a co za tym idzie, powstrzymać odpływ młodych mieszkańców
9	Przyciąganie do miasta pracowników z subregionu	Mieszkańcy subregionu mogą w istotny sposób wzmocnić mielecki rynek pracy. Wielu z nich pracuje w Mielcu, a ich potencjał wpływa na dynamikę rozwoju lokalnych firm. Czynnik ten ma więc duże znaczenie dla rozwoju Miasta.	Siła oddziaływania Miasta na wzmocnienie i wykorzystanie szansy jest umiarkowana. Samorząd może współpracować ze Starostwem w zakresie rozwijania szkolnictwa ponadpodstawowego, dążyć do poprawy dostępności komunikacyjnej miasta oraz jakości komunikacji wewnętrznej, jak również promować Mielec jako atrakcyjne miejsce do życia i pracy.	Przyciąganie do miasta pracowników z subregionu sprzyjać będzie rozwiązaniu problemów związanych z niekorzystnymi trendami demograficznymi
11	Przyciąganie do miasta specjalistów	W wielu dziedzinach gospodarki podstawowym ograniczeniem rozwoju stał się już kilka lat temu niedostatek specjalistów - np. menedżerów, wykwalifikowanych pracowników technicznych. Problem ten widoczny jest również w Mielcu, lokalni przedsiębiorcy zauważają, że trudno walczyć o najlepszych pracowników z większymi ośrodkami miejskimi. Przyciąganie do miasta specjalistów ma więc bardzo duże znaczenie dla rozwoju Mielca.	Miasto może promować Mielec jako miejsce dobre do życia i do pracy, zarówno wśród mielczan, jak i na zewnątrz. Mimo to rola miasta w zakresie wzmocnienia i wykorzystania szansy jest raczej mała.	Przyciąganie do miasta specjalistów sprzyja rozwiązaniu problemu niedostatecznego napływu nowych mieszkańców do miasta
10	Zwiększenie zadowolenia z jakości środowiska naturalnego wśród mieszkańców	Czynnik o dużym znaczeniu dla rozwoju miasta. Kontynuowanie prowadzonych obecnie działań zmierzających do określenia i wyeliminowania źródeł niskiej emisji powinno przyczynić się do poprawy jakości życia w mieście, zarówno obiektywnie, jak i w subiektywnych opiniach mieszkańców. Ważne jest jednak, by informacje o poprawie jakości środowiska, w szczególności powietrza, docierały do mieszkańców.	Miasto może w bardzo dużym stopniu oddziaływać na wzmocnienie i wykorzystanie szansy poprzez konsekwentne dążenie do eliminacji źródeł niskiej emisji, kontynuowanie współpracy z przedsiębiorcami w zakresie eliminowania emisji zanieczyszczeń oraz informowanie społeczeństwa o rezultatach działań na rzecz środowiska naturalnego.	Czynnik ma wpływ na rozwiązanie problemu przeświadczenia mieszkańców o niskiej jakości powietrza w mieście
12	Pobudzenie środowiska przedsiębiorców do włączenia się w rozwijanie potencjału miasta	Zacieśnienie współpracy samorządu z lokalnym biznesem oraz przedsiębiorców między sobą wzmocni lokalny ekosystem gospodarczy, poprawi warunki funkcjonowania rynku pracy. Stworzenie reprezentacji przedsiębiorców stanie się - dzięki możliwości konsultacji ze środowiskiem przedsiębiorców - okazją do podejmowania lepszych decyzji publicznych. Potencjał przedsiębiorstw może wspierać rozwój edukacji w mieście. Miasto może zaangażować środowisko przedsiębiorców w realizację przedsięwzięć	Miasto może intensyfikować działania w zakresie zacieśniania współpracy z mieleckimi przedsiębiorcami. Istotne jest również prowadzenie otwartej polityki informacyjnej. Rola Miasta w wykorzystaniu tej szansy jest jednak umiarkowana.	Pobudzenie środowiska przedsiębiorców do włączenia się w rozwijanie potencjału miasta stanowi szansę rozwiązania problemu niewielkiego poziomu zaangażowania środowiska przedsiębiorców we wspieranie rozwoju lokalnego oraz

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla wzmocnienia i wykorzystania czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwiązania zdiagnozowanych problemów
		rozwojowych z wykorzystaniem formuły PPP. Lokalny biznes może również wspierać inicjatywy społeczne ważne dla mieszkańców w ramach realizacji celów związanych ze społeczną odpowiedzialnością biznesu. Czynnik ten ma więc duży wpływ na rozwój Miasta.		trudności w finansowaniu aktywności społecznej mieszkańców
13	Rozwój rozwiązań SMART CITY	Wykorzystanie rozwiązań z obszaru Smart City może pomóc w lepszym zarządzaniu miastem oraz w zmniejszaniu kosztów jego funkcjonowania. Tworzy także warunki do uznania miasta za nowoczesne, co może pomóc w zwiększeniu jego konkurencyjności. Czynnik ten ma więc duży wpływ na rozwój Miasta.	Miasto odgrywa bardzo dużą rolę we wzmocnieniu i wykorzystaniu tej szansy. Miasto może opracować strategię Smart City i jej stopniowo wdrażać zaplanowane w niej działania.	Rozwój rozwiązań smart city sprzyja rozwiązaniu problemu postrzegania Mielca przez osoby młode jako miasta nieatrakcyjnego
14	Proprzedsiębiorcze postawy młodych mielczan	Gotowość do zakładania własnych biznesów, jaką wyrażają młodzi mieszkańcy miasta, rodzi nadzieję na pojawienie się na lokalnym rynku nowych podmiotów, często z dużą otwartością na innowacje, co może pomóc w rozwoju konkurencyjności mieleckiego rynku pracy. Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta można określić jako duże.	Siła oddziaływania Miasta na wzmocnienie i wykorzystanie szansy jest umiarkowana. Samorząd może wzmacniać postawy proprzedsiębiorcze młodzieży, wspierać młodych przedsiębiorców w okresie inkubacji firmy oraz usprawniać system wsparcia przedsiębiorczości w mieście.	Przedsiębiorcze postawy młodych mielczan stanowią szansę na rozwiązanie problemu odpływu młodych mieszkańców, przedsiębiorczość młodych osób sprzyja również rozwiązaniu problemu zmniejszenia zdolności miasta do realizacji działań inwestycyjnych
15	Przywrócenie połączeń kolejowych łączących Mielec z innymi miastami	Czynnik ma duże znaczenie w perspektywie rozwoju Miasta. Przywrócenie połączeń kolejowych wpłynie na poprawę dostępności komunikacyjnej Mielca, sprzyjać będzie również zwiększeniu wykorzystania przyjaznych środowisku form transportu.	Rola Miasta w zakresie wzmocnienia i wykorzystania szansy jest bardzo mała. Samorząd może promować wśród mieszkańców wykorzystanie transportu zbiorowego, w tym kolejowego. Rola czynnika będzie większa po uruchomieniu szybkich połączeń z dużymi miastami.	Poprawa dostępności komunikacyjnej związana z przywróceniem połączeń kolejowych sprzyja rozwiązaniu problemu postrzegania Mielca przez osoby młode jako miasta nieatrakcyjnego oraz niedostatecznego napływ nowych mieszkańców do miasta
16	Wykorzystanie silnego poczucia tożsamości mieszkańców do utrzymania potencjału rozwojowego miasta	Poczucie lokalnej więzi wpływa na chęć pozostania lub powrotu do miasta. Oddziałuje również na gotowość do podjęcia odpowiedzialności za otoczenie oraz do postaw solidarnych wobec lokalnej społeczności. Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta jest umiarkowane.	Miasto ma duży wpływ na wykorzystanie szansy. Podejmowane w tym zakresie działania powinny się koncentrować wokół podkreślania cech, które w świadomości lokalnej są wyróżnikami Mielca oraz wykorzystywania ich do promocji zewnętrznej i wewnętrznej miasta.	Wykorzystanie silnego poczucia tożsamości mieszkańców do utrzymania potencjału rozwojowego miasta stanowi szansę na rozwiązanie problemu niedostatecznego wsparcia procesów rozwojowych przez aktywność społeczności lokalnej oraz niedostatecznego poziomu współpracy różnych środowisk w mieście

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla wzmocnienia i wykorzystania czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwiązania zdiagnozowanych problemów
17	Wzrost popularności pracy na odległość jako argument za zamieszkaniem w mniejszym ośrodku miejskim	Wykorzystywanie pracy zdalnej sprawia, że wiele działalności zawodowych może odbywać się w modelu niestacjonarnym - bez znaczenia dla lokalizacji biura. Siedziba pracodawcy przestaje być w związku z tym wyznacznikiem miejsca zamieszkania, dla wielu osób taka zmiana patrzenia może być pomocna w decyzji o zamieszkaniu poza aglomeracją. Czynnik ma jednak relatywnie mały wpływ na rozwój Miasta.	Miasto ma bardzo mały wpływ na wzmocnienie szansy. Samorząd może wykorzystać ten argument w debacie publicznej, podkreślając znaczenie miast kompaktowych. Ponadto miasto może podjąć starania w zakresie zapewnienia wysokiej jakości usług teleinformatycznych, co stanowi istotny aspekt pracy na odległość.	Wzrost popularności pracy na odległość stanowi szansę na rozwiązanie problemu odpływu młodych mieszkańców i niedostatecznego napływu nowych mieszkańców do miasta
18	Budowa obwodnicy	Pojawiające się w godzinach szczytów komunikacyjnych zatory na ulicach wpływają negatywnie na jakość zamieszkania w mieście. Skrócenie czasu podróżowania będzie miało pozytywne oddziaływanie na wiele istotnych aspektów życia. Wpływ czynnika na rozwój miasta można określić jako umiarkowany.	Rola Miasta w zakresie wzmocnienia i wykorzystania szansy jest mała. Działania samorządu powinny koncentrować się na lobbowaniu za realizacją inwestycji transportowych poprawiających dostępność komunikacyjną Miasta.	Budowa obwodnicy sprzyjać będzie poprawie jakości zamieszkania w mieście, co pośrednio stanowi szansę rozwiązania problemu postrzegania Mielca przez osoby młode jako miasta nieatrakcyjnego
19	Dobre relacje i atmosfera w mieście	Czynnik ma bardzo duże znaczenie dla rozwoju miasta. Aspekty zamieszkania w Mielcu są docenianie przez lokalną społeczność. Dobra atmosfera panująca w mieście wpływa na jakość życia mieszkańców. Dobre relacje tworzą klimat do akceptacji i tworzenia pomysłów dotyczących rozwoju miasta i są szansą na większe zaangażowanie mieszkańców w rozwój miasta.	Samorząd ma umiarkowany wpływ na wzmocnienie potencjału. Może propagować ideę dialogu Miasta z mieszkańcami i prowadzić politykę informacyjną w zakresie możliwości zaangażowania się lokalnej społeczności oraz włączać mieszkańców w prowadzoną politykę rozwoju Mielca.	Dobre relacje i atmosfera w mieście mają szansę powstrzymać odpływ młodych mielczan i niedostateczny napływ nowych mieszkańców, sprzyjać będą również rozwiązaniu problemu obniżenia poczucia przywiązania mieszkańców do Mielca
20	Zwiększająca się aktywność zawodowa mielczan oraz wzrost ich dochodów	Duże znaczenie dla rozwoju miasta. Zwiększająca się aktywność zawodowa mieszkańców sprawia, że zmniejsza się ryzyko wystąpienia efektu niezastępowalności pokoleń. Wzrost liczby mielczan uzyskujących dochody z tytułu stosunku pracy wpływa na wzrost dochodów do budżetu Miasta. Wysoka aktywność zawodowa mieszkańców przyczynia się do poprawy sytuacji finansowej mielczan, co przekłada się na ich wydatki na lokalnym rynku.	Siła wpływu działań Miasta w tym zakresie jest umiarkowana. Samorząd może kontynuować politykę dotyczącą wsparcia rozwoju przedsiębiorczości w mieście, prowadzić politykę informacyjną i promocję zjawiska wydłużania aktywności zawodowej mieszkańców oraz promować solidarność lokalną.	Zwiększająca się aktywność zawodowa mielczan powoduje wydłużenie się aktywności zawodowej mieszkańców, co pozwoli minimalizować problemy związane ze starzeniem się społeczeństwa
21	Silne powiązania gospodarcze z regionem (Dolina Lotnicza, przyciąganie pracowników z subregionu)	Duży wpływ na rozwój miasta. Istotny element sukcesu gospodarczego Mielca - zwiększa podaż pracy dla lokalnych firm. Skuteczne budowanie rozwiązań klastrowych w przemyśle lotniczym wzmacnia jedną z istotnych dla biznesu mieleckiego branż.	Miasto ma mały wpływ na wzmocnienie czynnika. Powiązania gospodarcze z regionem mogą być wykorzystane do promocji Mielca jako atrakcyjnej lokalizacji inwestycji (rynek pracy, kooperacja) oraz zwiększenia dostępności transportowej Mielca poprzez transport zbiorowy.	Silne powiązania gospodarcze z regionem sprzyjać będą zwiększaniu podaży pracy, co pozwoli rozwiązywać problem postrzegania lokalnego rynku pracy jako niedostatecznie konkurencyjnego

Zagrożenia, które mogą wpłynąć na rozwój Mielca

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla minimalizacji czynnika i jego skutków
1	Ryzyko braku zastępowalności pokoleń na rynku pracy	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta oceniono jako bardzo duże. Postępujący proces wyludniania się Mielca oraz starzenie się społeczeństwa może wpłynąć na pogłębienie problemu niewystarczającej liczby dostępnych pracowników na mieleckim rynku pracy.	Miasto nie ma możliwości oddziaływania na samo zagrożenie. Może jedynie wpływać na zmniejszanie jego skutków poprzez promowanie Mielca jako miejsca dobrego do życia i pracy, jak również stwarzanie odpowiednich warunków sprzyjających napływowi wykwalifikowanych pracowników oraz pozostawaniu w mieście obecnych uczniów mieleckich szkół (np. poprzez oddziaływanie na czynniki jakości życia). Siła wpływu tych działań na zagrożenie jest zatem mała.
2	Odpływ młodych mieszkańców z miasta	Czynnik o bardzo dużym znaczeniu dla rozwoju miasta. Zaledwie 10% uczniów mieleckich szkół ponadpodstawowych wiąże swoją przyszłość z miastem, odpływ młodych ludzi wpłynie na pogłębienie się problemu starzenia się społeczeństwa, spadek liczby ludności i zmniejszenie puli pracowników dla mieleckich firm.	Rola Miasta w minimalizowaniu czynnika jest duża. Miasto może prowadzić akcję informacyjną dotyczącą korzyści wynikających z życia i pracowania w Mielcu, realizować w mieleckich szkołach kampanie zachęcające do pozostania w mieście. Szansą na zminimalizowanie odpływu młodych ludzi będzie również podjęcie działań w zakresie zapewnienia dobrych warunków życia dla osób młodych. Ponadto istotne jest także wzmacnianie wśród mieleckiej młodzieży lokalnego patriotyzmu, budowanie poczucia przywiązania do Miasta. Ważnym aspektem zwiększającym poczucie odpowiedzialności za sprawy miasta będzie angażowanie młodych mieszkańców w prowadzone działania rozwojowe, co sprzyjać będzie wzrostowi poczucia zadowolenia z zamieszkania w Mielcu i podejmowaniu decyzji o pozostaniu w mieście.
3	Zmniejszenie dostępności usług medycznych	Czynnik ma małe znaczenie dla rozwoju miasta, choć wielu mieszkańców podkreśla jego rolę. Niedobór lekarzy oraz łóżek szpitalnych może przełożyć się na pogorszenie stanu zdrowia mieszkańców, co jest szczególnie istotne w perspektywie postępującego procesu starzenia się społeczeństwa.	Miasto ma mały wpływ na minimalizowanie zagrożenia. Może doposażać placówki medyczne i finansować realizację działań wynikających z programów polityki zdrowotnej opiniowanych przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.
4	Pogorszenie się sytuacji gospodarczej Mielca w wyniku epidemii COVID-19	W wyniku epidemii COVID-19 istnieje ryzyko wzrostu bezrobocia, pogorszenia się sytuacji finansowej lokalnych firm, co znacznie wpłynie na sytuację materialną mieszkańców, a co za tym idzie zmniejszenie się wpływów (m.in.) podatkowych do budżetu miasta. Czynnik stanowi bardzo duże zagrożenie dla rozwoju lokalnego.	Samorząd może wspierać lokalne firmy poprzez wprowadzenie dodatkowych form wsparcia w związku z obowiązującym stanem epidemii. Siła wpływu tych działań na minimalizowanie zagrożenia jest jednak niska.
5	Zmniejszenie zdolności miasta do finansowania działań inwestycyjnych	Zagrożenie ma bardzo duży wpływ na rozwój miasta. Mniejsza zdolność inwestycyjna uniemożliwi samodzielne realizowanie największych przedsięwzięć rozwojowych. Brak wystarczających	Miasto ma duży wpływ na minimalizowanie zagrożenia. W tym celu konieczne będzie racjonalne gospodarowanie finansami

L.p.	Nazwa czynnika	Znaczenie czynnika dla rozwoju miasta	Znaczenie działań Miasta dla minimalizacji czynnika i jego skutków
		środków na realizację inwestycji spowoduje konieczność odłożenia inwestycji w czasie i poszukiwania zewnętrznych źródeł finansowania.	miasta, ograniczanie wydatków oraz korzystanie z innowacyjnych form finansowania inwestycji.
6	Utrata przewagi w postaci Specjalnej Strefy Ekonomicznej	Czynnik ma duży wpływ na rozwój miasta. Jego wystąpienie wpłynie na relatywne zmniejszenie atrakcyjności miasta dla inwestorów.	Wpływ Miasta na minimalizowanie zagrożenia jest niski. Samorząd może promować inne atuty inwestowania w mieście.
7	Pogarszająca się sytuacja finansowa polskich samorządów	Czynnik ma bardzo duże znaczenie dla rozwoju miasta. Zmniejszenie wpływów podatkowych przekłada się na ograniczenie zdolności miasta do finansowania przedsięwzięć rozwojowych.	Siła oddziaływania Miasta na zagrożenie jest mała. Samorząd może wpływać na spowolnienie dynamiki zmian np. poprzez racjonalne gospodarowanie finansami miasta, ograniczanie wydatków oraz korzystanie z innowacyjnych form finansowania inwestycji.
8	Utrata znaczenia Mielca jako ośrodka przemysłu lotniczego na rzecz okolicznych większych miast	Zagrożenie może wpłynąć na zmniejszenie atrakcyjności miasta dla inwestorów i zmniejszenie atrakcyjności rynku pracy, co wpłynie na zmniejszenie napływu pracowników oraz odpływ pracowników do większych ośrodków miejskich, a w konsekwencji przyczyni się do pogorszenia sytuacji finansowej Mielca. Wpływ tego czynnika na rozwój miasta jest niski.	By minimalizować negatywne skutki tego zagrożenia dla procesu rozwoju Mielca miasto może aktywnie uczestniczyć w pracach stowarzyszenia Dolina Lotnicza oraz lobbować w celu podkreślenia znaczenia Mielca jako ośrodka przemysłu lotniczego. Wpływ Miasta na minimalizowanie zagrożenia można jednak określić jako niski.
9	Zwiększenie aktywności okolicznych gmin w zachęcaniu do osiedlenia się na ich terenie	Zagrożenie może spowodować odpływ mieszkańców (zwłaszcza zamożnych) i firm na tereny sąsiednich gmin, co wpłynie na pogorszenie sytuacji finansowej miasta. Osiedlenie się mielczan w okolicznych gminach, przy jednoczesnym zachowaniu pracy w Mielcu wpłynie na zwiększenie liczby dojeżdżających pracowników, co przełoży się m.in. na większe natężenie ruchu oraz zwiększenie zanieczyszczenia powietrza. Wpływ tego zagrożenia na rozwój miasta oceniono jako niski.	By minimalizować negatywne skutki tego zagrożenia dla procesu rozwoju, Miasto może promować zamieszkanie w Mielcu, tworzyć korzystne warunki do rozwoju mieszkalnictwa na terenie miasta, powołać TBS i utworzyć społeczne mieszkalnictwo czynszowe. Samorząd może również prowadzić otwarty dialog z sąsiednimi gminami. Siła wpływu tych działań na zagrożenie związane ze wzrostem aktywności okolicznych gmin w zachęcaniu do osiedlania się na ich terenach jest jednak niska.
10	Utrata lokalnej tożsamości wynikająca z napływu do Mielca nowych mieszkańców	Napływ nowych mieszkańców stwarza zagrożenie mniejszego przywiązania lokalnej społeczności do miasta, a w konsekwencji mniejsze zaangażowanie mieszkańców w działania rozwojowe oraz pogorszenie atmosfery i relacji w mieście. Znaczenie czynnika dla rozwoju lokalnego oceniono jednak jako małe.	Miasto może promować lokalną tożsamość oraz tworzyć warunki do współpracy różnych środowisk na rzecz miasta oraz integracji lokalnej społeczności. Działania miasta mogą mieć jednak niski wpływ na minimalizowanie zagrożenia.

4. Wizja rozwoju Gminy

W oparciu o diagnozę deficytów, problemów i barier rozwojowych miasta, uwzględniając potencjały i mocne strony Mielca oraz potrzeby i oczekiwania lokalnej społeczności, sformułowano następującą wizję rozwoju:

Mielec jest miastem opierającym **zrównoważony rozwój** na sprawnym świadczeniu **usług publicznych** oraz na solidarnym **angażowaniu się** różnych środowisk w lokalny rozwój i troskę o wspólne sprawy.

Miejscowa **tożsamość** jest spoiwem, które łączy wyjątkowe **tradycje przemysłowe** z ambicją rozwijania skrzydeł ku **nowoczesnej** przyszłości. Bycie mielczaninem jest na tyle **atrakcyjne**, że wiele osób odnajduje tu swoją małą ojczyznę.

5. Cele strategiczne i kierunki działań

Strategia Rozwoju miasta Mielca składa się z celów głównych, celów szczegółowych oraz kierunków działań, które stanowią plan rozwiązania zidentyfikowanych na etapie diagnozy problemów i wyznaczają ścieżkę rozwoju Mielca na nadchodzące lata. Ich realizację umożliwi wdrożenie typów projektów określonych dla poszczególnych kierunków działań.

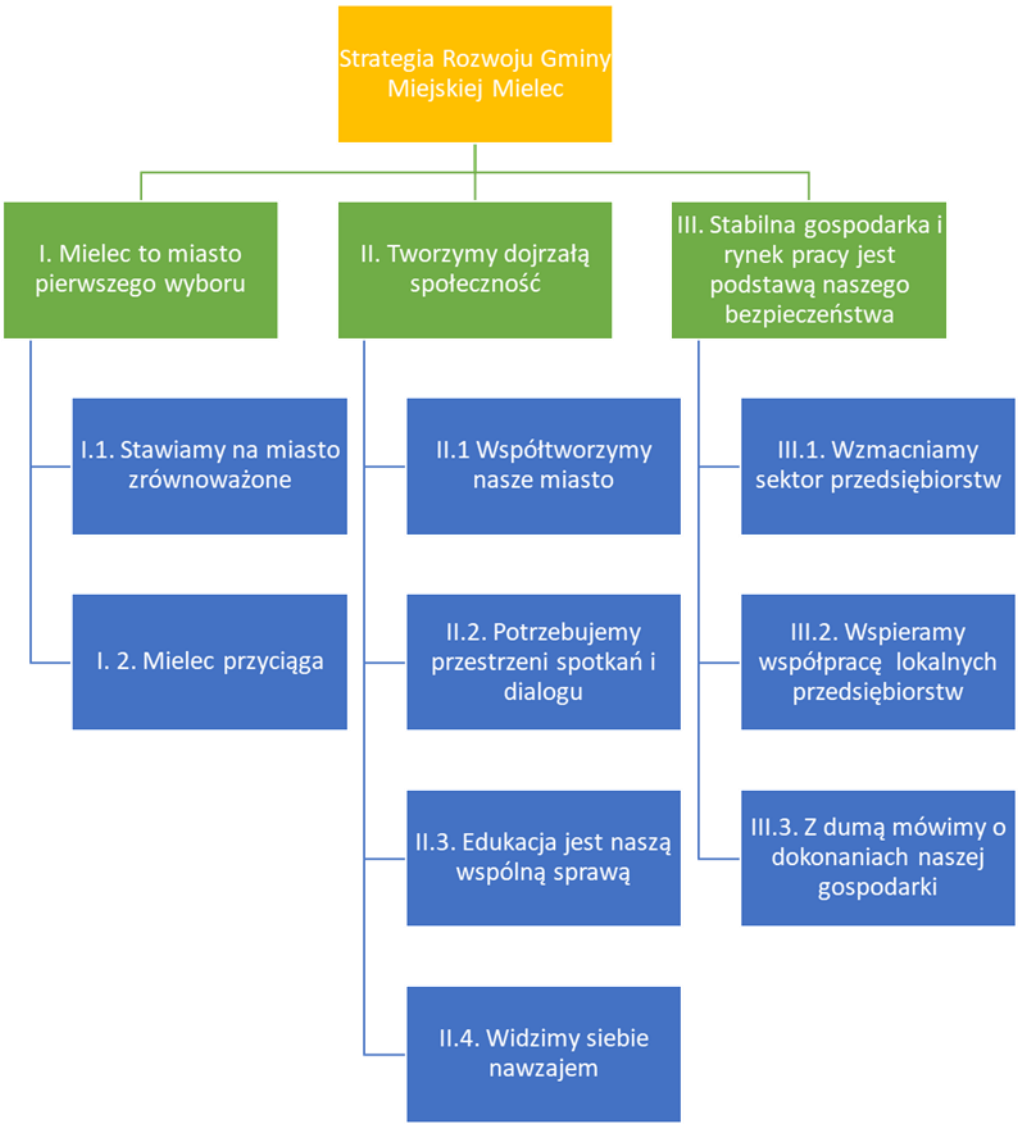

Cel główny I. Mielec to miasto pierwszego wyboru

Cel ten koncentruje się wokół zapewnienia w Mielcu wysokiej jakości życia. W tym obszarze znalazło się wiele zagadnień, które są na co dzień realizowane przez Miasto. Zostały one ujęte w ramach celu szczegółowego I.1. Stawiamy na miasto zrównoważone. Natomiast w ramach prac nad Planem Rozwoju Lokalnego wyznaczono działania związane z jakością życia, które do tej pory nie były wystarczająco dowartościowane. Jak pokazała diagnoza, jest to grupa zagadnień, na które istnieje obecnie duże niezaspokojone zapotrzebowanie ze strony interesariuszy. Zostały one uwzględnione w ramach celu szczegółowego I.2 Mielec przyciąga.

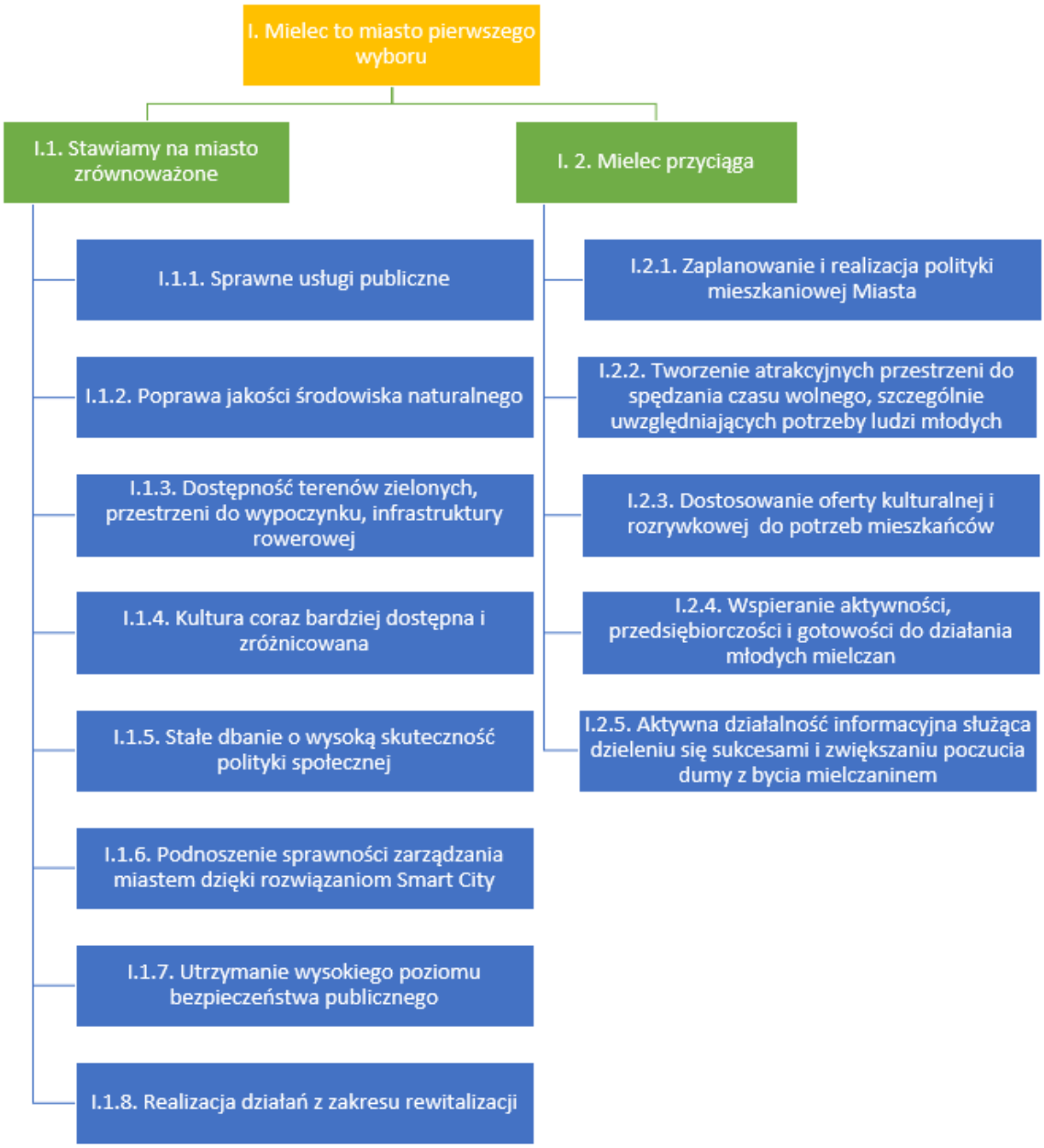

Cel szczegółowy I.1. Stawiamy na miasto zrównoważone

Kierunek działania I.1.1. Sprawne usługi publiczne

Zapewnienie sprawnej realizacji usług publicznych jest jednym z kluczowych zadań Gminy, bowiem to one w znacznym stopniu wpływają na jakość życia mieszkańców i zadowolenie z zamieszkania w mieście. W związku z tym zadaniem samorządu na najbliższe lata będzie realizacja projektów zarówno inwestycyjnych, jak i nieinwestycyjnych, które przyczynią się do poprawy jakości świadczonych usług.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej;
- Wdrażanie rozwiązań usprawniających zarządzanie systemem transportu publicznego w mieście;
- Wdrożenie niskoemisyjnego transportu publicznego;
- Poprawa jakości i dostępności infrastruktury parkingowej;
- Poprawa jakości infrastruktury edukacyjnej;
- Utrzymanie wysokiej jakości organizacyjnej w zakresie świadczenia usług komunalnych;
- Poprawa jakości infrastruktury wodno-ściekowej;
- Prowadzenie działań na rzecz rozwoju usług teleinformatycznych.

Kierunek działania I.1.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego

Dbałość o środowisko przyrodnicze stanowi jeden z filarów zrównoważonego rozwoju. W trosce o zasoby naturalne na terenie miasta istotna jest więc realizacja działań służących utrzymaniu prawidłowego stanu środowiska, zwiększania efektywności energetycznej czy też redukcji zużycia energii nieodnawialnej. Wśród celów stawianych sobie przez wspólnotę samorządową znalazło się również propagowanie postaw ekologicznych wśród mieszkańców.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Opracowanie programu edukacji ekologicznej;
- Aktywne włączanie się miasta w zmniejszanie negatywnego oddziaływania na środowisko zakładów przemysłowych;
- Realizacja projektów służących zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- Poprawa efektywności energetycznej w budynkach i instalacjach użyteczności publicznej w mieście;
- Poprawa efektywności gospodarowania odpadami;
- Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego poprzez modernizację układu retencji wód opadowych i roztopowych;
- Współfinansowanie likwidacji źródeł niskiej emisji w budynkach indywidualnych;
- Modernizacja oświetlenia ulicznego;

Kierunek działania I.1.3. Dostępność terenów zielonych, przestrzeni do wypoczynku, infrastruktury rowerowej

Mielczanie aktywnie korzystają z funkcjonalnej przestrzeni miejskiej, dlatego też dbałość o nią jest ważnym zadaniem samorządu i wszystkich członków lokalnej wspólnoty. Miasto w okresie obowiązywania przedmiotowej Strategii dołoży więc starań, żeby zrealizować projekty, które poprawią dostępność terenów zielonych i przestrzeni do wypoczynku oraz zapewnią rozwój infrastruktury rowerowej.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Zapewnienie dostępu do wielofunkcyjnej infrastruktury wypoczynkowo-rekreacyjnej;
- Budowa i przebudowa ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą;
- Zapewnienie wysokiej jakości terenów zielonych w mieście;
- Poprawa estetyki terenów publicznych.

Kierunek działania I.1.4. Kultura coraz bardziej dostępna i zróżnicowana

Idea miasta zrównoważonego wymaga zapewnienia mieszkańcom dostępności do wysokiej jakości usług kulturalnych. Dlatego też wartościowe działania miasta i prowadzonych przez niego instytucji kultury powinny być kontynuowane zarówno w obszarze zapewniania dostępu do wydarzeń, spektakli czy wystaw, jak i działań zachęcających do aktywności kulturalnej mieszkańców. Wewnętrzne potencjały miasta należy przy tym uzupełniać o cenną ofertę zewnętrznych twórców kultury.

Powyższy kierunek działania jest komplementarny wobec kierunku działania I.2.3. Dostosowanie oferty kulturalnej i rozrywkowej do potrzeb mieszkańców.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Organizacja wydarzeń kulturalnych skierowanych do różnych grup odbiorców;
- Zapewnienie wysokiego standardu infrastruktury kulturalnej na terenie miasta;
- Wspieranie projektów dotyczących edukacji kulturalnej i artystycznej;
- Wspieranie współpracy jednostek kulturalnych oraz artystów;
- Promocja miejskich wydarzeń kulturalnych;
- Systematyczne wzbogacanie zasobów Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz doskonalenie metod ich udostępniania;
- Systematyczne wzbogacanie zasobów Muzeum Regionalnego.

Kierunek działania I.1.5. Stałe dbanie o wysoką skuteczność polityki społecznej

Zadaniem realizowanej przez miasto polityki społecznej jest m.in. wspieranie mieszkańców w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych oraz zapobieganie ich powstawaniu. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa sprawia, iż kluczowa jest intensyfikacja działań samorządu w tym zakresie. Pozwoli to na zaspokojenie potrzeb seniorów oraz kształtowanie odpowiednich relacji między starszym pokoleniem a młodzieżą. Ważnym czynnikiem polityki społecznej jest także stworzenie warunków do wykreowania międzypokoleniowej solidarności. Z kolei odpowiednie kształtowanie polityki młodzieżowej sprzyjać będzie rozwojowi społeczno-ekonomicznemu, gdyż to młodzi ludzie stanowią siłę napędową współczesnych społeczeństw.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Wdrożenie rozwiązań organizacyjnych służących poprawie prowadzenia polityki społecznej w mieście;
- Poprawa standardu i dostępności infrastruktury służącej realizacji polityki społecznej w mieście;
- Wspieranie projektów z zakresu organizacji systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej;
- Prowadzenie działań na rzecz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Zwiększenie liczby usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania;
- Poprawa jakości infrastruktury żłobkowej;
- Promocja usług społecznych świadczonych w formie zdeinstytucjonalizowanej.

Kierunek działania I.1.6. Podnoszenie sprawności zarządzania miastem dzięki rozwiązaniom Smart City

Budowanie miasta inteligentnego wymaga wyznaczania celów w oparciu o świadomość potrzeb społeczności lokalnej oraz potencjału, jaki dają nowoczesne technologie. By było to możliwe, niezbędne jest zaangażowanie i kreatywność samorządu, który stworzy zespół koordynujący działania realizowane w ramach strategii Smart City. Jednocześnie potrzebna jest odpowiednia infrastruktura: sieć światłowodowa, serwery, czujniki itp. Pomimo realizacji w Mielcu licznych projektów wpisujących się w koncepcję miasta inteligentnego, wciąż pozostają istotne obszary, w których brakuje tego rodzaju rozwiązań. Za najważniejsze zadanie stojące przed władzami miasta należy zatem uznać stworzenie kompleksowej strategii Smart City stanowiącej na całościowy plan rozwoju Mielca jako miasta przyszłości.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Przygotowanie dokumentów strategicznych dotyczących wdrożenia rozwiązań Smart City w mieście;
- Wdrożenie rozwiązań wykorzystujących nowoczesne technologie do poprawy jakości świadczenia usług publicznych na rzecz mieszkańców.

Kierunek działania I.1.7. Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego

Obowiązek ochrony bezpieczeństwa publicznego spoczywa zarówno na władzach miasta, jak i instytucjach wyspecjalizowanych w zapewnianiu porządku publicznego oraz na samych mieszkańcach. Poczucie bezpieczeństwa w znacznym stopniu wpływa na jakość życia w mieście. W trosce o dobro mielczan samorząd podejmować będzie starania służące poprawie poziomu bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Rozwój systemu monitoringu miejskiego;
- Organizowanie działań edukacyjnych na temat bezpieczeństwa;
- Stałe poprawianie poziomu bezpieczeństwa drogowego na terenie miasta;

- Promocja postaw sprzeciwiających się agresji, niszczeniu mienia i innym zachowaniom sprzecznym z normami społecznymi;
- Rozwój współpracy ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne.

Kierunek działania I.1.8. Realizacja działań z zakresu rewitalizacji

Działania rewitalizacyjne służą przywróceniu funkcji społeczno-gospodarczych obszarom miasta, które utraciły swoje pierwotne przeznaczenie na przestrzeni lat. Ich realizacja ma ogromne znaczenie z punktu widzenia tożsamości lokalnej i poprawy jakości życia mieszkańców.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Przygotowanie i wdrożenie dokumentów strategicznych służących rewitalizacji;
- Przywracanie funkcji społecznych i gospodarczych na obszarze rewitalizacji.

Cel szczegółowy I.2. Mielec przyciąga

Kierunek działania I.2.1. Zaplanowanie i realizacja polityki mieszkaniowej Miasta

W Mielcu istnieje problem z dostępnością i przystępnością cenową mieszkań i wymaga on podjęcia odpowiednich kroków ze strony władz miasta. Sytuacja ta ulega stopniowej poprawie jeżeli chodzi o liczbę mieszkań, natomiast ich przystępność cenowa nie zmienia się od wielu lat. Istotne jest zatem podjęcie działań, w tym na gruncie strategicznym, które ułatwią zarówno obecnym, jak i potencjalnym mieszkańcom nabywanie lub wynajmowanie lokali mieszkalnych.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Przygotowanie i aktualizacja dokumentów strategicznych dotyczących rozwoju mieszkalnictwa i gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy;
- Optymalizacja realizacji zadań Gminy w zakresie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy.

Kierunek działania I.2.2. Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do spędzania czasu wolnego, szczególnie uwzględniających potrzeby ludzi młodych

Postęp technologiczny przyczynia się do ograniczania bezpośrednich spotkań, a co za tym idzie zanik więzi społecznych. By zachęcić mielczan, szczególnie młodzież, do wyjścia z domu i interakcji z innymi, niezbędne staje się tworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc, które swoją funkcjonalnością będą przyciągać i zachęcać do podejmowania wspólnych zajęć. Zainteresowanie, którym cieszą się dotychczas zrealizowane obiekty i tereny, (np. Skatepark) jest dowodem na to, że mieszkańcy Mielca cenią sobie nowoczesne i użyteczne miejsca.

Powyższy kierunek działania jest komplementarny wobec kierunku działania II.2.2. Zapewnienie przestrzeni umożliwiających aktywność różnych grup społecznych.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Budowa i modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych;
- Wykreowanie nowych, wysokiej jakości miejsc aktywności mieszkańców;

- Promocja aktywnego stylu życia, kultury fizycznej i sportu.

Kierunek działania I.2.3. Dostosowanie oferty kulturalnej i rozrywkowej do potrzeb mieszkańców

Kulturę kreują nie tylko instytucje, coraz częściej jest ona tworzona oddolnie, dzięki talentowi poszczególnych osób i grup. Ważne jest jednak, aby oferta kulturalna była dostosowana do potrzeb lokalnej społeczności. Dlatego też zadaniem miasta jest konsultowanie z mieszkańcami, z jakich wydarzeń kulturalnych chcieliby oni korzystać. Władze Mielca będą dążyć do zapewnienia oferty kulturalnej wyróżniającej miasto spośród innych ośrodków subregionalnych.

Powyższy kierunek działania jest komplementarny wobec kierunku działania I.1.4. Kultura coraz bardziej dostępna i zróżnicowana.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Zapraszanie mieszkańców do debaty o potrzebach w zakresie modernizacji oferty mieleckich instytucji kultury;
- Udostępnianie potencjału samorządowych instytucji kultury dla organizacji pozarządowych, animatorów i twórców kultury celem dalszego wzbogacania życia kulturalnego miasta;
- Zaangażowanie mieszkańców w tworzenie kalendarza wydarzeń kulturalno-rozrywkowych;
- Wsparcie wydarzeń kulturalnych organizowanych przez mieszkańców i grupy społeczne.

Kierunek działania I.2.4. Wspieranie aktywności, przedsiębiorczości i gotowości do działania młodych mielczan

Młodzi mielczanie uważają, że miasto nie zapewnia im odpowiednich warunków rozwoju, co skłania ich do podejmowania decyzji o wyprowadzce. Wyzwaniem stojącym przed samorządem jest sprawienie, aby aktywna część młodych mieszkańców czuła się w Mielcu zauważona i doceniona, co sprzyjać będzie budowaniu poczucia, że jest to miejsce, z którym warto wiązać swoją przyszłość. W tym celu należy promować i nagradzać wyróżniających się mieszkańców, podejmujących działania dotyczące różnych form aktywności społecznych oraz wspierać wartościowe inicjatywy na rzecz lokalnej społeczności przez nich realizowane.

Powyższy kierunek działania jest komplementarny do kierunku działania II.1.2. Młodzi aktywni.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Wspieranie i docenianie różnych form aktywności społecznej młodzieży poprzez nagrody dla najciekawszych inicjatyw, patronat i współpracę;
- Organizacja konkursów grantowych pozwalających na finansowanie aktywności społecznej organizacji angażujących młodych mielczan.

Kierunek działania I.2.5. Aktywna działalność informacyjna służąca dzieleniu się sukcesami i zwiększaniu poczucia dumy z bycia mielczaninem

Zwiększenie poczucia dumy z bycia mielczaninem jest powiązane z roztropnym prowadzeniem polityki marki miasta, która podkreśla wartości, jakie daje pozostanie w Mielcu lub osiedlenie się w mieście. Aktywność informacyjna i dzielenie się sukcesami wpłynie więc na zachęcenie odbiorców działań do pozostania lub też do zamieszkania w Mielcu.

Powyższy kierunek działania jest komplementarny wobec kierunku działania II.2.1. Tworzenie warunków do dzielenia się pomysłami i sukcesami z lokalną społecznością.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Planowe budowanie marki miasta;
- Promowanie lokalnych sukcesów w przekazach medialnych tworzonych przez Urząd Miejski;
- Prowadzenie dialogu z partnerami społecznymi na temat zasadności budowania pozytywnego przekazu o mieście i warunkach życia w nim.

Cel główny II. Tworzymy dojrzałą społeczność

Drugi z celów głównych Strategii Rozwoju miasta Mielca obejmuje tematykę dojrzałej społeczności. Diagnoza wykazała, że aktywność lokalnej społeczności i jej gotowość do współdecydowania o przyszłości Mielca stanowi największy potencjał Miasta, dlatego też ich wykorzystanie powinno być osią rozwoju Miasta. W związku z powyższym cele szczegółowe wyznaczone w ramach celu Tworzymy dojrzałą społeczność w całości włączone zostały także do opracowanego Planu Rozwoju Lokalnego.

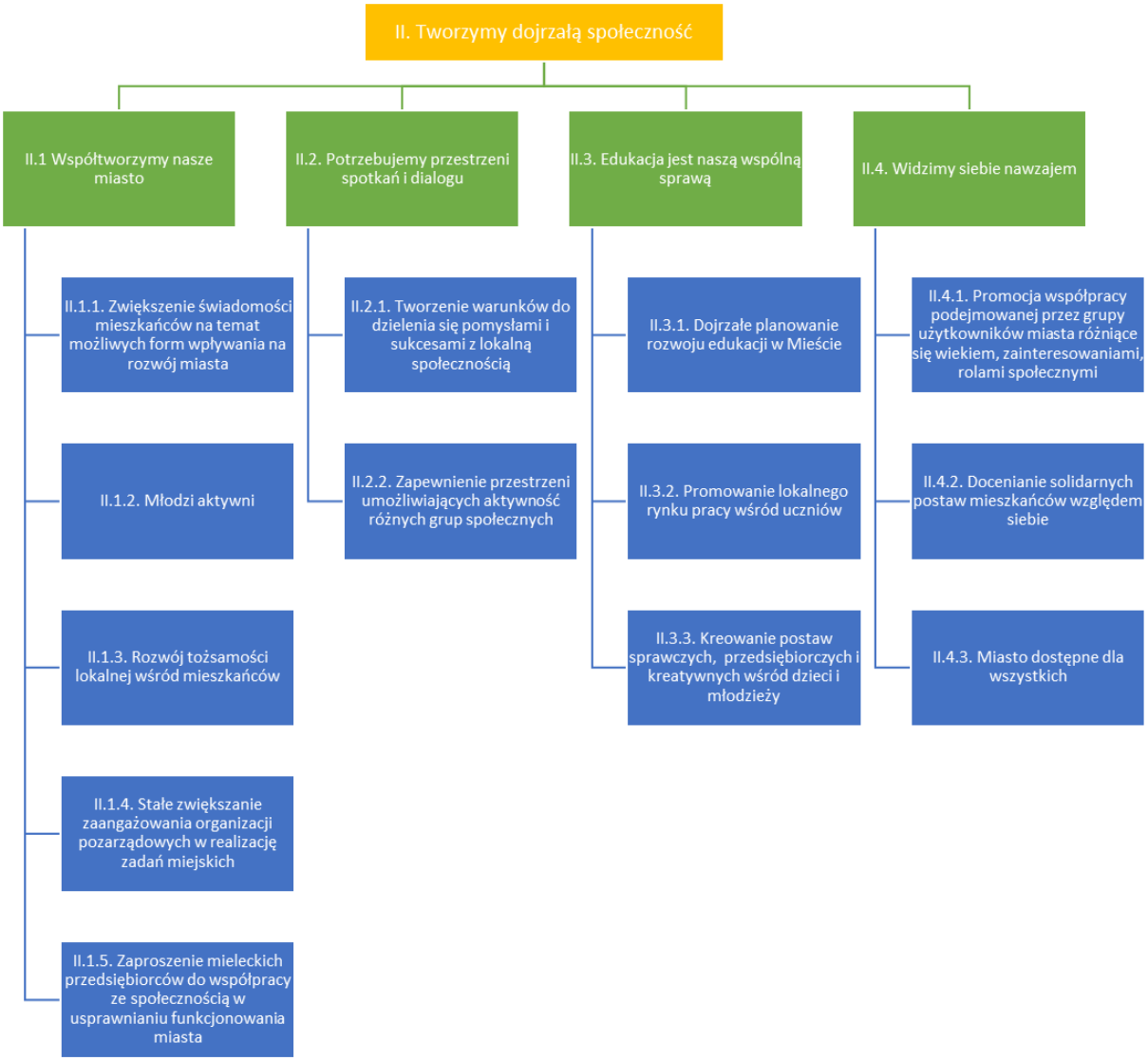

Cel szczegółowy II.1. Współtworzymy nasze miasto

Kierunek działania II.1.1. Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat możliwych form wpływania na rozwój miasta

Zaangażowanie lokalnej społeczności w sprawy miasta i aktywne współdziałanie z samorządem na rzecz dobra wspólnego pozwala skuteczniej realizować politykę rozwoju. Mieszkańcy Mielca nie wiedzą jednak, w jaki sposób mogliby uczestniczyć w decydowaniu o przyszłości miasta. Zadaniem władz jest więc usprawnienie procesów związanych z partycypacją społeczną i dotarcie z informacją o możliwościach włączenia się w działania na rzecz miasta do szerokiego grona odbiorców.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie możliwości wpływania na rozwój Mielca;
- Promowanie form zaangażowania mieszkańców w działania na rzecz miasta: konsultacje społeczne, budżet obywatelski, inicjatywa obywatelska;
- Opracowanie standardów partycypacji społecznej w Gminie.

Kierunek działania II.1.2. Młodzi aktywni

Mielecka młodzież jest aktywna i zaangażowana, jednak jej inicjatywy nie są odpowiednio wspierane przez samorząd, co powoduje, że młodzi ludzie tracą motywację do działania na rzecz miasta i nie wiążą z nim swojej przyszłości.

Władze miasta muszą więc swoimi działaniami wykorzystać drzemiący w tej grupie potencjał i wykreować spośród młodych ludzi osoby, które przez następne dekady będą lokalnymi liderami.

Powyższy kierunek działania jest komplementarny wobec kierunku działania I.2.4. Wspieranie aktywności młodych mielczan.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Zapewnienie mieleckiej młodzieży możliwości uczestnictwa w planowaniu rozwoju miasta poprzez organizację debat, spotkań i warsztatów;
- Organizacja szkoleń i warsztatów budujących umiejętności włączania się w życie społeczne;
- Organizacja konkursów zachęcających do podejmowania cennych społecznie inicjatyw;
- Realizacja inicjatyw służących zaangażowaniu młodzieży w wolontariat i działalność w organizacjach pozarządowych;
- Organizacja aktywności sportowych i kulturalno-rozrywkowych dla młodych mieszkańców.

Kierunek działania II.1.3. Rozwój tożsamości lokalnej wśród mieszkańców

Obniżone poczucie przywiązania, tożsamości czy patriotyzmu lokalnego negatywnie wpływa na poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy miasta. Dlatego też zadaniem Gminy jest realizowanie działań wspierających nawiązywanie relacji międzyludzkich i budowanie tożsamości lokalnej wśród mieszkańców oraz zachęcających do wspólnego spędzania czasu. Umożliwi to zacieśnianie więzi wśród przedstawicieli społeczności lokalnej oraz nawiązanie kontaktu starszego pokolenia z młodzieżą, co sprzyjać będzie integracji międzypokoleniowej.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Organizacja wydarzeń służących nawiązywaniu relacji międzyludzkich i budowaniu postaw tożsamości lokalnej;
- Realizacja projektów nawiązujących do historii i tradycji miasta.

Kierunek działania II.1.4. Stałe zwiększanie zaangażowania organizacji pozarządowych w realizację zadań miejskich

Aktywna działalność trzeciego sektora sprzyja efektywnej realizacji zadań publicznych i przyczynia się do stałego wzrostu zaangażowania mieszkańców w działania na rzecz Mielca i lokalnej społeczności. Dlatego też miasto będzie dążyć do zwiększania wpływu aktywności NGO na realizację zadań miejskich poprzez docenianie podejmowanych przez nie inicjatyw i wsparcie finansowe bieżącej działalności.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Przygotowanie dokumentów strategicznych służących współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi;
- Organizowanie wydarzeń służących zacieśnianiu współpracy pomiędzy środowiskiem samorządowym a organizacjami pozarządowymi;
- Rozszerzenie obszarów i form współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

Kierunek działania II.1.5. Zaproszenie mieleckich przedsiębiorców do współpracy ze społecznością w usprawnianiu funkcjonowania miasta

Realizacja działań na rzecz lokalnej społeczności i wspieranie lokalnych inicjatyw przez biznes stanowi jeden z filarów społecznej odpowiedzialności biznesu. Zacieśnianie współpracy lokalnych przedsiębiorców ze społecznością lokalną przekłada się na skuteczniejszą realizację celów społecznych i podnoszenie jakości życia w mieście, przynosi również długofalowe korzyści dla biznesu, związane m.in. z trwałym zakorzenieniem się w społeczności i pozyskaniem przychylności mieszkańców czy zaufania władz samorządowych. Warto dążyć do tego, by zaangażowanie lokalnych przedsiębiorców w rozwój miasta i działania na rzecz lokalnej społeczności było większe.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Wspieranie zrzeszania się i współpracy lokalnych przedsiębiorców z administracją samorządową w celu usprawniania funkcjonowania miasta;
- Wspieranie inicjatyw służących zwiększeniu zaangażowania się przedsiębiorców we współpracę ze społecznością lokalną.

Cel szczegółowy II.2. Potrzebujemy przestrzeni spotkań i dialogu

Kierunek działania II.2.1. Tworzenie warunków do dzielenia się pomysłami i sukcesami z lokalną społecznością

Silna tożsamość lokalna jest atutem Mielczan, który odpowiednio wykorzystany może przyczynić się do wzmocnienia potencjału miasta. Dlatego też warto zapraszać mieszkańców do budowania przekazu o mieście. Wyzwaniem dla samorządu staje się stworzenie dla partnerów społecznych możliwości wypowiadania się o tym, z czego mieszkańcy Mielca mogą czuć się dumni.

Powyższy kierunek działania jest komplementarny wobec kierunku działania I.2.4. Wspieranie aktywności młodych mielczan.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Rozwój kanałów komunikacji z mieszkańcami;
- Tworzenie narzędzi wymiany pomysłów oraz pozytywnych informacji o życiu miasta.

Kierunek działania II.2.2. Zapewnienie przestrzeni umożliwiających aktywność różnych grup społecznych

Sposób zagospodarowania przestrzeni i budynków publicznych może decydować o tym, na ile łatwo dają się one wykorzystywać do budowania wspólnoty. W związku z powyższym do zadań władz miasta należy zapewnianie dostępu do infrastruktury i wyznaczanie miejsc pozwalających na integrację mieszkańców przy wspólnej pracy i wypoczynku.

Powyższy kierunek działania jest komplementarny wobec kierunku działania I.2.2. Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni do spędzania czasu wolnego, szczególnie uwzględniających potrzeby ludzi młodych.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Tworzenie miejsc spotkań dla różnych grup społecznych;
- Uwzględnianie w realizowanych projektach budowy lub modernizacji przestrzeni i obiektów potrzeby otwierania ich na aktywność zbiorową mielczan.

Cel szczegółowy II.3. Edukacja jest naszą wspólną sprawą

Kierunek działania II.3.1. Dojrzałe planowanie rozwoju edukacji w Mieście

Rozwiązania edukacyjne stosowane w Polsce niejednokrotnie nie nadążają za tempem i kierunkiem rozwoju świata. Dlatego też istotne jest opracowanie planu rozwoju edukacji w mieście, który umożliwi lepsze przygotowanie młodych mielczan do startu w dorosłe życie. Przygotowanie planu powinno opierać się na stałym dialogu różnych środowisk.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Opracowanie i wdrożenie strategii rozwoju edukacji;
- Organizacja szkoleń rozwijających kompetencje kadry pedagogicznej.

Kierunek działania II.3.2. Promowanie lokalnego rynku pracy wśród uczniów

Znaczna część młodych mielczan wyjeżdża z miasta i nie zamierza do niego wracać na stałe, gdyż uważa, że w Mielcu nie ma możliwości podjęcia atrakcyjnej pracy. Jednocześnie bardzo wiele wskazuje na to, że tego rodzaju twierdzenia wynikają z niewiedzy. Miasto, w celu przeciwdziałania emigracji ludzi młodych, musi podjąć działania sprzyjające promowaniu lokalnego rynku pracy już na etapie nauki szkolnej.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Rozwój poradnictwa zawodowego w mieleckich szkołach;
- Organizacja spotkań uczniów z przedsiębiorcami.

Kierunek działania II.3.3. Kreowanie postaw sprawczych, przedsiębiorczych i kreatywnych wśród dzieci i młodzieży

Ograniczony dostęp do wiedzy z zakresu podstaw przedsiębiorczości, brak umiejętności uczenia się, niedomagania w zakresie kompetencji społecznych wśród dzieci i młodzieży szkolnej przekładają się na brak wiary młodych mielczan we własne możliwości oraz brak zdolności do skutecznego oddziaływania na otoczenie. Wyzwaniem stojącym przed władzami Mielca jest wzbogacenie obecnej podstawy programowej o program edukacyjny rozwijający kreatywność, przedsiębiorczość i twórcze rozwiązywanie problemów wśród mieleckiej młodzieży, co pozwoli przekonać młodych ludzi, że warto z Mielcem wiązać przyszłość.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Realizacja zajęć dla przedszkolaków kształtujących i rozwijających przedsiębiorczość i kreatywność;
- Realizacja zajęć dla uczniów szkół miejskich kształtujących i rozwijających przedsiębiorczość i kreatywność;
- Realizacja projektów dla uczniów szkół miejskich kształtujących i rozwijających przedsiębiorczość i kreatywność;
- Realizacja wsparcia młodzieży szkół ponadpodstawowych kształtujących i rozwijających przedsiębiorczość i kreatywność.

Cel szczegółowy II.4. Widzimy siebie nawzajem

Kierunek działania II.4.1. Promocja współpracy podejmowanej przez grupy użytkowników miasta różniące się wiekiem, zainteresowaniami, rolami społecznymi

W Mielcu funkcjonuje wiele grup i środowisk skupionych wokół wspólnych celów, których działalność na rzecz lokalnej społeczności sprzyja rozwojowi miasta. Ich współpraca przyczyni się do zwiększenia zainteresowania realizowanymi w mieście inicjatywami, wzrostu aktywności różnych grup społecznych, ma również szansę wzmocnić poczucie współodpowiedzialności mielczan za otaczającą ich rzeczywistość. W tym celu miasto podejmie starania w zakresie promowania form współdziałania różnych grup społecznych.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Organizowanie form współpracy różnych grup społecznych.

Kierunek działania II.4.2. Docenianie solidarnych postaw mieszkańców względem siebie

Budowanie świadomego społeczeństwa obywatelskiego, odpowiedzialnego za wspólne dobro, jest procesem wartym wzmocnienia przez samorząd. Władze Mielca będą wspierać zaangażowanie i solidarność mieszkańców oraz doceniać wyróżniających się pod tym kątem przedstawicieli lokalnej społeczności.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Nagradzanie mielczan aktywnych na polu promocji solidarności sąsiedzkiej i budowy zaangażowanej wspólnoty.

Kierunek działania II.4.3. Miasto dostępne dla wszystkich

Każdy mieszkaniec powinien mieć zapewniony swobodny dostęp do dóbr, usług oraz możliwości udziału w życiu społecznym i publicznym czy realizacji swoich potrzeb i ambicji. Dlatego też władze samorządowe stają przed wyzwaniem zapewnienia wysokiej jakości życia i niezależności dla mieszkańców o szczególnych potrzebach, w tym seniorów i osób z trwałymi lub czasowymi trudnościami w zakresie mobilności czy percepcji.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Rozwój form wsparcia i aktywizacji dla osób zagrożonych marginalizacją z powodu wieku, niepełnosprawności, choroby, niewydolności opiekuńczo-wychowawczej;
- Realizacja projektów infrastrukturalnych służących zwiększaniu dostępności.

Cel główny III. Stabilna gospodarka i rynek pracy jest podstawą naszego bezpieczeństwa

Stabilna gospodarka i rynek pracy są bardzo ważnym aspektem rozwoju Mielca, a działania strategiczne z tego zakresu od lat stanowią priorytet rozwojowy Miasta. Władze samorządowe w latach obowiązywania przedmiotowej Strategii staną przed wyzwaniem dalszego wzmacniania sektora przedsiębiorstw, wspierania i inicjowania współpracy lokalnych firm czy też promowania lokalnego rynku pracy.

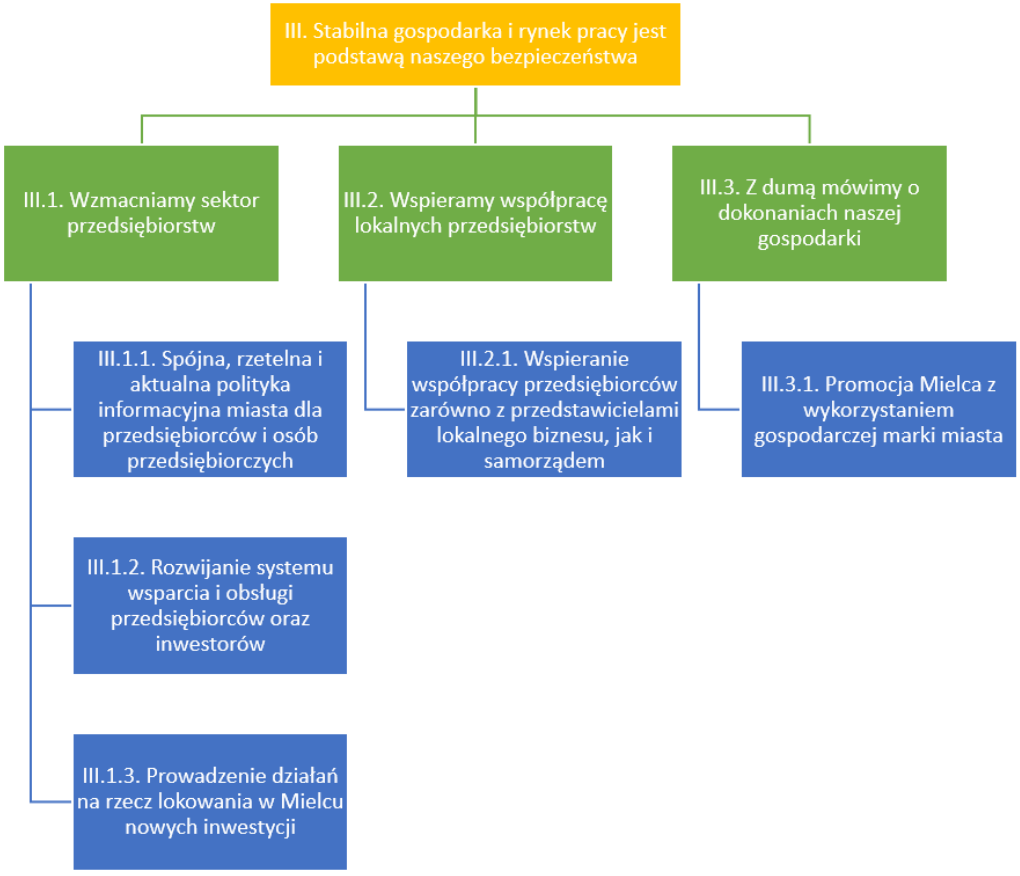

Cel szczegółowy III.1. Wzmacniamy sektor przedsiębiorstw

Kierunek działania III.1.1. Spójna, rzetelna i aktualna polityka informacyjna miasta dla przedsiębiorców i osób przedsiębiorczych

Dostęp do przejrzystej informacji dotyczącej zasad zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej czy też koniecznych do podjęcia czynności administracyjnych wymaganych w trakcie tego procesu stanowi istotny aspekt obsługi inwestora. W celu zapewnienia wysokiej jakości usług dla przedsiębiorców należy dołożyć starań, aby udzielane im informacje odsyłały do wartościowych i pewnych źródeł.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Tworzenie treści informacyjnych dla przedsiębiorców oraz udostępnianie ich w różnych kanałach informacyjnych.

Kierunek działania III.1.2. Rozwijanie systemu wsparcia i obsługi przedsiębiorców oraz inwestorów

Rozwijanie systemu wsparcia i obsługi przedsiębiorców oraz inwestorów wymaga zapewnienia dostępu do szerokiej gamy instrumentów oraz wparcia przedsiębiorców znajdujących się w różnych stadiach rozwoju firmy.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Zwiększenie oferty instrumentów finansowych dla przedsiębiorców;
- Stworzenie mechanizmów ułatwiających rozwój start-upów i przedsiębiorstw innowacyjnych;
- Wspieranie rozwoju MSP, start-upów w ramach opracowanych działań systemowych: crowdfounding, crowdsourcing;
- Wspieranie rozwoju gospodarki kreatywnej i innowacyjnej: networking, matchmaking biznesowy;
- Wsparcie działalności eksportowej – internacjonalizacji mieleckich przedsiębiorstw.

Kierunek działania III.1.3. Prowadzenie działań na rzecz lokowania w Mielcu nowych inwestycji

Przyciąganie do Mielca nowych inwestycji sprzyja powstawaniu w mieście miejsc pracy, co może powstrzymać odpływ młodych mielczan i spowodować napływ nowych mieszkańców. Ważną rolę w tym zakresie pełni współpraca z Agencją Rozwoju Przemysłu, tereny inwestycyjne Specjalnej Strefy Ekonomicznej nadal są bowiem ważnym atutem Mielca. Jednak i sama gmina powinna zwiększać dostępność do terenów z potencjałem inwestycyjnym, rozwijać dostępność do informacji o możliwościach inwestowania w mieście oraz doskonalić się w obsługiwaniu potencjalnych inwestorów.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Opracowanie dokumentów planistycznych wskazujących nowe tereny inwestycyjne z zakresu przemysłu i usług, w dostosowaniu do zmieniających się potrzeb;
- Rozwój terenów inwestycyjnych poprzez podniesienie standardów infrastruktury.

Cel szczegółowy III.2. Wspieramy współpracę lokalnych przedsiębiorstw

Kierunek działania III.2.1. Wspieranie współpracy przedsiębiorców zarówno z przedstawicielami lokalnego biznesu, jak i samorządem

Sprawne funkcjonowanie organów administracji samorządowej stanowi jeden z ważnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej w mieście. Dostępność i otwartość na kontakt ze strony Gminy w sprawach rozwoju lokalnych firm i miasta to czynnik, który w ocenie mieleckich przedsiębiorców wymaga poprawy. Wyzwaniem stojącym przed władzami Mielca jest realizacja działań służących skutecznemu zapraszaniu środowiska przedsiębiorców do prowadzenia dialogu z miastem i podejmowania działań na rzecz jego rozwoju.

Duże znaczenie ma również możliwość kontaktów i współpracy z innymi przedsiębiorcami w ramach lokalnych sieci wsparcia. Sieciowanie przedsiębiorców wpływa na rozwój lokalnego rynku pracy i utrzymanie wysokiego poziomu konkurencyjności miejscowej gospodarki. Władze Mielca mogą bez naruszania zasad pomocy publicznej pomagać w powstawaniu platform sieciujących i wspierać tego typu inicjatywy.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Doskonalenie modelu współpracy: władze samorządowe, przedsiębiorcy, najbliższe otoczenie biznesu, uczelnie wyższe;
- Organizacja spotkań zapraszających do współpracy przedsiębiorców z samorządem;
- Organizacja spotkań i wydarzeń zapraszających do sieciowania mieleckich przedsiębiorców.

Cel szczegółowy III.3. Z dumą mówimy o dokonaniach naszej gospodarki

Kierunek działania III.3.1. Promowanie Mielca z wykorzystaniem gospodarczej marki miasta

Mielec jest sam w sobie marką gospodarczą i zarówno interesariuszom wewnętrznym, jak i zewnętrznym kojarzy się z solidnością i postępem technologicznym. Markę miasta wraz z osiągnięciami lokalnych przedsiębiorców i ich produktów/usług należy więc wykorzystywać przy budowaniu pozytywnego wizerunku Mielca jako miejsca z atrakcyjnymi terenami inwestycyjnymi i rozwiniętym rynkiem pracy.

Typy projektów planowane do realizacji w latach 2021-2026 służące osiągnięciu tego kierunku działania to:

- Promowanie osiągnięć lokalnych przedsiębiorców za pomocą różnych instrumentów: media tradycyjne, społecznościowe i portal przyjazny dla przedsiębiorców
- Promowanie lokalnych produktów i usług podczas organizowania cyklicznych wydarzeń gospodarczych
- Promowanie lokalnych osiągnięć za granicą poprzez współpracę z miastami partnerskimi.

6. System wdrażania Strategii i jej aktualizacji

Strategia rozwoju wraz z Planem rozwoju lokalnego i Planem rozwoju instytucjonalnego stanowią narzędzia niezbędne do kompleksowego wdrożenia w mieście nowej ścieżki rozwoju. Proces ten wymaga współpracy różnych środowisk i odpowiedniej koordynacji podejmowanych przez nie działań. Sposób wdrażania powyższych dokumentów strategicznych jest uzależniony od otrzymania przez Gminę Miejską Mielec dofinansowania w ramach Programu „Rozwój lokalny" w III edycji Funduszy norweskich i EOG na lata 2014-2021. W przypadku pozyskania środków finansowych za wdrażanie nowej ścieżki rozwoju (PRL, PRI, Strategia rozwoju), w tym dbałość o zagwarantowanie (w budżecie i WPF) środków na jej skuteczną realizację odpowiadać będzie **Prezydent Miasta Mielca** wspierany przez **Zespół zarządzający** (Zastępcy Prezydenta Mielca, Sekretarz Miasta, Skarbnik Miasta, Główny specjalista ds. planowania rozwoju, Główny specjalista ds. partycypacji społecznej, Kierownik Biura Pozyskiwania Funduszy, Konsultant ds. rozwoju lokalnego) oraz **wewnętrznych realizatorów planu** (tj. komórki UM i miejskie jednostki organizacyjne).

Szczególną grupą, która zostanie zaangażowana we wdrażanie nowej ścieżki rozwoju, są interesariusze – **przedstawiciele lokalnej społeczności** – mieszkańcy miasta (w tym młodzież, seniorzy), przewodniczący rad osiedli, mieleccy przedsiębiorcy, liderzy lokalnej społeczności, organizacje pozarządowe i grupy nieformalne oraz inne podmioty stanowiące odbiorców działań. Zostaną oni zaproszeni do udziału w corocznych konsultacjach społecznych podsumowujących stan wdrażania Strategii. Interesariusze zostaną również włączeni w proces monitorowania efektów wdrażania Strategii.

W celu zapewnienia efektywności wdrażania nowej ścieżki rozwoju w przypadku pozyskania środków finansowych w ramach Programu "Rozwój Lokalny" zespół miejski na czas realizacji projektu zostanie wzmocniony poprzez utworzenie nowych stanowisk: Głównego specjalisty ds. planowania rozwoju (1 etat – samodzielne stanowisko), Głównego specjalisty ds. partycypacji społecznej (1 etat – Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia) oraz Inspektorów (2 etaty – Biuro Pozyskiwania Funduszy, ½ etatu – Biuro Promocji i Sportu), które będą finansowane w ramach projektu.

Główny specjalista ds. planowania rozwoju odpowiadał będzie za koordynację spraw związanych z rozwojem lokalnym i prawidłowe wdrażanie nowej ścieżki rozwoju, w tym Strategii Rozwoju oraz Planu Rozwoju Lokalnego i Instytucjonalnego. Do jego obowiązków należeć będzie:

- współpraca z podmiotami realizującymi działania podstawowe i uzupełniające oraz podmiotami współodpowiedzialnymi za proces wdrażania PRL i PRI,
- bieżący monitoring działań i ewaluacja Strategii rozwoju oraz PRL i PRI, w tym gromadzenie sprawozdań monitoringowych i przygotowanie na ich podstawie *raportów stanu wdrażania* oraz *raportów z ewaluacji,*
- ocena aktualności dokumentu Strategii rozwoju oraz PRL i PRI, koordynacja procesu aktualizacji dokumentów,
- prowadzenie naboru oraz oceny pomysłów na działania zgłaszanych do ujęcia w ramach aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta i PRL (jeśli będzie realizowany),
- zaangażowanie w prace Zespołu zarządzającego i Komitetu sterującego.

Do zadań **Głównego specjalisty ds. partycypacji społecznej** należeć będzie prowadzenie działań upowszechniających wiedzę o rozwoju lokalnym Mielca i realizowanych w ramach wdrażania Strategii rozwoju, PRL i PRI działaniach, w tym:

- wdrażanie standardów partycypacji społecznej,
- koordynowanie i animowanie włączenia społeczności lokalnej w działania rozwojowe,
- dążenie do budowania trwałego dialogu i współpracy władz miasta ze społecznością lokalną oraz zwiększenia zaangażowania mieszkańców w sprawy miasta poprzez organizację różnego rodzaju form partycypacji społecznej,
- organizowanie corocznych konsultacji społecznych podsumowujących stan wdrażania Strategii, PRL i PRI,
- zaangażowanie w prace Zespołu zarządzającego.

Za promocję wdrażania Strategii rozwoju, PRL i PRI odpowiadał będzie Inspektor Biura Promocji i Sportu, do obowiązków którego należeć będzie:

- prowadzenie działań promocyjnych, jak również informacyjnych w zakresie wdrażania Strategii Rozwoju, PRL i PRI wewnątrz JST,
- prowadzenie portalu mieszkańca – przygotowywanie i publikowanie treści związanych z wdrażaniem nowej ścieżki rozwoju, zarządzanie portalem,
- zaangażowanie w prace Zespołu zarządzającego.

W przypadku nieotrzymania dofinansowania w ramach Programu "Rozwój Lokalny" podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie Strategii rozwoju będą: Prezydent Miasta, komórki Urzędu Miejskiego oraz miejskie jednostki organizacyjne. Proces wdrażania Strategii zostanie wzmocniony poprzez zatrudnienie dodatkowego pracownika, w zakresie obowiązków którego znajdzie się m.in. koordynacja procesu wdrażania Strategii, bieżący monitoring działań i ewaluacja, ocena aktualności dokumentu oraz koordynacja procesu jego aktualizacji. Poniżej przedstawiono ramowy harmonogram wdrażania Strategii rozwoju miasta Mielca i jej aktualizacji.

Tabela 6: Ramowy harmonogram wdrażania Strategii rozwoju miasta Mielca i jej aktualizacji

L.p.	Nazwa działania	Rok realizacji							
		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1	Przygotowanie Strategii (opracowanie dokumentu oraz przyjęcie uchwałą Rady Miejskiej)	IV kw.	I kw.						
2	Realizacja działań zaplanowanych w ramach Strategii								
3	Promocja procesu wdrażania Strategii								
4	Gromadzenie danych koniecznych do oceny postępów wykonania Strategii								
5	Sporządzanie sprawozdań monitoringowych z postępów w realizacji Strategii			I kw.	I kw.	I kw.	I kw.	I kw.	I kw.
6	Opracowywanie rocznych Raportów stanu wdrażania Strategii			II kw.	II kw.	II kw.	II kw.	II kw.	II kw.
7	Przeprowadzenie procesu ewaluacji Strategii					II kw.			II kw.

Źródło: opracowanie własne

Strategia rozwoju jako wieloletni plan działań rozwojowych wraz z Planem Rozwoju Lokalnego i Planem Rozwoju Instytucjonalnego stanowić będzie podstawę kształtowania polityki rozwojowej Mielca w nadchodzących latach. Proces wdrażania Strategii zostanie uwzględniony w kluczowych procedurach zarządczych – wyniki monitoringu wdrażania Strategii będą stanowić podstawę do przygotowania budżetu, wieloletniego programu inwestycyjnego i wieloletniego planu finansowego. Wnioski i rekomendacje płynące z monitoringu i ewaluacji realizowanych zadań będą zamieszczane w corocznych raportach o stanie miasta. Wypracowanie metodyki dotyczącej wykorzystywania danych pozyskanych na etapie monitoringu i ewaluacji Strategii przyczyni się do stworzenia procedur umożliwiających zintegrowanie systemu zarządzania rozwojem miasta. Będzie to możliwe za sprawą ścisłej współpracy komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego.

7. Monitorowanie rozwoju Gminy

Skuteczność wdrażania Strategii rozwoju miasta Mielca uzależniona jest od wielu czynników, z których najważniejsze to właściwie określone cele i działania oraz możliwość sprawnego monitorowania ich realizacji. By możliwe było rzetelne zmierzenie postępów w realizacji strategii oraz szybkie i skuteczne reagowanie na pojawiające się w trakcie tego procesu problemy, niezbędne jest zaplanowanie kompleksowego **systemu monitorowania** rozwoju miasta. Schematycznie procesy monitorowania oraz ewaluacji Strategii przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 1. Procesy monitorowania i ewaluacji Strategii rozwoju miasta Mielca

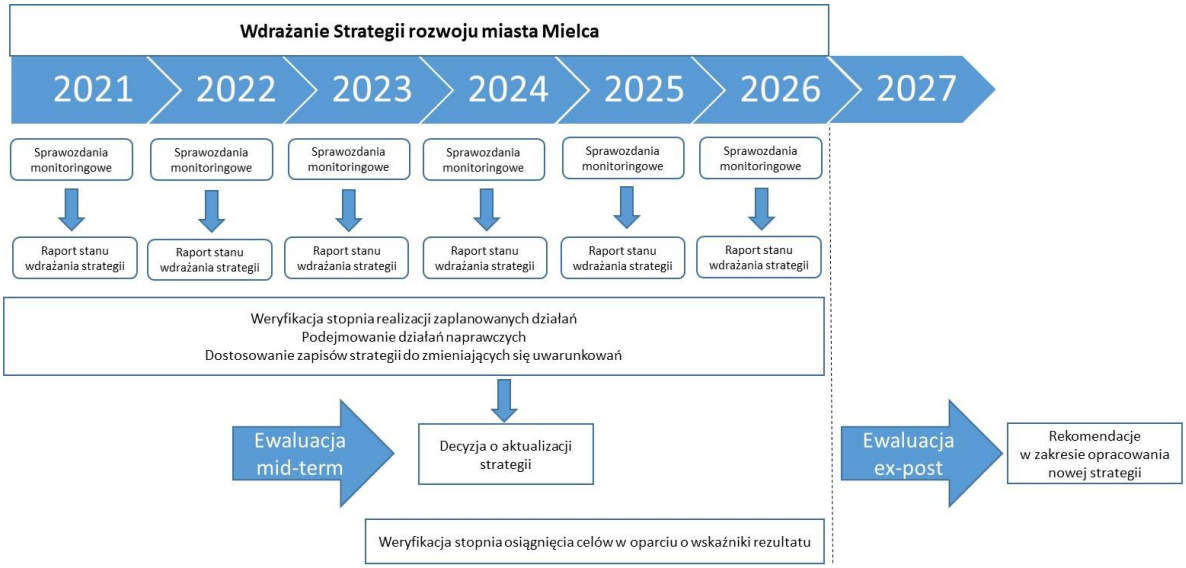

Źródło: opracowanie własne

Monitoring pozwoli ocenić, czy i w jakim stopniu zaplanowane w strategii działania zostały zrealizowane, czy osiągnięte zostały założone cele i jak wpłynęło to na sytuację w Mieście i jakość życia mieszkańców. Efektem monitoringu może być również podjęcie decyzji o konieczności aktualizacji strategii i dostosowania jej zapisów do zmieniających się uwarunkowań i potrzeb.

Proces monitorowania strategii opierał się będzie przede wszystkim o roczne sprawozdania monitoringowe z realizowanych działań przygotowywane przez podmioty odpowiedzialne za ich wdrażanie zgodnie z poniższym wzorem.

Rysunek 2. Wzór sprawozdania monitoringowego

Sprawozdanie monitoringowe **realizacji działania służącego osiągnięciu celów Strategii rozwoju miasta Mielca**	
Okres, za jaki sporządzane jest sprawozdanie	…… *wpisać rok*
Tytuł działania	…… *wpisać tytuł*
Realizowany celu szczegółowy i kierunek działania	…… *wpisać nazwę*
Podmiot realizujący *(jednostka organizacyjna Gminy Miejskiej Mielec/wydział/ inna komórka/ inny podmiot realizujący działanie)*	
Stopień zaawansowania realizacji działania ☐ *zrealizowane* ☐ *w trakcie realizacji* ☐ *planuje się realizację projektu w roku …….*	
Opis zakresu wykonanego w ramach realizacji projektu w roku ….. …… *(przedsięwzięcia/zadania zrealizowane)*	
Opis napotkanych trudności w prawidłowej realizacji działania …… (jeśli wystąpiły)	
Osiągnięte w roku ….. wskaźniki monitoringowe:	
Nazwa wskaźnika / **Plan** / **Wykonanie**	
Wskaźnik 1. …	
Wskaźnik n. …	
Wydatki poniesione na realizację działania w ….. roku wraz z informacją o źródłach finansowania **……..**	
Planowane w ramach dalszych prac działania konieczne do zrealizowania i niezbędne do ich realizacji zasoby **……..**	
Harmonogram prac planowanych na kolejne lata ……	
Uwagi dotyczące zapisów Strategii wraz z uzasadnieniem …… (jeśli dotyczy)	
Osoba sporządzająca sprawozdanie *(imię i nazwisko, telefon, adres e-mail)*	
Data sporządzenia sprawozdania *(dzień, miesiąc, rok)* *niepotrzebne skreślić	

Źródło: opracowanie własne

W celu przygotowania rzetelnych sprawozdań kluczowe będzie stałe gromadzenie informacji koniecznych do oceny postępów wykonywania zaplanowanych prac i systematyczne obserwowanie wpływu zrealizowanych przedsięwzięć na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego Mielca.

Analiza i ocena realizacji Strategii odbywać się będzie w oparciu o zasadę współpracy z interesariuszami.

W jednostkowych sprawozdaniach powinny znaleźć się odwołania do wskaźników monitoringowych wraz ze wskazaniem celu, do którego dany wskaźnik się odnosi. Pozwoli to na późniejszą weryfikację i ocenę stopnia realizacji nie tylko poszczególnych działań, ale również celów i kierunków działań określonych w strategii. Poniższa tabela zawiera zestawienie wartości docelowych wskaźników monitoringowych przypisanych do poszczególnych celów projektu.

Kierunek działania	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa
Cel szczegółowy I.1. Stawiamy na miasto zrównoważone			
I.1.1. Sprawne usługi publiczne	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu transportu publicznego	szt.	1
	Liczba zrealizowanych projektów infrastrukturalnych z zakresu edukacji	szt.	16
	Liczba zrealizowanych projektów służących poprawie infrastruktury parkingowej	szt.	5
	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu usług komunalnych	szt.	5
	Liczba udostępnionych e-usług	szt.	100
	Liczba nowych i zmodernizowanych miejsc postojowych	szt.	60
	Długość wybudowanej kanalizacji deszczowej i długość przebudowanej kanalizacji deszczowej	km	15
	Długość wybudowanych i przebudowanych dróg na terenie Gminy	km	10
	Liczba zakupionych nowych niskoemisyjnych autobusów	szt.	12
	Liczba nowych elementów infrastruktury komunalnej	szt.	22
I.1.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu poprawy jakości środowiska naturalnego	szt.	3
	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu OZE	szt.	1
	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu modernizacji układu retencji wód opadowych i roztopowych	szt.	1
	Liczba opracowanych programów edukacji ekologicznej	szt.	1
	Łączna długość zmodernizowanej sieci oświetleniowej	km	5

Kierunek działania	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa
	Liczba zainstalowanych energooszczędnych punktów oświetleniowych	szt.	200
	Liczba wymienionych indywidualnych systemów grzewczych	szt.	250
	Liczba zamontowanych instalacji OZE w budynkach użyteczności publicznej	szt.	6
	Liczba uczestników programu edukacji ekologicznej	os.	50 000
I.1.3. Dostępność terenów zielonych, przestrzeni do wypoczynku, infrastruktury rowerowej	Liczba zrealizowanych projektów służących zapewnieniu dostępu do wielofunkcyjnej infrastruktury wypoczynkowo-rekreacyjnej	szt.	15
	Liczba zrealizowanych projektów związanych z rozwojem sieci infrastruktury rowerowej na terenie Gminy	szt.	1
	Liczba zrealizowanych projektów służących poprawie estetyki otoczenia	szt.	5
	Długość wybudowanych i zmodernizowanych ścieżek rowerowych	km	7
	Powierzchnia nowych i odnowionych terenów zieleni miejskiej	ha	2
I.1.4. Kultura coraz bardziej dostępna i zróżnicowana	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu kultury	szt.	5
	Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych	szt.	3 278
	Liczba wybudowanych, przebudowanych i zmodernizowanych obiektów służących celom kulturalno-rozrywkowym	szt.	2
	Liczba działań promujących miejskie wydarzenia kulturalne	szt.	494
	Liczba obiektów kulturalnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	1
	Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych w mieście	os.	363 880
	Liczba użytkowników wybudowanych, przebudowanych i zmodernizowanych obiektów kulturalnych	os.	331 880
I.1.5. Stałe dbanie o wysoką skuteczność polityki społecznej	Liczba zrealizowanych działań służących poprawie skuteczności realizacji polityki społecznej	szt.	18
	Liczba zmodernizowanych obiektów służących realizacji polityki społecznej w mieście	szt.	4

Kierunek działania	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa
	Liczba zmodernizowanych żłobków	szt.	1
	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, u których nastąpiła poprawa sytuacji życiowej	rodzina	1 050
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej, u których nastąpiła poprawa sytuacji życiowej	os.	2 020
I.1.6. Podnoszenie sprawności zarządzania miastem dzięki rozwiązaniom Smart City	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu Smart City	szt.	2
	Liczba opracowanych dokumentów strategicznych lub operacyjnych dotyczących wdrożenia rozwiązań Smart City	szt.	1
	Liczba nowych Smart obiektów	szt.	2
	Liczba przedsiębiorców biorących udział w konsultacjach społecznych dotyczących przygotowania dokumentów strategicznych/operacyjnych w zakresie Smart City	szt.	30
	Liczba osób biorących udział w konsultacjach społecznych dotyczących przygotowania dokumentów strategicznych/operacyjnych w zakresie Smart City	os.	80
I.1.7. Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego	Liczba zrealizowanych projektów służących poprawie bezpieczeństwa publicznego	szt.	10
	Liczba zorganizowanych działań edukacyjnych na temat bezpieczeństwa	szt.	50
	Liczba działań promujących postawy sprzeciwiające się zachowaniom sprzecznym z normami społecznymi	szt.	110
	Liczba zainstalowanych kamer monitoringu miejskiego	szt.	60
	Liczba uczestników działań edukacyjnych na temat bezpieczeństwa	os.	7 118
	Liczba odbiorców działań promujących postawy sprzeciwiające się zachowaniom sprzecznym z normami społecznymi	os.	2 400
	Liczba doposażonych jednostek służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne	szt.	2
I.1.8. Realizacja działań z zakresu rewitalizacji	Liczba opracowanych dokumentów strategicznych służących rewitalizacji	szt.	1
	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu rewitalizacji	szt.	15
	Liczba terenów lub obiektów na obszarze rewitalizacji przystosowanych do pełnienia nowych funkcji	szt.	20

Kierunek działania	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa
Cel szczegółowy I.2. Mielec przyciąga			
I.2.1. Zaplanowanie i realizacja polityki mieszkaniowej Miasta	Liczba przygotowanych i zaktualizowanych dokumentów strategicznych dotyczących rozwoju mieszkalnictwa i gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy	szt.	1
	Liczba zrealizowanych przez Gminę projektów z zakresu mieszkalnictwa	szt.	1
	Liczba planów zagospodarowania przestrzennego przewidujących przeznaczenie powierzchni na cele budownictwa mieszkaniowego	szt.	1
	Liczba mieszkań oddanych do użytkowania na terenie Gminy	szt.	1 150
	Liczba mieszkań wybudowanych przy zaangażowaniu Gminy	szt.	228
	Powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową w planach przestrzennych i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego	ha	100
I.2.2. Tworzenie atrakcyjnych warunków do spędzania czasu wolnego, szczególnie uwzględniających potrzeby ludzi młodych	Liczba wybudowanych, przebudowanych i zmodernizowanych obiektów sportowych i rekreacyjnych	szt.	13
	Powierzchnia udostępnionych terenów rekreacyjnych	ha	1,6
I.2.3. Dostosowanie oferty kulturalnej i rozrywkowej do potrzeb mieszkańców	Liczba działań służących wykorzystania potencjału lokalnych twórców i animatorów kultury	szt.	30
	Liczba wspartych wydarzeń kulturalnych organizowanych przez mieszkańców i grupy społeczne	szt.	30
	Liczba działań współorganizowanych (m.in. ze stowarzyszeniami, grupami inicjatywnymi)	szt.	22
	Liczba działań współorganizowanych z mieszkańcami	szt.	5
	Liczba spotkań z mieszkańcami	szt.	2
	Liczba spotkań z przedstawicielami NGO	szt.	4
	Liczba działań kulturalnych zrealizowanych przez mieszkańców	szt.	5

Kierunek działania	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa
	Liczba opracowanych kalendarzy wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	szt.	1
I.2.4. Wspieranie aktywności młodych mielczan	Liczba zrealizowanych konkursów grantowych pozwalających na finansowanie aktywności społecznej organizacji angażujących młodych mielczan	szt.	12
	Liczba wspartych inicjatyw organizowanych przez młodych mielczan	szt.	12
	Liczba organizacji społecznych angażujących w swojej pracy osoby młode	szt.	4
I.2.5. Aktywna działalność informacyjna służąca dzieleniu się sukcesami i zwiększaniu poczucia dumy z bycia mielczaninem	Liczba przeprowadzonych kampanii marketingowych dotyczących promowania Mielca	szt.	10
	Liczba powstałych materiałów promujących miasto i jego sukcesy	szt.	30
	Liczba zrealizowanych działań służących promowaniu lokalnych sukcesów w przekazach medialnych	szt.	30
	Liczba odbiorców przygotowanych publikacji dotyczących lokalnych sukcesów Gminy	os.	100 000
	Liczba odbiorców przygotowanych publikacji regionalnych i ogólnopolskich dotyczących Mielca	os.	200 000
Cel szczegółowy 2.1. Współtworzymy nasze miasto			
II.1.1. Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat możliwych form wpływania na rozwój miasta	Liczba działań służących zwiększeniu świadomości mieszkańców w zakresie możliwości wpływania na rozwój Mielca	szt.	7
	Liczba promowanych form zaangażowania mieszkańców w działania na rzecz miasta	szt.	35
	Liczba opracowanych standardów partycypacji społecznej w Gminie	szt.	1
	Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych	szt.	18
	Liczba odbiorców zrealizowanych działań służących zwiększeniu świadomości mieszkańców w zakresie możliwości wpływania na rozwój Mielca	os.	60 000
	Zwiększenie odsetka mieszkańców uczestniczących w działaniach na rzecz miasta	%	20
	Liczba uczestników konsultacji społecznych	os.	360

Kierunek działania	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa
II.1.2. Młodzi aktywni	Liczba zorganizowanych aktywności sportowych i kulturalno-rozrywkowych dla młodych mieszkańców	szt.	70
	Liczba zrealizowanych inicjatyw służących zaangażowaniu młodzieży w wolontariat i działalność w organizacjach pozarządowych	szt.	10
	Liczba uczestników zorganizowanych aktywności sportowych i kulturalno-rozrywkowych dla młodych mieszkańców	os.	4 000
	Liczba młodych osób zaangażowanych w wolontariat i działalność w organizacjach pozarządowych	os.	200
II.1.3. Rozwój tożsamości lokalnej wśród mieszkańców	Liczba zorganizowanych wydarzeń służących nawiązywaniu relacji międzyludzkich i budowaniu postaw tożsamości lokalnej	szt.	143
	Liczba zrealizowanych projektów nawiązujących do historii i tradycji miasta	szt.	3
	Liczba uczestników wydarzeń służących nawiązywaniu relacji międzyludzkich i budowaniu postaw tożsamości lokalnej	os.	17 200
	Liczba uczniów biorących udział w zajęciach	os.	3 785
II.1.4. Stałe zwiększenie zaangażowania organizacji pozarządowych w realizację zadań miejskich	Liczba opracowanych dokumentów strategicznych służących współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi	szt.	6
	Liczba zorganizowanych wydarzeń służących zacieśnianiu współpracy pomiędzy środowiskiem samorządowym a organizacjami pozarządowymi	szt.	6
	Liczba uczestników wydarzeń służących zacieśnianiu współpracy pomiędzy środowiskiem samorządowym a organizacjami pozarządowymi	os.	600
II.1.5. Zaproszenie mieleckich przedsiębiorców do współpracy ze społecznością w usprawnianiu funkcjonowania miasta	Liczba spotkań inicjujących współpracę przedsiębiorców z administracją samorządową	szt.	9
	Liczba wspartych inicjatyw służących zwiększeniu zaangażowania się przedsiębiorców we współpracę ze społecznością lokalną	szt.	3
	Liczba przedsiębiorców zaangażowanych we współpracę z lokalną społecznością	szt.	30
Cel szczegółowy 2.2. Potrzebujemy przestrzeni spotkań i dialogu			

Kierunek działania	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa
II.2.1. Tworzenie warunków do dzielenia się pomysłami i sukcesami z lokalną społecznością	Liczba opracowanych i wdrożonych narzędzi informatycznych służących do komunikacji z mieszkańcami	szt.	1
	Liczba wykorzystań opracowanych i wdrożonych narzędzi informatycznych służących do komunikacji	szt.	50 000
II.2.2. Zapewnienie przestrzeni umożliwiających aktywność różnych grup społecznych	Liczba rozbudowanej i zmodernizowanej infrastruktury umożliwiającej aktywność różnych grup społecznych	szt.	7
	Liczba użytkowników powstałych miejsc spotkań	os.	102 868
Cel szczegółowy 2.3. Edukacja jest naszą wspólną sprawą			
II.3.1. Dojrzałe planowanie rozwoju edukacji w Mieście	Liczba opracowanych strategii rozwoju edukacji	szt.	1
	Liczba zajęć wsparcia pedagogiczno-psychologicznego uczniów	szt.	223
	Liczba zrealizowanych szkoleń rozwijających kompetencje kadry pedagogicznej	szt.	68
	Liczba przeszkolonych nauczycieli i dyrektorów szkół	os.	665
	Liczba uczniów biorących udział w zajęciach wsparcia pedagogiczno-psychologicznego	os.	4 718
II.3.2. Promowanie lokalnego rynku pracy wśród uczniów	Liczba zorganizowanych spotkań uczniów z przedsiębiorcami	szt.	50
	Liczba zorganizowanych spotkań uczniów z doradcą zawodowym	szt.	2 750
	Liczba uczniów uczestniczących w spotkaniach z doradcą zawodowym	os.	3 400
	Liczba uczniów uczestniczących w spotkaniach z przedsiębiorcami	os.	1 000
	Liczba przedsiębiorców uczestniczących w spotkaniach z uczniami	szt.	20
II.3.3. Kreowanie postaw sprawczych, przedsiębiorczych i kreatywnych wśród dzieci i młodzieży	Liczba zorganizowanych zajęć dla przedszkolaków	szt.	1 080
	Liczba zorganizowanych zajęć edukacyjnych dla uczniów szkół miejskich	szt.	6 300
	Liczba zorganizowanych projektów edukacyjnych dla uczniów szkół miejskich	szt.	292

Kierunek działania	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa
	Liczba zorganizowanych kursów/szkoleń/warsztatów praktyczno-edukacyjnych dla młodzieży szkół ponadpodstawowych	szt.	4 500
	Liczba uczestników szkoleń	os.	1 500
	Liczba uczestników zajęć edukacyjnych zorganizowanych dla uczniów szkół miejskich	os.	3 193
	Liczba uczestników zajęć edukacyjnych zorganizowanych dla przedszkolaków	os.	1 350
	Liczba uczestników projektów edukacyjnych zorganizowanych dla uczniów szkół miejskich	os.	3 785
Cel szczegółowy 2.4. Widzimy siebie nawzajem			
II.4.1. Promocja współpracy podejmowanej przez grupy użytkowników miasta różniące się wiekiem, zainteresowaniami, rolami społecznymi	Liczba działań promujących różne formy współpracy mieszkańców i grup społecznych	szt.	5
	Liczba spotkań służących współpracy różnych grup mieszkańców Mielca	szt.	10
II.4.2. Docenianie solidarnych postaw mieszkańców względem siebie	Liczba zrealizowanych projektów służących nagradzaniu mielczan aktywnych na polu promocji solidarności sąsiedzkiej i budowy zaangażowanej wspólnoty	szt.	5
	Liczba nagrodzonych mieszkańców	os.	5
II.4.3. Miasto dostępne dla wszystkich	Liczba zrealizowanych inwestycji służących zwiększaniu dostępności	szt.	15
	Liczba działań zrealizowanych w celu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	szt.	80
	Liczba odbiorców działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	os.	1 800
	Liczba osób, u których nastąpił wzrost aktywności na poziomie społecznym	os.	40
Cel szczegółowy 3.1. Wzmacniamy sektor przedsiębiorstw			
III.1.1. Spójna, rzetelna i aktualna	Liczba przygotowanych pakietów informacyjnych dla przedsiębiorców i osób przedsiębiorczych	szt.	1

Kierunek działania	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość docelowa
polityka informacyjna miasta dla przedsiębiorców i osób przedsiębiorczych	Liczba miejskich portali internetowych zawierających spójną informację dla przedsiębiorców i osób przedsiębiorczych	szt.	1
III.1.2. Rozwijanie systemu wsparcia i obsługi	Liczba wdrażanych na terenie miasta instrumentów wsparcia dla przedsiębiorców	szt.	1
	Liczba firm korzystających z wdrażanych na terenie miasta instrumentów wsparcia dla przedsiębiorców	szt.	120
	Liczba start-upów uczestniczących w programach akceleracyjnych	szt.	20
III.1.3. Prowadzenie działań na rzecz lokowania w Mielcu nowych inwestycji	Liczba planów zagospodarowania przestrzennego przewidujących przeznaczenie powierzchni na cele przemysłu i usług	szt.	1
	Powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę przemysłową i usługową w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	ha	20
Cel szczegółowy 3.2. Wspieramy współpracę lokalnych przedsiębiorstw			
III.2.1. Wspieranie współpracy przedsiębiorców zarówno z przedstawicielami lokalnego biznesu, jak i samorządem	Liczba spotkań poświęconych sieciowaniu przedsiębiorstw mieleckich oraz stworzeniu platformy dialogu między samorządem lokalnym a środowiskami przedsiębiorców	szt.	6
	Liczba firm uczestniczących w spotkaniach poświęconych sieciowaniu przedsiębiorstw mieleckich oraz stworzeniu platformy dialogu między samorządem lokalnym a środowiskami przedsiębiorców	szt.	30
Cel szczegółowy 3.3. Z dumą mówimy o dokonaniach naszej gospodarki			
III.3.1. Promocja Mielca z wykorzystaniem gospodarczej marki miasta	Liczba zrealizowanych kampanii informacyjnych wykorzystujących gospodarczy potencjał miasta poprzez spoty promocyjne, materiały promocyjne	szt.	10
	Liczba odbiorców działań promujących Mielec	os.	50 000

Źródło: opracowanie własne

Sprawozdania monitoringowe dotyczyć będą rocznych okresów i przygotowane zostaną w pierwszej połowie roku następującego po okresie, którego dotyczy monitoring. Na ich podstawie co roku sporządzany będzie *Raport stanu wdrażania Strategii rozwoju miasta Mielca na lata 2021-2026 z prognozą do roku 2030*, zaś po zakończeniu wdrażania Strategii przygotowany zostanie raport końcowy. Raporty powinny zawierać co najmniej:

- opis stanu wdrażania strategii;

- analizę ryzyk/problemów, które wystąpiły podczas realizacji poszczególnych projektów i sposobów ich przezwyciężenia;
- dalsze działania konieczne do zrealizowania i niezbędne do ich realizacji zasoby;
- harmonogram planowanych prac;
- ocenę możliwości i zasadności uwzględnienia w strategii dodatkowych typów projektów,
- ocenę stopnia osiągnięcia wskaźników monitoringowych.

Raporty stanu wdrażania umożliwią bieżącą kontrolę stopnia realizacji strategii i ocenę jej aktualności. Systematyczny monitoring pozwoli odpowiednio reagować na pojawiające się zmiany w otoczeniu, stanowiąc przesłanki do aktualizacji strategii.

Raport stanu wdrażania strategii będzie udostępniany do publicznej wiadomości, co pozwoli wzmocnić proces partycypacji społecznej, umożliwiając lokalnej społeczności śledzenie postępów wdrażania dokumentu.

8. Ewaluacja rezultatów wdrożenia Strategii

Strategia podlegała będzie także cyklicznej ocenie jej aktualności i stopnia realizacji. Istotą ewaluacji jest weryfikacja stopnia osiągnięcia zamierzonych celów. Realizowana będzie w połowie okresu wdrażania (ewaluacja mid-term) oraz po jego zakończeniu (ewaluacja ex-post).

Ewaluacja pozwoli podsumować rezultaty podejmowanych działań oraz ocenić ich wpływ na rozwój miasta i jakość życia mieszkańców, co umożliwi ocenę skuteczności podjętych działań rozwojowych w zakresie realizacji założonych celów i osiągnięcia przyjętych wskaźników rezultatu oraz weryfikację racjonalności wykorzystania środków.

Wynikiem przeprowadzenia procesu będzie *Raport z ewaluacji Strategii rozwoju miasta Mielca na lata 2021-2026 z prognozą do roku 2030.* Dokument ten powinien zawierać co najmniej:

- ocenę systemu wdrażania strategii,
- ocenę wpływu realizacji strategii na poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej miasta (stopnia osiągnięcia wskaźników monitoringowych);
- ocenę możliwości i zasadności uwzględnienia w strategii dodatkowych typów działań, wzmacniających korzyści wynikające z wdrażania dokumentu;
- wnioski i rekomendacje (w tym dotyczące konieczności aktualizacji strategii wraz ze wskazaniem zapisów wymagających zmiany).

Pierwszy etap ewaluacji (mid-term) przeprowadzony zostanie w połowie okresu wdrażania strategii. Efektem ewaluacji śródokresowej będzie podjęcie decyzji o konieczności aktualizacji opracowania. Z kolei wynikiem ewaluacji ex-post przeprowadzonej w I półroczu 2027 roku będzie wskazanie, czy wdrożenie strategii pozwoliło osiągnąć zakładane cele rozwojowe. Do sporządzenia *Raportu z ewaluacji, który* stanowił będzie podsumowanie wyników podejmowanych działań oraz analizę ich wpływu na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów Mielca, wykorzystywane będą m.in. coroczne sprawozdania monitoringowe oraz opracowywany na ich podstawie roczny *raport stanu wdrażania strategii rozwoju miasta Mielca na lata 2021-2026 z prognozą do roku 2030,* jak również dane statystyczne zastane i wywołane (w badaniach społecznych). Raporty z ewaluacji będą udostępniane do publicznej wiadomości, co pozwoli wzmocnić proces partycypacji społecznej.

Opracowanie:

Strategia rozwoju miasta Mielca na lata 2021-2026

z prognozą do roku 2030.

wykonane zostało przez firmę:

DS Consulting Sp. z o. o.

Jaśkowa Dolina 11 B/3

80-252 Gdańsk

Autorzy:

Natalia Chmielewska

Paweł Dryl

Mateusz Rynans